

LUMEA
ALMANAH
1985

Realegerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU
în suprema funcție de secretar
general al partidului
— expresia voinței unanime
a comuniștilor români,
a întregului popor

Vă asigur, dragi tovarăși, asigur partidul și poporul nostru că și în viitor — ca și până acum — voi face totul pentru a răspunde încrederii ce mi s-a acordat, că voi acționa cu întreaga fermitate, cu toate forțele, în vederea îndeplinirii hotărârilor Congresului nostru, a Programului partidului, pentru asigurarea ridicării poporului, a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, pentru întărirea continuă a independenței și suveranității României socialiste!

În același timp, voi face totul și în viitor pentru îndeplinirea politicii partidului și statului nostru de colaborare internațională. Vă asigur că nu voi precupeți nici un efort pentru a contribui la realizarea unei păci trainice în întreaga lume!

NICOLAE CEAUȘESCU

Act istoric pentru destinele de propășire liberă și demnă a României socialiste

Sub semnul a două mari momente, cu profunde ecouri în conștiință, națiunea noastră încheie acest an de remarcabilă împlinire pe drumul propășirii ei socialiste și comuniste: împlinirea a patru decenii de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antilperialistă și Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român. Înscris cu litere de aur în istoria partidului și a țării, acesta marchează din întreaga măsură a înălțimii politice, economice, sociale și morale fără precedent la care se află patria noastră. Prosperă prin munca proprie, liberă și demnă, stăpână pe propriul ei destin, respectată și admirată în concertul națiunilor lumii, România socialistă și-a atras simpatia și stima tuturor celor pentru care independența, curajul adevărului spus limpede și răspicat și acțiunea fermă pentru pace și înnoire socială sînt norme de existență politică și morală.

Și, acum, la pragul spre Noul An, cu încrederea deplină în continuitatea neîntreruptă a drumului de luptă și muncă spre noi victorii în vastă operă de transformare revoluționară a societății românești, în viitorul luminos al țării, dominantă, însoțitoare și avînd greutatea realităților care izvorăsc din istoria și din care istoria se naște este conștiința națională a legămîntului suprem, unind pe toți oamenii patriei, fără deosebire de naționalitate, prin forța gândului, a voinței și acțiunii lor, legămînt încheiat pe caracterul în justetea politicii partidului și statului.

Și nu există expresie mai limpede a acestei caracteristici naționale în destinul de propășire liberă și demnă a patriei ca marea act politic prin care, la Congresul al XIII-lea, întregul partid, cu consensul deplin al poporului, a reales, într-o impresiune unanimă, pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în funcția supremă de secretar general al partidului, avînd deplina convingere că această opțiune conferă țării garanția împlinirii celor mai înalte idealuri de independență, libertate, progres și prosperitate. Acest vot al partidului și, deopotrivă, al țării — un vot pentru istorie — stă limpede și vibrantă mărturie a unității de nezdruclinat a întregului popor. În jurul partidului, al secretarului său general, președintelui Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — marele patriot și revoluționar, care, încă din anii tinereții, a dat pînea strălucită a luptei pentru dreptate și adevăr, pentru libertatea și independența patriei, pentru devenirea ei socialistă și comunistă, care, de-a lungul întregii activități, s-a aflat în fruntea luptei pentru transformări revoluționare, care, în cele aproape două decenii la conducerea partidului și statului, a consacrat, prin opera politică de înaltă responsabilitate, o epocă unică în istorie prin grandeură înfăptuirilor, o epocă în care conștiința națională a asociat, firește și definitiv, numele țării de numele celui cărui popor l-a încredințat destinele. CEAUȘESCU — ROMÂNIA reprezintă, astăzi, o identitate care și-a câștigat, în același timp, înalt prestigiu internațional, respectul și admirația tuturor celor iubitori de pace, libertate și independență.

Acum, la câmpina tradițională între prezent și viitor, sub semnul realizărilor obținute și al obiectivelor însoțitoare stabilite de marele forum democratic al partidului, putem privi, cu fruntea sus, la drumul parcurs și la cel pe care îl vom urma — chiar dacă n-a fost și nici nu va fi ușor —, încălșî în convingerea, însoțită de faptele împlinite, că programele adoptate — vizînd perspectiva imediată sau mai îndepărtată — vor fi traduse cu succes în viață, în această mare bătălie pe care poporul, sub conducerea partidului, a secretarului său general, o dă pentru propășirea și bunăstarea lui.

Puternic mobilizatoare au răsunat, în inimile tuturor comunistilor, tuturor oamenilor muncii din patria noastră, cuvintele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU rostite la înalta tribună a Congresului: „Nu ne este teamă de greutăți pe care le mai avem de învins. Comunistii au învins multe greutăți, au acționat multă vreme în condiții grele, de ilegalitate, dar nu ne-am temut nici de închisori, nici de gloanțe, am fost gata întotdeauna — și mulți dintre noi și-au dat viața — pentru cauza eliberării poporului, pentru independența și bunăstarea sa. Cu atât mai mult acum nu ne temem de greutăți. Avem ferma hotărîre să

mergem cu toată forța înainte, învingând toate greutățile, deoarece acestea sînt astăzi incompensabil mai mici decît cele pe care a trebuit să le învingem în trecut. Perspectiva minunată care stă în fața noastră ne cere să lucrăm în spirit revoluționar, să facem totul pentru a păstra tradiția și spiritul de luptă al comuniștilor, al partidului nostru, să servim în orice împrejurări poporul, cauza socialismului!”

Rostite cu responsabilitatea creatorului de istorie, aceste cuvinte demonstrează trînicia materială și morală a societății noastre socialiste, forța și voința ei de neclintit, dînd expresie vocației ei constructive și pașnice, exemplar tradusă în viață prin politica internă și externă a partidului și statului.

Pornind de la realitatea că destinul țării este organic legat de evoluțiile și profundele transformări cu care este confruntată omenirea, România, președintele NICOLAE CEAUȘESCU vor acționa, și în continuare, cu toată hotărîrea, pentru realizarea dezideratelor de pace și colaborare internațională, dezvoltînd relații cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire social-politică, acționînd ferm pentru întărirea unității și colaborării cu toate țările socialiste, cu toate popoarele lumii, în lupta pentru oprirea cursei înarmărilor și, în primul rînd, a înarmărilor nucleare, pentru dezarmare și, în cele din urmă, pentru dezarmare nucleară, pentru pace.

Inițiativele de pace și dezarmare, propunerile constructive de a se face totul pentru identificarea și valorificarea tuturor resurselor de înțelegere, de dialog și tratative, efortul neslăbit pentru a face să prevaleze rațiunea, luciditatea, încrederea în victoria luptei unite a popoarelor — sînt, acestea, calități care au înscris politica externă a României, a președintelui NICOLAE CEAUȘESCU, în conștiința lumii nu numai ca o profesiune de credință, ci și ca un principiu de acțiune, de adîncă substanță umanităț, de înaltă responsabilitate politică și morală, în care se regăsesc, într-o deslîvșită sinteză, valorile nealterate ale geniului pașnic și constructiv al românilor, idealurile socialismului, năzuințele supreme ale tuturor națiunilor de a face să triumphe definitiv dreptul cel mai firesc — și cel mai amenințat — al omenilor, al popoarelor, dreptul la pace, la existență liberă și demnă.

„LUMEA”

La încheierea lucrărilor mar-
relui forum democratic al co-
muniștilor și al poporului ro-
mân, doresc să adresez, din
nou, tuturor forțelor politice
și tuturor statelor, jefilor de
guverne și de state, chemarea
de a face totul pentru a salva
omenirea de la un nou război
mondial, de la catastrofa nu-
cleară! Să acționăm cu deplină
răspundere față de popoarele
noastre, față de întreaga ome-
nire pentru a opri simplasarea
nolilor rachete nucleare cu
rază medie în Europa, pentru
retragerea celor existente,
pentru o Europă fără arme
nucleare! Să acționăm cu toată
hotărârea pentru a se desfășura
tratatative corespunzătoare, atât
între Statele Unite ale Ameri-
cii și Uniunea Sovietică, cât și
cu participarea altor state, în
alte organisme pentru dezăr-
mare, în vederea opririi cursului
înarmărilor, trecerii la dezăr-
mare, a reducerii forțelor ar-
mate, pentru făurirea unei
lumi fără războaie și fără
arme, a unei lumi a colaborării
pașnice, egale între toate na-
țiunile.

NICOLAE CEAUȘESCU

Organic legate de numele, gândirea politică și
activitatea prodigioasă a președintelui Nicolae
Ceaușescu, profundele mutații, transformări și
deschideri inaugurate de Congresul al IX-lea
— și care își găsesc o strălucită continuitate prin
hotărârile adoptate de Congresul al XIII-lea al
partidului — și-au pus amprenta, în mod semnifi-
cativ, și asupra participării României la viața inter-
națională, demonstrând, prin forța faptelor, a
argumentelor concrete, unitatea indisolubilă și
intercondiționarea permanență dintre politica
internă și externă a statului nostru. A elabora și
înfăptui cu oameii, pentru omenii, cu poporul,
pentru popor reprezintă încăși chintesența pro-
gramelor de dezvoltare economico-socială a pa-
triei din această perioadă, chemate să asigure pro-
gresul ei rapid și multilateral, afirmarea demnă a
României în rîndul celorlalte națiuni ale lumii.
În același timp, politica externă a țării — reflectare
fidelă a schimbărilor structurale din societatea

Prioritatea priorităților — dezarmarea nucleară

„Creșterea pericolului unui nou
război mondial, al unei catastrofe
nucleare cere tuturor popoarelor
să facă totul pentru a opri cursul
periculos al evenimentelor. Iată
de ce problema fundamentală a
epocii contemporane este oprirea
cursului înarmărilor, și în primul
rînd a celor nucleare, trecerea
la dezarmare și asigurarea unei
păci trainice în lume”.

NICOLAE CEAUȘESCU

România, prin glasul și acțiunea
de înaltă autoritate internațio-
nală ale președintelui Nicolae
Ceaușescu, s-a aflat permanent
în primele rînduri ale luptei
pentru înlăturarea primejdiei nu-
cleară, pentru apărarea dreptului
suprem al popoarelor la pace, la
viață. Este marele merit al
președintelui României de a fi
pus în lumină, cu deosebită forță
de convingere, faptul că, în con-
dițiile în care în arsenalele sta-
telor s-au acumulat uriașe cantități
de arme nucleare, capabile
să distrugă întreaga umanitate
și în condițiile vieții pe Pă-

mint, oprirea cursului înarmărilor
trecerea la dezarmare, în prime-
rînd nucleară, constituie proble-
ma fundamentală a epocii noastre.

În actualele împrejurări inter-
naționale, cu deosebită forță s-au
impus în conștiința popoarelor
demersurile și acțiunile energice
lucide, de profundă vibrație uma-
nistă ale președintelui României
tovarășul Nicolae Ceaușescu, apa-
lurile sale înflăcărâte că, în aceste
momente hotărîtoare pentru des-
tinele umanității, să se facă real-
mente dovada unei înalte răspun-
deri în fața generațiilor de azi și
a celor viitoare, să se acționeze
cu hotărâre pentru a împiedica
irreparabilul, pentru a înlătura
pericolul unui holocaust nuclear,
al distrugerii omenirii.

Încă de la început, țara noastră
a subliniat cu perseverență că
măsurile adoptate pe linia esca-
lării înarmărilor nucleare nu
trebuie acceptate în mod fatalist,
cu rezemnare, că nu este încă
tîrziu pentru a se acționa în
vederea opririi acestui curs peri-

CAUZE ALE OMENIRII

românească contemporană, a preocupărilor ei actuale și de perspectivă — este menită să confere poporului nostru, în deplină consonanță cu aspirațiile fundamentale ale celorlalte popoare, garanția dezvoltării libere, independente, într-o lume a păcii, colaborării și înțelegerii internaționale. Concordanța obiectivă a acestor desiderate cu aspirațiile pașnice ale celorlalte popoare, cu idealurile lor de progres liber, neîngrădit, relevă forța și vitalitatea orientărilor programatice ale politicii externe românești, se zărește la temelii prestigiului dobândit de participarea țării la viața și la raporturile politice actuale.

Ca și în elaborarea strategiei economico-sociale din ultimele două decenii, a complexelor proiecte de dezvoltare multilaterală a patriei, președintele Nicolae Ceaușescu a avut și are rolul determinant, unanim prețuit, în fundamentarea și aplicarea politicii de pace și ample colaborare a României. În sporirea continuă a prestigiului ei pe arena

mondială. Prin voiarea sa îndărătnică asupra epocii actuale, prin aprecierea realităților a transformărilor și proceselor care se produc în lume, prin profund umanism și înaltă responsabilitate față de liniștea și securitatea propriului popor, ale celorlalte popoare, conducătorul partidului și statului nostru s-a impus ca o personalitate prominentă a contemporaneității, militant neobosit pentru cauza păcii, colaborării și înțelegerii internaționale.

Întreaga dinamică a raporturilor României cu celelalte state ale lumii, de pe toate continentele, este revelatoare și semnificativă pentru dimensiunile cantitative ale participării țării la viața politico-economică actuală. Și mai importantă, însă, este calitatea deosebită a acestor relații, statuarea lor fermă pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu forța

celor. Apelurile în acest sens au fost susținute de numeroase inițiative și propuneri concrete ale președintelui României, ele alcătuind un program clar și realist de acțiune, a cărui aplicare ar fi de natură să ducă la diminuarea gravității situației mondiale.

Porcând de la datele calitative ale cursului înarmărilor, care au proiectat războiul atomic ca o certitudine a autodistrugerii speciei umane, dimensiunea nucleară a dezarmării se relevă ca absolut primordială. În contextul celorlalți factori generatori de tensiune, prioritatea nucleară este cea care reclamă Europa ca teren central de acțiune în procesul de dezarmare. În același timp, țara a neglijat esențialul, programul românesc de dezarmare se distinge printr-o abordare gradată, de la simplu la complex. Unica bază și, deopotrivă, garanție a demarării unui real proces de dezarmare o reprezintă negocierile, pe baze democratice. Principiul de acțiune: realizarea „echilibrului de forțe” nu prin sporirea armamentelor, nu pe calea accelerării continue a cursului înarmărilor — deci, nu în sus, ci în jos, prin reducerea la un nivel cât mai scăzut a înarmărilor și cheltuielilor militare.

Cu neîntreruptă încredere că

popoarele pot impune salvagardarea bunului lor suprem: viața, libertatea, tovarășul Nicolae Ceaușescu cheamă la unirea tuturor forțelor progresiste, a tuturor popoarelor în lupta pentru oprirea cursului înarmărilor, pentru dezarmare, în primul rând pentru dezarmarea nucleară. Un

apel întărit de angajarea plenară a României socialiste — așa cum s-a subliniat și la Congresul al XIII-lea al partidului — de a aduce întreaga contribuție la îndăptuirea aspirației fierbinți a tuturor națiunilor de a trăi într-o lume a păcii, înțelegerii și progresului.

Participare activă la ampla mișcare mondială pentru pace

• Ca urmare a inițiativelor istorice ale președintelui Nicolae Ceaușescu, în întreaga țară s-au desfășurat vaste acțiuni politice de masă care au prilejuit manifestarea puternică a voinței de pace a poporului român.

În același timp, diferite foruri din țara noastră au adresat chemări la acțiunea unitară a forțelor celor mai largi pentru înălturarea primejdiei nucleare:

• Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste.

• Apelul adresat de tineretul României tuturor organizațiilor de copii, tineret și studenți, tinerei generații a lumii.

• Apelul adresat de Consiliul

Național al Oamenilor Muncii clasei muncitoare, tuturor oamenilor muncii din țara noastră, forțelor iubitoare de pace, popoarelor din întreaga lume.

• Apelul Marii Adunări Naționale către parlamentele, guvernele și popoarele țărilor europene, ale Statelor Unite ale Americii și Canadei.

• Apelul poporului român, purtând 58 milioane de semnături, adresat sesiunii speciale din 1982 a Organizației Națiunilor Unite consacrate dezarmării.

• Apelul Marii Adunări Naționale adresat Sovietului Suprem al U.R.S.S., Congresului S.U.A., parlamentelor din celelalte țări europene și din Canada.

— adică pe principiile noi, democratice ale dreptului internațional, devenite astfel cheie de boltă a unor raporturi durabile, stabile, de înțelegere și respect între state. Nu greșim, fără îndoială, afirmând că lupta neobosită pentru promovarea, apărarea și generalizarea acestor principii, este pe plan teoretic, etc. și practic, este prin numeroasele documente semnate cu alte state, etc. și prin inițiativele din diferite foruri internaționale și printr-o linie de conduită ncludată dezmințită, reprezentă o contribuție de mare preț a țării noastre la afirmarea unui nou concept de raporturi în lumea actuală, bazat pe forța dreptului și nu pe dreptul forței.

Evoluțiile complexe și contradictorii de pe scena politică mondială, perpetuarea politicii imperialiste de forță și dictat, a unei frenetice curse a înarmărilor, ca principal instrument al celei dintii, impun, ca preocupare centrală a umanității, apărarea și asigurarea păcii, trecerea la măsuri reale și grabnice de dezarmare, în primul rând de dezarmare nucleară. Impun, de asemenea, statoințirea noului ordin economic internațional, democratizarea relațiilor internaționale, abolirea forței și a amenințării cu forța, promovarea de soluții politice, negociate, ca tot știtea probleme stringente ale fluririi unei lumi mai drepte și mai bune, o lume o păcii, înțelegerii și concucerării între națiuni egale și suverane. Necesară pe planul propriu-zis al progresului economico-social și flectrului popor, etc.

Prodigiousă activitate pentru pacea și progresul întregii umanități

• În perioada care a trecut de la Congresul al XII-lea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a întreprins, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, 40 de vizite în țări de pe diferite continente.

• Președintele României a avut, în acest an, 43 de întâlniri cu conducători de partid și de stat din țările socialiste, 62 de întâlniri cu șefi de stat din țări în curs de dezvoltare și nealiniate, 16 întâlniri cu șefi de stat și guvern din țări capitaliste dezvoltate.

• În acești din urmă cinci ani au fost semnate 4 tratate de prietenie și colaborare și 42 declarații solemne sau declarații comune, în care au fost consacrate principiile noi de relații între state.

• Expresie a unei politici de largă deschidere internațională, România întreține în prezent relații diplomatice și economice cu 155 de state din întreaga lume.

Propuneri constructive, de înaltă responsabilitate pentru pacea lumii

• Oprirea amplasării rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune în Europa, etc. și a realizării contramăsurilor Uniunii Sovietice, stabilirea unei date limită pentru retragerea celor deja instalate.

• Reluarea grabnică a negocierilor sovieto-americane.

• Participarea într-o formă co-responsabilă a statelor europene, în primul rând a țărilor din cele două pacte militare, la negocierile pentru realizarea unui acord privind eliminarea armelor nucleare din Europa.

În același timp, țara noastră a propus adoptarea unor măsuri de dezangajare nucleară, menite să ducă la întărirea încrederii și securității pe continent, cum ar fi:

— stabilirea de-a lungul frontierelor dintre țările membre ale NATO și Tratatului de la Varșovia a unui culoar liber de arme nucleare;

— interzicerea efectuării de manevre sau depășirii de nave sau avioane care au la bord arme nu-

cleare de-a lungul frontierelor pe o zonă de 50—100 km;

Demersuri de profundă rezonanță internațională

• În baza împuternicirii încredințate de Marele Adunare Națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat mesaje secretarului general al C.C. al P.C.U.S., președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și președintelui S.U.A. în vederea opririi amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, pentru retragerea celor existente, pentru o Europă fără arme nucleare (decembrie 1981 și august 1983).

• Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România, cuprinzând un ansamblu de măsuri pentru oprirea amplasării noulor rachete în Europa, pentru reluarea negocierilor.

— convenirea de măsuri pentru prevenirea unui conflict nuclear din eroare sau accident;

— crearea de zone denuclearizate în Balcani, în Europa de nord și în alte regiuni ale continentului.

• Declarația comună a președintelui României și a primului ministru al Greciei privind necesitatea ca toate țările europene — îndeosebi țările din cele două blocuri militare — să ia o poziție mai activă și să contribuie, într-o formă sau alta, la realizarea unui acord pentru înălturarea pericolului nuclear de pe continent.

• Din inițiativa României, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat la sesiunea de anul trecut o rezoluție vizând oprirea amplasării noulor rachete americane în Europa occidentală și a realizării măsurilor de răspuns anunțate de Uniunea Sovietică, precum și reluarea cât mai grabnică a tratativilor de la Geneva.

CEAUȘESCU-ROMÂNIA

Întilniri, convorbiri, întrevederi
în țară și în străinătate

Primirea de către Ionardul
Nicolae Ceaușescu, secretar
general al Partidului Comu-
nist Român, a delegației
Partidului Comunist Japo-
nez, condusă de Tatsu-
o Fusa, președintele Presedin-
tului C.C. al P.C. Japonia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu,
secretar general al Partidului
Comunist Român, președin-
tele Republicii Socialiste
România, a primit delegația
de partid și de stat a Repu-
blicii Nicaragua, condusă de
Daniel Ortega Sarmiento,
membru al Direcției Na-
ționale a Frontului Sandi-
nist de Eliberare Națională
(FSLN), coordonatorul
Jusului Guvernului de Re-
construcție Națională a Re-
publicii Nicaragua, recom-
dant al Revoluției

Tovarășul Nicolae Ceaușescu,
secretar general al Partidului
Comunist Român, a primit
pe Gert Petersen, președintele
Partidului Socialist Popular
din Danemarca

realizării proiectelor lui de dezvoltare, colaborarea internațională este necesară. În concepția României, și pentru soluționarea marilor dificultăți cu care se confruntă umanitatea. Mai mult, caracterul global al problemelor existente reclamă o participare și soluții ale înțele globale, pe măsura marilor interdependențe ale epocii, în concordanță cu interesele legitime ale tuturor statelor, cu exigențele de progres pașnic, echilibrat ale întregii omeniri. Este semnul sub care se înscrie o nouă mare dimensiune calitativă a participării României la viața internațională actuală, legată nemijlocit de contribuția ei dinamică, perseverentă și originală la cristalizarea de soluții negociate, constructive, pentru marile probleme ale contemporaneității.

Inițiative multilaterale, de amplă rezonanță, circumscrise și reînnoiesc calitatea contribuției românești la promovarea unei politici de dialog, de destindere și pace, la procesul securității europene, la soluționarea politică, negociată, a diferendelor dintre state, la cauza dezarmării, păcii, echității și abolirii vechii politici imperiaiste, de forță și dictat. În deplină consonanță cu imperatiile păcii, cu dezideratele de progres ale popoarelor, viziunea românească asupra evo-

lușilor contemporani acordă tot mai mult popoarelor, forțelor progresiste, democratice, realiste și anti-imperialiste de pretutindeni, rolul de a impune, prin lupta lor unică, triumful idealurilor de progres, pace și independență, de a fiuri o lume a dreptății și echității.

Aperind aceste obiective profund umaniste în centrul întregii sale politici externe, România militază cu consecvență pentru transpunerea lor în viață, propune soluții, căi și metode de acțiune. Așa cum se subliniază în magistratul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIII-lea al partidului, în documentele adoptate de marile forum ai comuniștilor români, țara noastră va acționa în continuare, cu toată hotărârea, pentru realizarea dezideratelor de pace și colaborare internațională, dezvoltând relații cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire social-politică, militând ferm pentru înălbirea unității și colaborării cu toate țările socialiste, cu toate statele lumii, în lupta pentru oprirea cursului înarmărilor și, în primul rând, a înarmărilor nucleare, pentru edificarea unei lumi fără arme și fără războaie, a unei lumi mai drepte și mai bune.

Propuneri și inițiative realiste, constructive pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale

În ampla dezbateră din ultimii ani, pe plan mondial, asupra instaurării unei noi ordini economice internaționale, demersul românesc — pe tărîm teoretic, elaborat în opera președintelui Nicolae Ceaușescu, și pe tărîm practic, transpus în politica externă a țării — s-a înscris ca o contribuție originală, cu valoare promoțională, atât prin argumentație și sistematizare, cât și prin concretizare și operaționalitate. Areastă contribuție a fost adușă încă de la primele începuturi ale perioadei de cristalizare pe plan internațional a conceptului noul ordin. Și tot de la început, viziunea românească asupra conceptului a fost conturată într-o structură încheiată și unitară, argumentarea necesității noul ordin fiind completată cu evidențierea căilor și mijloacelor de realizare a ei, pentru a o trage din sfera discuțiilor în cea a acțiunii.

În magistratul Raport prezentat Congresului al XIII-lea și adoptat în unanimitate de forumul comuniștilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază: „Avînd în vedere gravitatea situației economice și financiare mondiale, se impune o restructurare a sistemului monetar și financiar, o participare, cu drepturi egale, a

tuturor statelor la activitatea organismelor financiare internaționale. Sînt necesare negocieri reale între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare cu privire la ansamblul dezvoltării economico-sociale, pentru stabilirea unui program general de sprijinire a eforturilor de lichidare a subdezvoltării. Trebuie

realizată o nouă ordine economică mondială, bazată pe egalitate, pe echitate și avantaj reciproc.”

• România se pronunță pentru adaptarea următoarelor acțiuni prioritare în vederea depășirii crizei economice mondiale și instaurării noul ordin economic internațional:

— eliminarea barierelor protecționiste și discriminărilor comerciale

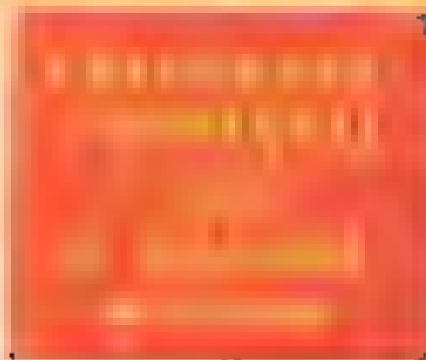
— asigurarea unor raporturi corespunzătoare între prețurile materiei prime și produselor industriale

— convenirea unor programe de sprijinire a țărilor în curs de dezvoltare în domeniile agriculturii, industriei, transporturilor, pregătirii cadrelor de specialitate etc.

— asigurarea unui transfer de tehnologii moderne, în condiții avantajoase, către aceste țări

— sporirea substanțială a fondurilor alocate pentru sprijinirea țărilor respective

— reducerea și stabilizarea dobânzilor la niveluri rezonabile (nu mai mult de 5 la sută în cazul creditelor acordate țărilor în curs de dezvoltare) și asigurarea acce-

...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

— soluționarea problemei datoriei externe a țărilor respective prin anularea datorilor țărilor cel mai puțin dezvoltate (cu un venit național până la 500—600 dolari pe locuitor), reducerea importanței a datorilor pentru țările cu un venit național până la 1000—2000 dolari pe locuitor, reducerea generală, de 30 până la 50 la sută a datorilor pentru toate țările în curs de dezvoltare, eliminarea rambursării și reșchiorarea pe termen lung și cu dobânzi scăzute a acestor datorii, deducerea din cuantumul datoriei a sumelor deja plătite în contul unor dobânzi mai mari de 7—8 la sută, stabilirea unui plafon maxim al plăților anuale în contul datoriei care să nu depășească 10—15 la sută din totalul încasărilor din exporturi.

Creșterea hotărâchii în reducerea cheltuielilor militare, al căror nivel constituie unul din principalii factori de agravare a situației economice mondiale.

• Un rol important revine țărilor în curs de dezvoltare în întărirea solidarității și conlucrării, atât pentru soluționarea cu forțe proprii a unor probleme

ale dezvoltării, cât și pentru a înfronța cu rezolvată mai bună cu viața internațională în vederea realizării unor acțiuni concrete care să asigure ordinea economică internațională.

• În Raportul la Congresul al XIII-lea al țării, lămurim că dezvoltarea subliniază că programul general de probleme care urmează a fi realizate, realizarea noului ordin economic internațional constituie o sarcină prioritară pentru țările noastre și pentru toate țările.

...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

Dialogul și negocierile — sens unic spre pace

Dialogul și negocierile sunt metodele principale pentru rezolvarea problemelor internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale. ...a acestor țări. În contul preferențiale la creditele internaționale.

tervenția imediată de orice fel în reglementarea problemelor litigioase.

Conceptul de conducătorul par-
tidului și statului nostru, tovară-
șul Nicolae Ceaușescu, privind
necesitatea reglementării diferen-
delor dintre state exclusiv pe cale
pașnică se reflectează în trăsăturile
caracteristice ale politicii externe
în inițiativa și demersurile în-
treprinse în acest sens. Nu numai
conștient față de o situație sau alta

față de un conflict sau altul a
un stat și miza României pen-
tru găsirea unor soluții pașnice
ci și principial, pe plan interna-
țional, pentru ca poziția ei să
îmbrace forma juridică necesară
eliminării forței din viața plane-
tei, scoaterii mijloacelor de de-
trugare în masă în afara legii
creșterii cadrului politic și organ-
zatoric adecvat soluționării nego-
ciatelor a tuturor problemelor litig-
ioase.

de negocieri în vederea soluțio-
nării politice, în interesul tuturor
părților aflate în conflict, a pro-
blemelor litigioase.

• Înscrisura pentru prima dată
pe ordinea de zi a Adunării
Generale a O.N.U. a punctelor
referitoare la „Reglementarea pe
cale pașnică a diferendelor dintre
state” (1979) și la „Dezvoltarea și
întărirea bunei vecinătăți dintre
state” (1981).

• Adoptarea de către Adun-
rea Generală a O.N.U., în 1981,
la propunerea României, a „De-
clarăției privind reglementarea
pașnică a diferendelor interna-
ționale”.

• În scopul creșterii rolului
O.N.U. în promovarea păcii și
înțelegerii internaționale țara
noastră a propus crearea unei co-
mitete permanente a Națiunilor
Unite pentru buna oficio mediere
și conciliere.

Tratatul, singura alternativă rațională

Acționând cu consecvență pen-
tru eliminarea utilizării forței
de forță din viața internațională,
pentru rezolvarea pe cale pașnică,
prin tratative, a tuturor proble-
melor litigioase dintre state,
România prezintă o înaltă
conștientizare a necesității
existenței sau desăvârșirii metodei
actuale, evitănd totuși să
O.N.U. și în alte organizații inter-

naționale o serie de inițiative de
angajament internațional la de-
pădă.

• Prin apeluri și propuneri
concrete adresate părților anga-
jate în conflictele ce au loc în
diverse părți ale lumii, președin-
te și liderii a promovat soluții
principale pentru stingerea loca-
rilor de război și pentru înțelegerea

Democratizarea vieții internaționale — fundamentul soluțiilor juste și viabile

„România — sublinia tovarășul
Nicolae Ceaușescu la Congresul
al XIII-lea al partidului — se pro-
nunță cu hotărâre pentru creștea-

rea rolului Organizației Națiun-
ilor Unite și al altor organisme
internaționale în soluționarea de-
mocratică, pe baza dreptului in-

ternațional, a tuturor probleme-
lor mondiale cu participarea su-
tutur statelor lumii și, îndeosebi,
a țărilor mici și mijlocii, a statelor
nealinate și a celor în curs de
dezvoltare, care sînt vizați intere-
sate în politica de independență,
libertate și pace. În acest sens
spare necesitatea perfecționării
activității Organizației Națiunilor
Unite și a celorlalte organisme
internaționale, a unei mai mari
democratizări a acestora, a parti-
cipării mai intense la activitatea
lor a tuturor statelor, fără discer-
bre de mărime sau orînduire
socială”.

Pentru făurirea unei lumi a legalității

De-a lungul anilor, România,
președintele Nicolae Ceaușescu
au făcut eforturi stăruitoare pen-
tru afirmarea treimicii a normelor
noi, democratice de relații între
state vizînd

• dreptul fiecărui stat la exis-
tență liberă la independență și
suveranitate națională la pace
progres și securitate

• dreptul fiecărui popor de
a-și decide de sine stătător soarta,
de a se dezvolta corespunzător

vointei și intereselor proprii, fără
nici un amestec din afară

• dreptul fiecărui popor de
a-și exercita suveranitatea după
asupra hotărîrilor sale naturale.

• respectarea inviolabilității
frontierelor și a integrității ter-
itoriale a fiecărui stat

• obligația statelor de a se ab-
ține în relațiile lor internaționale
de la folosirea forței sau a ame-
năunții cu forță, precum și de la
orice fel de constrîngere de ordi-

meitar politic economic sau de
altă natură

• obligația tuturor statelor de
a-și reglementa diferendele nu-
mîl prin mijloacele pașnice

• dreptul fiecărui stat de a se
apăra cu toate mijloacele împotri-
va or cărei atentați la adresa inde-
pendenței și suveranității sale
naționale

• dreptul fiecărui stat de a
avea deplin acces la cuceririle
științei și tehnice contemporane

• obligația statelor de a se
îndealna o bună vecinătate și a
menține asumate în conformitate
cu dreptul internațional

„Că România se dăruiește
să se lupte cu războiul
și cu pacea.”

CEAUȘESCU — ROMÂNIA

TEU
și neobosită
CIVILIZATIE

Contribuție la generalizarea normelor

democratice în practica vieții

internaționale

● În cadrul sesiunii de lucru a Comitetului de pregătire a Conferinței, România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● În perioada ce a urmat, România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

Poziții, rezoluții, documente

de largă audiență

● În cadrul sesiunii de lucru a Comitetului de pregătire a Conferinței, România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● România a prezentat o declarație de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

prezentare de către România a unei declarații de intenție privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● Poziția și propunerile României cu privire la problemele de dezvoltare.

● Declarația privind regimul de pace și conflictelor.

● Documentul de lucru în viziunea României.

● Declarația privind aplicarea și dezvoltarea normelor democratice în practica vieții internaționale.

● Rezoluția privind încheierea și reducerea bugetelor militare și reducerea resurselor militare economice pentru nevoile fiecărei țări cu prioritate ale celor în curs de dezvoltare.

● Inițiativa privind Dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți între state.

● Inițiativa privind aplicarea dreptului și marcarea în 1985 a „Anului Internațional al Tineretului”, alături de „Anul Internațional al Păcii”.

● Rezoluția privind aplicarea dreptului la educație și eradicarea analfabetismului.

Importanța Congresului X-lea în dezvoltarea economică țării a fost și va rămâne în continuare deosebit de înaltă, întrucât acesta a însoțit și a condus procesul de transformare calitativă intensă inaugurat de stăruința Congresului IX-lea. Proiectul și arhitectul promotor al acestui proces este Comitetul Central al Partidului Comunist Român. În întreaga viață economică a țării la Congresul X-lea au fost enunțate și aprobate deciziile fundamentale și strategice care vor constitui baza dezvoltării exemplare și dinamice a economiei naționale, contribuind la realizarea originală a teoriei și practicii construcției socialiste. Congresul X-lea a adoptat Programul Național de dezvoltare a economiei naționale devenită și înțeles comunism. Congresul X-lea a marcat în fapt, prin acest program, un moment hotărâtor prin formarea clară a deciziilor de a se trece pe temeiul acumulărilor obținute la o nouă calitate în toate domeniile de activitate și, pe această bază, la un nou stadiu, superior, de dezvoltare în continuitatea firească și înnoiri. Congresul al X-lea a stabilit ca, prin consolidarea și dezvoltarea în norii prefăcătoare de putere acumulate în ultimii cincinali 1986-1990, așa cum prevede Directiva, "împreună în luptă generală" Programul partidului de lămurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, crearea condițiilor necesare trecerii, în perioada următoare, la realizarea fazei superioare a societății socialiste, la construcția comunismului în România".

[illegible]

Elaborate sub îndrumarea directă a cu part
area po... unită la Izvoarele, 1400, Ap. Călugăreanu

fundamentarea și realizarea indicată. Se poate pune pregnant în evidență de o multitudine de aspecte deosebit de relevante. Astfel, este prevăzută o creștere mult mai accentuată a venitului național (44-49 la sută) în comparație cu cea a produsului social (27-32 la sută), datorită, printre altele, a creșterii sensibile a ponderii în cadrul celui din urmă a cheiurilor materiale. Tendința de egalizare în ceea ce privește evoluția produselor industriale și agricole față de cele ale industriei marfă industriale și, respectiv, produselor globale agricole. Sporirea veniturului național este stabilită a se realiza cu o creștere mult mai mică a volumului investițiilor (9-13 la sută pe perioada de 5 ani) decât prin ridicarea intensității și eficienței acestora. Indicele de valorificare a materialelor prime, materialelor, combustibililor și energiei urmează să crească cu 25-27 la sută, iar consumul energetic pe unitate de venit național să scadă cu peste 20

la sută. Se prevede o sporire importantă a producției și venitului național la 1000 de fonduri fixe iar, pentru realizarea sporului venitului național, este necesară o creștere puternică a productivității muncii de natură contabilă cu 85 la sută a obținerii acestuia. În industrie, creșterea prevăzută a productivității muncii (10 la sută în mediu anual) este chiar superioară celei a producției marfă și, în proporție de 55 la sută, urmează a fi realizată prin introducerea și generalizarea progresului tehnic. Sînt stabilite condiții pentru obținerea, la sfîrșitul perioadei, a 90 la sută din producție în sisteme automatizate și mecanizate.

O expresie a dezvoltării calitative și, totodată, a ridicării gradului de civilizație și standardului de viață este extinderea puternică a sectorului serviciilor — prezintă o importanță pentru populație urmînd să crească cu 68-76 la sută — devenind posibilă și necesară tocmai pe baza modernității.

... la întreg economia națională

La accentuarea caracterului intensiv și laturilor calitative ale dezvoltării contribuie esențial mereu știința, sunt chemate să aducă cercetarea științifică și ingineria tehnologică. Creșterea rolului științei și tehnologiei, încorporarea în planurile activității economico-sociale a celor mai avansate rezultate ale cunoașterii umane — preocupări constante ale poporului nostru — constituie cerința obiectivă a progresului în lumea contemporană, cu atât mai mult subliniate în condițiile actuale noi faze a revoluției științifico-tehnice.

O importanță fundamentală și o semnificație deosebită prezintă faptul că, așa cum se poate constata, cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică sunt orientate — potrivit programelor viitoare — spre modernizarea, dezvoltarea și industrializarea agriculturii ceea ce are ca consecvență și continuarea preocupării partidei noastre pentru asigurarea unui raport optim între dezvoltarea acestor două ramuri de bază ale economiei românești.

Programele de dezvoltare pentru perioada următoare au în vedere în continuare perfecționarea permanentă a relațiilor de producție, a suprastructurii și cadrului organizatoric și al democrației socialiste, adaptarea forței de schimbări a din nivelul și structura forțelor de producție, ca bază a soluționării contradicțiilor inerente oricărui proces de edificare și modernizare economică, aceste perfectări și adaptări se vor înscrie în coordonate calitative noi pe care le presupune înțelegerea conținutului viitoare etape în dezvoltarea țării — mai întâi încheierea, în linii mari, a procesului de construire a societății socialiste multilaterale și dezvoltarea ulterioară a acesteia în comunismului, la înfăptuirea principiilor comuniste în toate domeniile.

Programul de dezvoltare pentru perioada următoare prevede în continuare perfecționarea permanentă a relațiilor de producție, a suprastructurii și cadrului organizatoric și al democrației socialiste, adaptarea forței de schimbări a din nivelul și structura forțelor de producție, ca bază a soluționării contradicțiilor inerente oricărui proces de edificare și modernizare economică, aceste perfectări și adaptări se vor înscrie în coordonate calitative noi pe care le presupune înțelegerea conținutului viitoare etape în dezvoltarea țării — mai întâi încheierea, în linii mari, a procesului de construire a societății socialiste multilaterale și dezvoltarea ulterioară a acesteia în comunismului, la înfăptuirea principiilor comuniste în toate domeniile.

noastră, a principiilor comuniste de repartizi

de muncă și viață, în toate domeniile de activitate".
Astfel în planul 1986-1990, cit și în perspectiva anului 2000, o dimensiune fundamentală a dezvoltării economice sociale a țării o constituie participarea intensă a României la diviziunea internațională a muncii — cerință a progresului, fiecare economie națională în condițiile contemporane ale interdependențelor crescânde din economia mondială. Acordând în programele sa de perspectivă — ca și până acum — firească atenție de prim ordin dezvoltării relațiilor cu țările vecine cu țările C.A.E.R. în general, cu țările socialiste, România va amplifica și diversifica, în continuare schimburile și cooperarea economică cu toate statele lumii, fără deosebire de mărime, potențial și nivel de dezvoltare, situare geografică sau sistem politic. În acest scop se vor lua măsuri pe baza raporturilor reale economice cu toate statele, creșterea și îmbunătățirea producției și dezvoltării economice a țării în perioada următoare și în corelație strânsă cu mutațiile moderne din întreaga economie se prevede o îmbunătățire mai marcată, sub raportul structurii și eficienței, a necesare participării României la schimburile mondiale. Pe această linie, se urmărește creșterea ponderii mașinilor și utilajelor, a celorlalte produse prelucrate și mai ales, înalt prelucrate în cadrul exporturilor, ridicarea generală a nivelului tehnico și competitivității produselor livrate, adaptarea flexibilității cerințelor pașilor internaționali, va orificarea superioară a materiei prime importante. Prin o dinamică mai înaltă a exporturilor (față de importuri, judecând dimensiunile) este avută în vedere realizarea unei balanțe comerciale active, care să asigure lichidarea părții rămase din bilanțul extern și balanță de plăți echilibrată și consolidarea rezervelor valutare ale țării. O importanță extinsă vor căpta formele moderne de cooperare în producție, știință și tehnică cu alte state acțiuni de specializare de executare a unor obiective pe teritoriul constituit de societăți mixte, promovându-se, în general, echilibrul economic pe termen lung și sprijinirea lor pe baza unor acorduri și instrumente de colaborare stabile și durabile. Este vorba în esență de aporirea mereu mai puternică a contribuției activității de comerț exterior și cooperare economică internațională la realizarea produsului social și modernizarea economiei combinate și îmbunătățirea condițiilor pozițiilor ei în economia mondială.

Potrivit programelor pentru perioada următoare România va continua în continuare participarea activă la diviziunea internațională a muncii și la cooperarea economică cu toate statele lumii, fără deosebire de mărime, potențial și nivel de dezvoltare, situare geografică sau sistem politic. În acest scop se vor lua măsuri pe baza raporturilor reale economice cu toate statele, creșterea și îmbunătățirea producției și dezvoltării economice a țării în perioada următoare și în corelație strânsă cu mutațiile moderne din întreaga economie se prevede o îmbunătățire mai marcată, sub raportul structurii și eficienței, a necesare participării României la schimburile mondiale. Pe această linie, se urmărește creșterea ponderii mașinilor și utilajelor, a celorlalte produse prelucrate și mai ales, înalt prelucrate în cadrul exporturilor, ridicarea generală a nivelului tehnico și competitivității produselor livrate, adaptarea flexibilității cerințelor pașilor internaționali, va orificarea superioară a materiei prime importante. Prin o dinamică mai înaltă a exporturilor (față de importuri, judecând dimensiunile) este avută în vedere realizarea unei balanțe comerciale active, care să asigure lichidarea părții rămase din bilanțul extern și balanță de plăți echilibrată și consolidarea rezervelor valutare ale țării.

mod nemijocit progresul generației și pacea mondială. Cu atât mai mult cu cât ultimii ani au marcat, în loc de o intensificare, o stagnare și chiar un regres în procesul lichidării subdezvoltării, perioada următoare trebuie, în concepția României, să aducă o cotitură în acest domeniu. Strategia propusă de România, de președintele Nicolae Ceaușescu pentru înălțarea decalajelor — factor de îngustare a pieței mondiale, de tensiune și confruntare — conjugă intensificarea eforturilor interne ale populației afectate de consecințele subdezvoltării cu o nouă calitate a cadrului economic internațional, prin ajustarea relațiilor economice între state pe echitate, pe o bază reciprocitate a avantajelor de pe urma participării la schimburi mondiale, care să contribuie efectiv la potențarea eforturilor proprii respective. Sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare — stupre legitimității cărora accentuează nesăbuit România — se impune nu doar în numele unor criterii și valori morale, dar și în baza interesului comun, întrucât, în condițiile interdependenței crescânde, extinderea piețelor în aceste țări, prin dinamizarea progresului lor economico-industrial, constituie segmentul indispensabil de susținere a unei expansiuni de ansamblu în economia mondială, de ea depinzând dezvoltarea în continuare a înseși țărilor actualmente industrializate.

În fața evenimentelor și derulărilor negative din

viața și reacțiile economice internaționale a distorsiunilor, disproporțiilor și dezechilibrelor din economia mondială România a adoptat — și o va face în continuare — o atitudine activă de participare angajată la înălțarea acestora. În condițiile agravării din ultimii ani a crizei economice mondiale, România — luând, pe plan intern, măsurile ferme și imediate pentru a preîntâmpina și anihila, în parte, consecințele crizei, pentru a-și asigura înaintarea economică pe mai departe, chiar și în aceste împrejurări grele — și a intensificat, pe plan extern, eforturile în vederea convenirii unor acțiuni internaționale menite să ducă la depășirea cât mai grabnică a crizei, formulând și propunând celorlalte țări ale lumii o strategie de „deschidere” și nu de „închidere”, de ieșire din dificultăți tocmai prin extinderea, și nu prin restrângerea, colaborării și cooperării economice. În concepția României, de președintele Nicolae Ceaușescu, criza economică mondială poate fi depășită. Amenințările ce decurg din aceasta, pericolul destabilizării pot fi preîntâmpinate. Conflictualizarea crizei, confruntarea țărilor bogate — țărilor sărace pot fi evitate. În general, gravele și complexe probleme economice care afectează progresul global și pacea pot fi rezolvate în perioada următoare, cu condiția, însă, să se treacă de urgență la abordarea frontală, într-un spirit nou

În ziua 1941
când s-a născut România
nouă, în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941
în ziua 1941
în ziua 1941

în ziua 1941
în ziua 1941
în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941
în ziua 1941
în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

în ziua 1941

Pe acestora li s-a măsurat concret, convenite prin negocieri globale, pe calea noii ordini economice mondiale.

Pentru realizarea programelor sale de înaintare economico-socială, poporul român are nevoie de liniște și pace. La fel ca toate popoarele lumii, lată temelul vibrantei chemări pe care — în acest moment cu adevărat de cumpănă, cînd manifestările de criză și dezacorduri pe plan economic se combină la scară mondială, cu încordări politice cu conflicte între state, cu aberante cursuri înarmărilor, cînd atîtea bombe sînt gata să explodeze de la cea nucleară la cea subdezvoaltă. — România, președintele Nicolae Ceaușescu o adresează factorilor de decizie pe tot câmpul pretutindeni de a pune mai presus de toate, interesele comune ale continuării dezvoltării generale și salvagădării păcii mondiale, trecînd de urgență la o largă colaborare și cooperare internațională. Concepută de președintele Nicolae Ceaușescu ca o strategie

de evitării confruntării, ca o pînghie a progresului și ca o armă a păcii, cooperarea internațională este singura în măsură să identifice soluțiile corespunzătoare, mutual acceptabile pentru angajarea pe drumul rațional al dezarmării, pentru stingerea conflictelor și litigiilor dintre state exclusiv prin mijloace pașnice, pentru depășirea dificultăților și crizei economice mondiale, pentru lichidarea anomaliilor de dezvoltare din lumea contemporană. Congresul al XIII-lea a prilejuit un nou și puternic angajament al Partidului Comunist Român, al întregului nostru popor de a face totul pentru realizarea nu numai a mărețelor perspective de dezvoltare economico-socială a țării dar și a desideratelor arzătoare ale umanității, pe linia asigurării unui viitor de progres și pace într-o lume mai dreaptă și mai bună, fără arme și fără războaie și colaborării și înțelegerii între popoare.

dr. Ilie Șerbănescu

馬寅初先生（左）與
孫科先生（右）在
南京合影。

馬寅初先生（左）與
孫科先生（右）在
南京合影。

馬寅初先生（左）與
孫科先生（右）在
南京合影。

馬寅初先生（左）與
孫科先生（右）在
南京合影。

*Între știință și
pace au existat
întotdeauna o strîm-
ă legătură, o con-
diționare și o deter-
minare reciprocă*

Știința pentru dezvoltare și pace

„Nu se poate concepe înflorirea unei societăți socialiste multilateral dezvoltate, nu se poate concepe consumul fără a așeza la bază, ca cele mai înalte curgeri ale științei și tehnicii, cele mai noi cuceriri și cunoașterea umană în general”. Aceste cuvinte ale tovarășului Nicolae Ceaușescu dau expresia, sintetic dar cuprinzător, atenției deosebite pe care partidul și statul nostru o acordă dezvoltării puternice a științei și tehnicii, aplicării largi în producție a tehnologiilor moderne, a rezultatelor cercetării științifice ca factor fundamental în promovarea progresului multilateral al țării, factor a cărui pondere se impune să crească cu atât mai mult în actuala etapă de dezvoltare a României, a accentuării laturilor ca toate de tip intensiv a înaintării spre o treaptă economică superioară.

Pe această linie se înscrie cerința — formulată în Directiva Congresului al XIII-lea — ca știința și tehnologia să aducă, prin dezvoltări notabile, o contribuție și mai mare la sporirea generală a eficienței și rentabilității întregii activități economice, la ridicarea nivelului vieții.

Sînt, de a fi, direcții de acțiune pentru cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică românească în strînsă conexiune cu coordonatele actuale noii faze în revoluția științifico-tehnică mondială.

Știința și tehnica au astăzi un rol imens în înflorirea unei economii moderne, în ridicarea generală a nivelului de civilizație. În afara progresului științifico-tehnic nu poate fi concepută dezvoltarea economiei socialiste în fiecare țară a lumii. De importanță esențială este, însă, în acest sens modul în care se asigură promovarea dezvoltării științei și tehnicii. Concepția partidului și statului nostru în această privință se înscrie organic în viziunea

de ansamblu asupra abordării problemei fundamentale a dezvoltării economico-sociale fiind în esență aceea a unei strategii bazate pe o audacioasă îmbinare a factorilor interni și externi, cu primordială aparținînd celui intern. Factorul extern în promovarea științei și tehnicii nu poate decît întregi, dar în nici un caz înlocui, pe cel intern, care este hotărîtor, de însemnată esență.

În acest sens, partidul nostru a așezat pe primul plan dezvoltarea cercetării științifice proprii, promovarea creației tehnice originale. Cîincinalele edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate se desfășoară astfel sub semnul afirmării depășirii a revoluției tehnico-științifice, iar încorporarea în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne constituie o etapă fundamentală a mutațiilor calitative din întreaga activitate economico-socială.

Pe baza acestor orientări, creația tehnică originală și-a sporit, în ultimii ani, în mod considerabil contribuția la înfăptuirea programelor de dezvoltare a țării, expresii elocvente fiind multiplele realizări științifice și tehnologice din cele mai diverse ramuri de activitate economico-socială și, îndeosebi, marile cuceriri ale anilor '70 și '80 între care la loc de frunte grandiosul Canal Dunăre-Maree Neagră, rod exclusiv al gândirii și execuției tehnice naționale.

În prezent, în România există 215 institute și centre de cercetare științifică, la care se adaugă 100 stațiuni de cercetare și producție agricole (față de 110 și, respectiv, 36 existente în 1965) toate acestea desfășurîndu-și activitatea sub îndrumarea și coordonarea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și a ministerelor de resort. Ca organ de partid și de stat cu caracter deliberativ și larg reprezentativ, Consiliul Național

În cuvîntarea rostită la Congresul al XIII-lea, tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al Guvernului, preşedinte al Comitetului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, preşedinte al Comitetului Naţional Român Oamenii de ştiinţă şi pacea, sublinia:

« În cel 40 de ani de la revoluţia de eliberare socială şi naţională, ştiinţa românească a cunoscut o puternică dezvoltare. Se poate afirma că dispunem acum de puterice unităţi de cercetare în toate sectoarele de activitate, că marile realizări, în dezvoltarea industrială, agriculturii, în toate domeniile ştiinţelor legate de contibuţia activă a ştiinţei româneşti. Putem privi cu mîndrie la tot ceea ce am realizat în dezvoltarea patriei noastre în acest timp, la pe care ştiinţa românească o aduce la progresul României socialiste.

« Obiectivul fundamental al activităţii în cincinalul 1986—1990 şi în perspectivă pînă în anul 2000 îl constituie fîurirea societăţii socialiste multilaterale dezvoltate şi crearea condiţiilor pentru trecerea la societatea comunistă în realizarea acestor măreţe obiective, întreaga cercetare ştiinţifică şi tehnologică are înalta răspundere în faţa partidului, a poporului de a fi în primă linie a activităţii progresului tehnic, de a elabora noi tehnologii, materii noi în toate domeniile necesare îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare intensivă a industriei, agriculturii, a tuturor sectoarelor de activitate.

« Cercetarea românească îşi va intensifica cunoaşterea activă cu institutele corespunzătoare din ţările socialiste din C.A.E.R. din celelalte ţări socialiste, din alte state ale lumii în vederea soluţionării cu faţă comună a o serie de probleme importante ale progresului economic-social. Colaborarea cu ţările so-

cialiste şi alte state în domeniul cercetării ştiinţifice reprezintă o contribuţie importantă la dezvoltarea relaţiilor internaţionale ale României la cauza prieteniei cu a se popoare la cauza libertăţii, independenţei şi păcii.

« Se poate afirma că nu există domeniu în care ştiinţa să nu aibă rolul determinant pentru înflorirea patriei. Ridicarea nivelului de viaţă, ridicarea României, pe noi culmi, de progres şi civilizaţie.

« Concentrîndu-ne forţele pentru realizarea programelor de dezvoltare şi construcţie socială nu putem uita că atît ţara noastră, cît şi toate statele lumii au nevoie de pace şi de colaborare internă, anală O mare răspundere pentru oprirea războaielor, pentru revine şi omenilor, de ştiinţă care trebuie să şi intensifice eforturile împreună cu toate popoarele pentru a se pune capăt cursului pe care-l apră prăpăstie spre o catastrofă nucleară. Oamenii de ştiinţă cunosc ce mai bine pericolul armelor nucleare şi al mîncării spaţiului cosmic. De aceea, ei trebuie să ia o parte fermă pentru oprirea planetei noastre. Trebuie să facem totul ca mînuirea cuceririi de ştiinţă, ale tehnicii, ale cunoaşterii, energie nucleară să fie pusă numai şi numai în slujba dezvoltării economico-sociale paşnice. Să facem totul pentru a apăra dreptul suprem al omenilor la existenţă, la libertate şi independenţă, la viaţă în pace. În acest spirit Comitetul Naţional Român Oamenii de ştiinţă şi pacea va intensifica colaborarea cu organizaţii similare, cu alte organizaţii ale oamenilor de ştiinţă de pretutindeni, fiind hotărît să facă totul pentru a susţine politica partidului şi statului de pace şi colaborare internă anală. Popoarele în care oamenii de ştiinţă au un mare rol pot — acţionînd unite — să schimbe cursul evenimentelor, să asigure triumful raţiunii şi păcii.

na pentru Ştiinţă şi Tehnologie are un rol de prim ordin în coordonarea întregii activităţi de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică în întărirea eforturilor creatoare ale oamenilor de ştiinţă din ţara noastră, ale cadrelor tehnico-ingeresti, în orientarea gîndirii novatoare a oamenilor muncii din toate domeniile în direcţia dezvoltării mai accentuate a creaţiei ştiinţifice originale, a creşterii aportului ştiinţei româneşti la progresul mondial al ştiinţei şi tehnologiei. Avînd în vedere un asemenea rol în îndeplinirea politicii partidului şi statului nostru în domeniul ştiinţei şi tehnologiei, a obiectivelor şi sarcinilor de mare însemnătate puse de societatea noastră în faţa cercetării ştiinţifice româneşti, în fruntea Comitetului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie ca preşedinte al acestui for şi preşedinte al Brounului Comitetului se află tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim viceprim-ministru al Guvernului, remarcabil om politic şi de stat strălucit om de ştiinţă şi savant de repute mondială, mîncînt de faimă pentru telulul în lume al ideilor de

progres şi pace a cărei contribuţie este substanţială în îndrumarea şi coordonarea activităţii de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică la elaborarea şi realizarea programelor de dezvoltare economico-socială a ţării, pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii moderne la înflorirea continuă a ştiinţei româneşti şi afirmarea tot mai puternică a acesteia în lume, la îndeplinirea întregii politici interne şi externe a României socialiste.

De o deosebită însemnătate în ceea ce priveşte orientarea eforturilor de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică în direcţiile prioritare necesare de cercetare actuale şi de perspectivă a dezvoltării economico-sociale a ţării este desfăşurarea întregii activităţi în domeniul ştiinţei şi tehnologiei pe baza unui program pe termen lung cu orizont pînă în anul 2000. Aşa cum sublinia tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu în condiţiile de astăzi ale puternicei revoluţii ştiinţifico-tehnice mondiale, cînd cercetarea şi gîndirea ştiinţifică înregitresc programe uriaşe în întreaga lume, devenind un factor esenţial al modernizării forţelor de producţie şi accelerării progresului economic şi social al tuturor popoare.

or, un program pe o lungă perspectivă constă în creșterea imperioasă pentru asigurarea mersului țării noastre socialiste, a bunăstării și civilizației, asigurându-se ca permanent, cercetarea să meargă cu un pas înainte să se confrunte nu numai problemele de înfăptuire concretă a sarcinilor, ci să abordeze problemele noi, de perspectivă, ale dezvoltării țării în etapele viitoare.

Preocupându-se activ de afirmarea științei și tehnicii în toate laturile vieții economico-sociale, în primul rând pe baza eforturilor proprii, a creației tehnico-științifice originale, partidul și statul nostru, în spiritul concepției generale cu privire la abordarea problemelor dezvoltării, acordă o atenție deosebită extinderii și aprofundării colaborării internaționale în acest domeniu, acționând neabătut în direcția dezvoltării ample a acestei colaborări cu toate țările socialiste, cu toate celelalte state ale lumii. În viziunea țării noastre, rolul și menirea colaborării tehnico-științifice internaționale se înscriu tocmai pe linia potențării eforturilor interne spre progres tehnico-științific — mai larg — spre progres economico-social al popoarelor, în special al celor din țările mai puțin dezvoltate. În acest sens, România consideră că viitorul imediat trebuie să aducă o schimbare radicală a situației actuale din domeniul răspîndirii și aplicării științei și tehnicii. În prezent, deralizările științei și tehnicii contemporane nu beneficiază întreaga omenire. În era calculatoarelor electronice și televiziunii, a cuceririi Cosmosului de către om pe Pământ cea mai mare parte din omenire nu are acces nici măcar la cunoștințele tehnico-științifice. În ceea ce privește răspîndirea și aplicabilitatea științei și tehnicii, există încă mari bariere în calea progresului, iar condițiile financiare de procurare a acestora sînt prohibitive. Se impune astfel — așa cum în repetate rânduri a subliniat președintele Nicolae Ceaușescu —, ca o cerință fundamentală a depășirii marilor decalaje economice de către țările în curs de dezvoltare deschiderii accesului or țării la cunoștințele moderne. În acest sens, trebuie adoptate măsuri de sporire a asistenței tehnice acordate de țările dezvoltate, de furnizare a noilor descoperiri științifice și tehnice în condiții avantajoase care să permită popoarelor rămase în urmă să înănteze mai rapid pe calea progresului.

În spiritul acestor exigențe a ținează decretul România pe plan internațional. Ea promovează activ o largă colaborare în domeniul tehnico-științific cu toate statele, pe baza avizului reciproc și a intereselor comune. În acest scop țara noastră, pe baza principiului egalității și al păcii, se angajează să contribuie la creșterea și dezvoltarea științei și tehnicii în toate țările, să faciliteze accesul la cunoștințele tehnico-științifice, să asigure condiții favorabile pentru dezvoltarea științei și tehnicii în țările în curs de dezvoltare, să contribuie la creșterea și dezvoltarea științei și tehnicii în țările în curs de dezvoltare, să contribuie la creșterea și dezvoltarea științei și tehnicii în țările în curs de dezvoltare.

Știința militărie a țării noastre cu lupte pentru progres economico-social de sine stătător a țării noastre pe linia dezvoltării sale concrete în sprijinul eforturilor lor de ridicare industrială. De asemenea, România socialiste mișcă pentru o amplă concurență, cu mai strînsă, a savanților cercetătorilor acestor specialiști pentru rezolvarea unor probleme cum sînt punerea în valoare a resurselor minerale, valorificarea potențialului agricol mondial, protejarea mediului înconjurător, probleme de o mare însemnătate pentru viața omului pentru civilizație și progres.

În concepția românească știința trebuie să constituie un factor de promovare nu numai a progresului general dar și a păcii mondiale. În acest sens este vital ca marile cuceriri ale genului uman să fie puse exclusiv în slujba dezvoltării și nu a distrugerii, atât tărîmurile profunde ale sublinierilor românești privind cerința stopării curselor absurde a înarmărilor, a încheierii acestor mersuri în această să a potențial științific, a trecerii de urgență la dezarmare. În primul rând țara noastră și totuși exigența ca oamenii de știință să-și asume răspunderea de a determina deciziile unor măsuri concrete în acest domeniu. În viziunea țării noastre a președintelui Nicolae Ceaușescu oamenii de știință aparținând din punct de vedere moral unei categorii care nu se poate elibera de responsabilitate salvaguardarea păcii datorită animației deosebite și faptului că ei sînt în cunoștință de cauză deciziilor care pot duce la distrugerii și așteptarea în scopul asigurării viitorului uman. Ei pot explica în mod competent că a mai o născută constă în asigurarea de dezvoltare și nu de împiedicare a unui eventual război. Ei trebuie să și sprijine cuvîntul în legătură cu consecințele posibile ale realizărilor lor științifice. Să diminuează opinia publică astfel ca, împreună, să determine așezarea să nu folosească știința, cuceririle ei de vîrf în alte scopuri decît cele destinate vieții și prosperității oamenilor. Și aceasta cu atât mai mult astăzi, cînd se pune în discuție problema alegerii între politica de intensificare a cursului înarmărilor, de producere de noi arme nucleare de distrugere în masă și politica de dezarmare destinată păcii.

Formulă de la politica de pace promovată de partidul și statul nostru, oamenii de știință români — înțelegători și activi — sînt în cunoștință de cauză și forțe activă în slujba progresului și a păcii. Au reafirmat voiața pașnică a științei românești prin semnarea de către ei în 1981 a „Cartei de înțelegere a României privind politica de pace”, menită să dea expresie totuși savanților români, întregului nostru popor, ca prețuind știința și tehnica ca mijoc de dezvoltare și nu la distrugerea oamenilor. Alături de președintele Comitetului Național Român „Oamenii de știință și pacea”, tovarășa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu subliniază că „Considerăm că împrejurările actuale — cînd asistăm la o agravare a situației internaționale la sporirea pericolului la adresa păcii și independenței popoarelor, ca urmare a accentuării cursului înarmărilor, înmul-

Comitetul Român, prezintă
la Populare și la R.
mănușă și la R. și la R.
pe al Yasser Arafat, pre-
ședintele Comitetului Român

Interesul și înțelegerea
participat să se de statul
servite de cea de a 40-a
reunirea și la R. și la R.
și la R. și la R. și la R.

CEAUȘESCU — ROMÂN

TEHNIC
TEHNIC
TEHNIC

Interesul și înțelegerea
participat să se de statul

La serbarea generală al Partii
Societății din R. și la R.
și la R. și la R. și la R.
și la R. și la R. și la R.

prin focurile de conflict și război — toți stu-
torii științei, indiferent de domeniul în care își
desfășoară activitatea, au înalta îndatorire și
răspundere de a se manifesta în mod cel mai
activ ca militanți fermi pentru pace și destindere
internățională. Între știință și pace au existat în
toată o istorie legătură o condiționare și o
demonstrare reciprocă. În rețeaua evoluției o umă
nășii demonstrează că progresul și pacea nu pot
concepute fără contribuția nemăsurată a științei
și știința nu-și poate afirma posibilitățile de pro-
gres decât în condiții de pace.

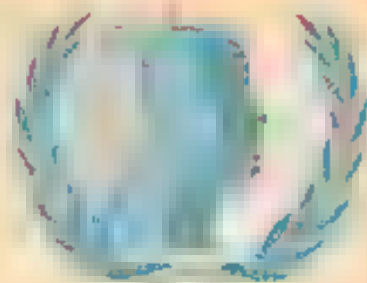
Comitetul Național Român „Oameni de știință
și pacea” depune prestigioase eforturi în vederea
deducării între știință și pacea creația umană în
stabilirea păcii și progresului, determinării omenirii
stabilizate uriașele capacități ale științei și tehnicii
și la R. și la R. și la R. și la R. și la R. și la R.
dăruirea lor și înțelegerea între națiuni,
și la R. și la R. și la R. și la R. și la R. și la R.
bune și mai drepte, a păcii și prieteniei între po-
pore. Colaborând cu organizații similare din alte
cu diferite foruri internaționale și în stăruință
în sistemul Organizației Națiunilor Unite, Com.

teții române își aduce contribuția, în cadrul puter-
nului Front mondial a savanților ca adoptare
unor măsuri concrete pentru oprirea cursei înarmă-
rilor și edificarea unei lumi a păcii, dreptăți și
egalități. Reprezentanții științei noastre au purtat
peste granițe și în vibranta mesaj românesc de
pace participând la manifestări internaționale de
prestigiu, ca sesiunea specială a Organizației Na-
țiunilor Unite din 1948 la Geneva, unde au
susținut ideea convocării unui Congres mondial
al studenților științei și constituirii unui Comitet
internațional reprezentativ, în vederea angajării
oamenilor de știință de pe toate meridianele
pământului în lupta împotriva războiului și
apărării păcii în întreaga lume.

Sînt, toate acestea, expresii pregnante ale par-
ticipației active a țării noastre la curgerea mondială
a valorilor științifico-tehnice, concepută ca o
contribuție nu numai la propășirea și continuu-
rea tuturor celorlalte țări, dar și la îmbunătățirea
condițiilor politice internaționale și înțelegerea
și asigurarea unui viitor pașnic.

dr. Ilie Șerbănescu

Anul Internațional al Tineretului

— eveniment major în viața tinerei generații a lumii

1985 se va înscrie în istoria ultimului sfert de secol ca un an cu profunde semnificații pentru comunitatea internațională, se începuse patru decenii de la crearea Organizației Națiunilor Unite, organizație internațională cu vocație de universalitate, precum și 20 de ani de la adoptarea, în urmă unei vaste inițiative românești, de către Adunarea Generală a forului mondial, a „Declarației privind promovarea în rândurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare”, primul document programatic privind tineretul.

În constatarea unor asemenea adevăruri, Anul Internațional al Tineretului (AIT) proclamat, la inițiativa României, prin rezoluția nr. 34/151 din 17 decembrie 1979 a Adunării Generale a O.N.U., sub generoasă deviză „Participare, Dezvoltare, Pace”, se înscrie ca un eveniment de excepțională importanță pentru viața tinerei generații a planetei — pentru afirmarea năzuinței de zale fundamentale de pace și progres.

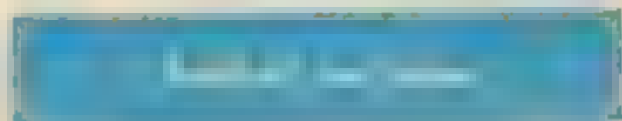
Potrivit statisticilor ONU, populația tânără a lumii care, în 1984, era de 922 de milioane, va depăși un miliard la finele deceniului nou, va crește până la 1062 milioane în anul 2000 și până la 1 309 milioane în anul 2025. În prezent, unul din cinci locuitori ai Pământului este tânăr, tineretul reprezentând aproximativ 19,4% din populația totală a globului.

Această puternică și importantă forță socială a progresului și păcii prezintă un ansamblu de probleme și aspirații comune, care, dincolo de realități concrete din fiecare țară și regiune, se constituie într-un distinct și substanțial fond de opțiuni și interese fundamentale.

Un studiu recent al secretarului general al ONU arată că problemele majore ale tinerilor

anilor 80 sînt cele privind dezvoltarea fizică, muncă și cultură. Însă acevăr șomajul juvenil (cu întregul său cortegiu de inechități), slăbirea legăturilor de familie, marginalitatea (ca proces multidimensional, implicînd aspecte economice, politice, psihologice, culturale etc.) ca afectează mari grupuri de tineri (imigranți, refugiați, handicapați etc.) sînt fenomene negative cu puternică rezonanță socială în multe țări ale lumii.

Tocmai pornind de la asemenea realități, Anul Internațional al Tineretului reprezintă o posibilă lită de discuție și soluționare, în consens cu tradițiile și interese și aspirații ale tinerilor de profunditate a celor mai mari probleme cu care se confruntă tinăra generație.

Adoptată la 24 octombrie 1945, cînd ecourile ultimei confirații mondiale erau puternice în memoria umanității, Carta ONU consfințește hotărîrea popoarelor lumii de a „izbăvi generațiile viitoare de fazele războiului”, imprimînd astfel o dimensiune internațională preocupărilor privind tineretul.

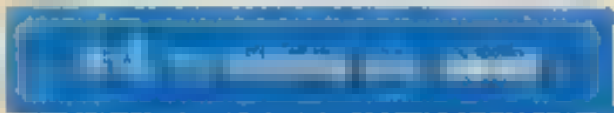
Înăugat astfel procesul de abordare globală la eşalon internațional, a problematicei tinerei generații de profunditate auva să înregistreze o evoluție pozitivă abia la începutul deceniului șapte al secolului, cînd, la 16 decembrie 1960, Adunarea Generală a Organizației mondiale, a adoptat rezoluția nr. 1572 (XV) (elaborată în urma înscririlor pe ordinea de zi a sesiunii, la inițiativa țării noastre, a punctului intitulat „Măsuri pentru promovarea în rândul tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere

e în întreaga lume", considerată drept primă în lume internațională formulată în materie de tineret.

Au urmat apoi, numeroase documente internaționale adoptate atât de către Adunarea Generală cât și de cele 16 instituții specializate din cadrul ONU (în special UNESCO, OIM, OMS etc.) care au vizat cu precădere educarea tineretului în spiritul păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare, respectului pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Dintre acestea se desprinde prin importanța sa deosebită, Declarația forumului mondial, din 7 decembrie 1965, privind promovarea în rândul tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare, o adevărată Carte a educației pănice a tinerei generații.

Rezultatu firesc și necesar al acestui complex proces de afirmare în viața internațională a problematicii tinerei generații, a creșterii preocupărilor privind statutul și rolul său în societatea contemporană l-a reprezentat, fără îndoială, proclamarea, în cadrul celei de-a 34-a sesiuni a Adunării Generale a ONU, la anulul 1985 drept „An Internațional al Tineretului” sub deviză „Participare, Dezvoltare, Pace”.

Conceput ca o manifestare complexă, multidimensională desfășurată la scară întregului tineret a planetei, Anul Internațional al Tineretului prezintă un perimetru favorabil dezbaterii și luării în considerare a unor numeroase aspecte de natură

cultural-informațională, precum și organizativă, cuprindând și privind statutul materiei și spiritului ei de perspectivă al tinerei generații. Prin desemnarea unui An Internațional al Tineretului, Adunarea Generală a ONU a făcut posibilă o abordare pe termen mediu și lung a problematicii tinerei generații, în cadrul căreia se configurează mai multe etape. Prime — constând în selectarea unor obiective de perspectivă și elaborarea unui program mondial care să fie realizat până în 1985 — s-a concretizat prin adoptarea, în noembrie 1981, în cadrul ONU, a „Programului concret de măsuri și activități ce urmează a fi întreprinse înainte și în timpul AIT”, ca document-platformă de acțiune al întregii manifestări. O a doua fază de apăsare a programului adoptat, s-a exprimat între altele prin desfășurarea, în Asia și Pacific, Europa Americană Latină și Asia de Vest, a unor reuniuni regionale în cadrul cărora au fost elaborate documente de acțiune în funcție de interesele și aspirațiile specifice ale tineretului din aceste zone.

În sfârșit, în 1985, marea propriu-zisă a evenimentului implică evaluarea reală a rezultatelor obținute, reevaluarea obiectivelor de perspectivă, luarea și adoptarea unui plan de acțiune pentru viitor.

Prin multitudinea factorilor implicați (la nivel național s-au constituit peste 124 Comitete naționale de coordonare, a măsurilor și programelor adoptate până în prezent, la nivel local național,

Amplu dezbateri care a avut loc în acest an la Națiunile Unite, ovințele de deosebită apreciere rostite la adresa României pentru aducerea acestei problematici importante în atenția ONU, la adresa activității valoroase desfășurate în vederea marcării în 1985 a Anului Internațional al Tineretului.

Activitatea desfășurată în cadrul Comitetului Național al ONU pentru AIT, al cărui președinte este domnul Nicu Ceaușescu, membru suplant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, largi sprijin de care se bucură recomandările formulate de comitet privind organizarea corespunzătoare a acestui eveniment sînt apreciate de observatori politici și de presa de la ONU drept un succes deplin al inițiativei românești.

egional și internațional, Anul Internațional al Tineretului deschide largi perspective abordării rezolvării plurivalente și eficiente a complexelor probleme ale tinerei generații a lumii.

Alături de măsurile întreprinse la nivel local și național, înălțarea generațiilor scopuri și obiective ale AIT presupune inițierea unor acțiuni globale la scară mondială, pe planul tineretului țărilor și care să privească ansamblu probleme care preocupă.

O primă acțiune de acest fel, menită să ducă la identificarea principalelor căi și mijloace de îmbunătățire a statutului materiei și spiritului al tineretului, ar fi în concepția românească, convocarea, în 1985 sub egida ONU, a unei Conferințe Mondiale consacrate tinerei generații. În cadrul său pe baza unei analize amănunțite și realizate a problemeor actuale ale tineretului se pot aborda și adopta programe și măsuri concrete privind afirmarea și participarea tinerei generații la viața social-politică, economică și culturală a popoarelor, la ameliorarea condițiilor sale de muncă și de viață.

După cum se știe, ultima sesiune a Comitetului Consultativ al ONU pentru AIT, a căru

ROMÂNIA —

gazdă a unor prestigioase reuniuni internaționale

- Seminestrul european „Acce-tu tinar or la muncă și partici-parea la viața publică” — 1979
- Reuniunea internațională cu tema „Contribuția tinerilor gen-derii la soluționarea păcii și securi-tății, la înlăturarea dezastrelor în Europa” — 1981
- „Măști negre ale Tinereții uni-lor 80” — 1981

- Seminarul internațional „Tineretul și studenții din deretate pentru pace, dezvoltare națională, dreptate socială și o nouă ordine economică internațională” — 1983
- A XXV-a Conferință generală a Mișcării internaționale a Tineretului și Studenților pentru Națiunile Unite (S.M.U.N.) 1983

- Reuniunea europeană consacrată A.T. — 1983
- Conferința europeană a Crucii Roșii de tineret — 1984
- Reuniunea „Caracteristici științifice a tineretului în perspectiva Anului Internațional al Tineretului” — 1984
- Seminarul internațional „Tineretul și dezvoltarea” marțies arăb. 1984 în Praga națională de măsurare a acțiunii privind pregătirea și marcarea Anului Internațional al Tineretului

președinția o deține reprezentantul țării noastre, tovarășul Nicu Ceaușescu, membru supliment al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, ministru pentru probleme a tineretului a recomandat organizarea a cea de a 12-a sesiune a Adunării Generale a Oltu (1985) în măsura în care procedurile și practica Națiunilor Unite o vor permite, a unui număr adecvat de sedințe plenary dedicate politicilor și programelor în domeniul tineretului, care să fie desemnate drept „Conferința mondială a ONU pentru Anul Internațional al Tineretului”

Pe această linie de preocupări, țara noastră se propune pentru elaborarea și adoptarea, de către Organizația mondială a tineretului, a unui instrument internațional care atestă cuprinzător privind drepturile și responsabilitățile tineretului. Scopul unui asemenea document ar fi să reflecte pentru a tota într-o parte valorile și condițiile concrete de muncă și viață a tineretului generat a drepturilor și libertății umane fundamentale și și prin înțelegerea a tot a noi oportunitățile și statutul specific al tineretului în cadrul societății în ansamblul său. Depășind caracterul unui act strict revendicativ, documentul privind tineretul ar înzestra, pentru prima dată în practica internațională, pe lângă drepturi, și responsabilități ce revin tinerilor față de comunitate, că o expresie a marilor răspunderi sociale ce revin astăzi tinerilor.

În concepția României, o importanță deosebită ar prezenta o înființare a unui organism de legătură între Națiunile Unite și mișcarea de tineret, care să permită o abordare unitară și comună, care să permanențieze între cei doi termeni ai binomului Tot pe această linie de preocupări și în vederea sprijinirii activității cercetării științifice la soluționarea marilor probleme ce preocupă tineretul de astăzi, viziunea românească cuprinde propunerea înființării unui centru internațional de cercetare și documentare asupra tineretului, folosind, într-o primă etapă, infrastructurile de existență prin funcționarea, în diferite țări a unor centre naționale.

Deși, strictă sa semnificație calendaristică, Anul Internațional al Tineretului nu reprezintă o activitate de campanie, ocazională, care se termină în 1985, ci se constituie într-un amplu proces desfășurat la scară planșară, implicând parcurgerea mai multor etape în înfăptuirea scopurilor și obiectivelor sale.

Artel, în chip semnificativ, în 1986, se va
celebra Anul Internațional al Păcii, un prilej

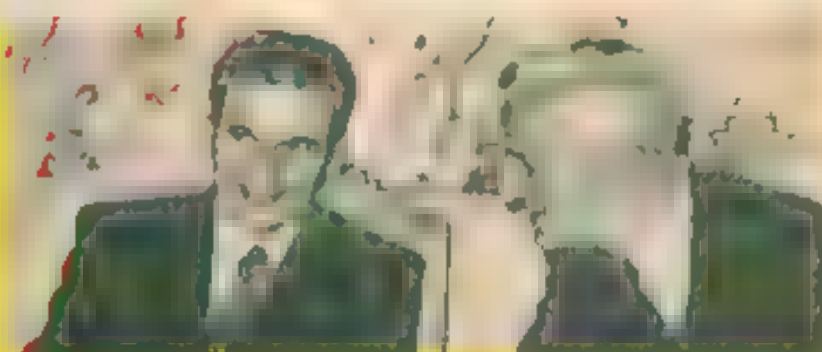
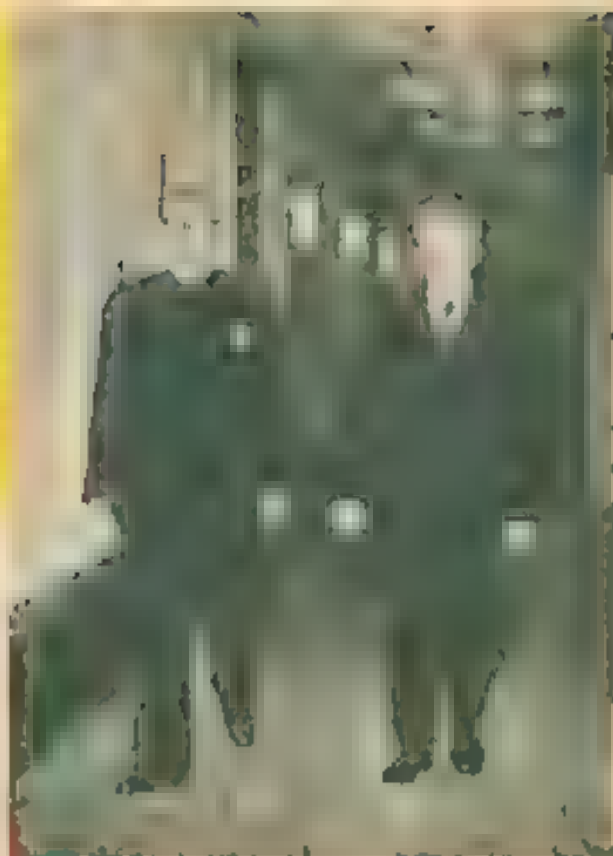
deosebit de propice pentru îndeplinirea cerinței
or celui de-afla trecea important termen al dezvoltării
AIT: Pacca, Strinsa legătură dintre cele două
manifestări, întrepătrunderea de substanță dintre
scopurile și obiectivele lor sînt tot altfel argu-
mente pentru tîrîra generație de pretutindea
de a acționa cu toată hotărîrea, pentru marcarea
lor corespunzătoare

În spiritul unor asemenea aprecieri trebuie privită propunerea României referitoare la proclamarea unui deceniu al tinereții (1986—1995). În scopul asigurării continuității preocupărilor și programelor în materie de tineret.

Inițiativa și realizarea a peste 30 de rezoluții adoptate de Adunarea Generală a ONU în materie de tineret (printre care și cea prin care s-a proclamat 1985 drept AIT) România acordă o atenție deosebită pregătirii și marcării corespunzătoare, la nivel național și internațional, a Anului internațional al Tineretului.

Astfel, în spiritul recomandărilor cuprinse în Programul concret de măsuri și activități ce urmează a fi întreprinse înainte și în timpul AIT, precum și al celor formulate de Comitetul Consultativ al ONU Comitetul Național Român pentru AIT (CNR-AIT), constituit în septembrie 1981, ca organism guvernamental larg reprezentativ, alcătuit din 107 membri, reprezentanți ai ministerelor, institutiilor centrale și ai altor organe și organizații de masă și obștești cu atribuții și răspunderi în domeniul tineretului, și-a elaborat planul său propriu de măsuri și acțiuni în vederea pregătirii și desfășurării corespunzătoare a evenimentului. Documentul conține importante măsuri și acțiuni privind participarea dinamică și responsabilă a tineretului la realizarea obiectivelor de dezvoltare a patriei, concretizate în 1984-1985, prin îndeplinirea și depășirea angajamentelor asumate prin Programul anual de participare a tineretului, a îndeplinirii prin muncă patriotică, a unor sarcini cuprinse în Planurile naționale unice de dezvoltare economică și socială în Planurile de dezvoltare a agriculturii și industriei alimentare, de transformare rațională a naturii.

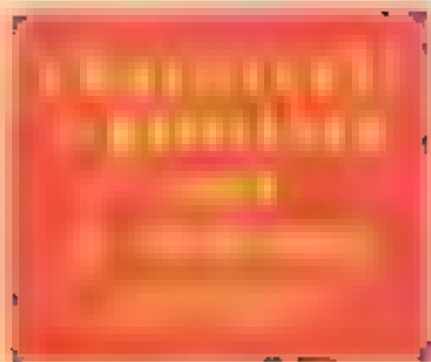
Totodată, sînt prevăzute importante obiective referitoare la asigurarea condițiilor optime de viață, pregătire și afirmare multilaterală a tineretului, la participarea tinerilor și organizațiilor de tineret la procesul de decizie.

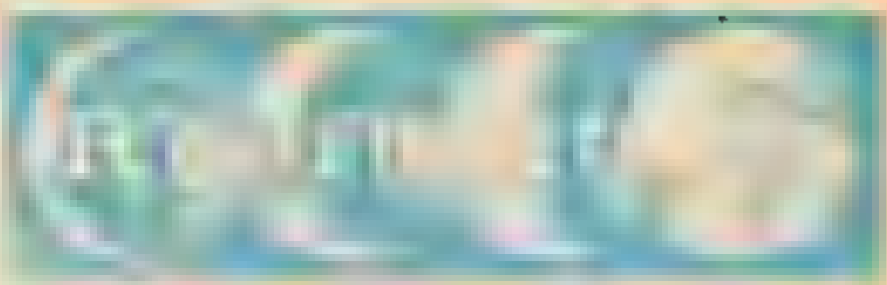
În domeniul activității internaționale o importanță deosebită de acțiune o reprezintă intensificarea luptei pentru dezarmare și pace, pentru asigurarea unei noi ordini economice internaționale pe baza juste și echitabile, în contextul unei desfășurări sub genericul „Tineretul României dorește pacea”. Sînt preconizate de asemenea, ample acțiuni cu caracter politic, cultural-artistice, turistic, sportiv, elaborarea și publicarea unor studii și lucrări consacrate stău-

ței tineretului în contemporaneitate, precum și alte numeroase acțiuni dedicate pregătirii și marcării A.T.

Prin amplasarea și importanța inițiativelor și acțiunilor generate la nivel local, național, regional și internațional, vizînd ameliorarea statutului material și spiritual al tinerii generații de pretutindeni, Anul Internațional al Tineretului se înscrie ca un moment de referință în cadrul eforturilor depuse de comunitatea mondială pentru fluxarea unei lumi mai drepte și mai bune, fondată pe mari valori ale păcii și progresului.

Mircea Dușu

Un an previzibil? Un an care trece grăbit, asemenea unei comete îndreptată spre o țintă a căsă regretate prea mari în urma lui?

1984 — de la început și până la sfârșit — a curs într-o mazăre previzibilă, ușor de bănuț. Cu doar o lună și jumătate înaintea revelionului său, trecerea a amplasarea „eurorachetelor” i-a prefăcut direcția și cursu nefavorabil. A fost un an de aperiți existenți repetate nu de dăruț tăc, decât de Un an de S O S — și o perioadă în care, ca spre a ne aminti de fragilitatea micilor noastre planete suspendate în spațiu, un termen nou, curios — „războiul stelelor” — a pășit din fantezie spre realitate, devenind o prezență ubicuă, nedorită în lumea politico-diplomatică.

Un an previzibil, deci, din punctu de vedere al tensiunilor acumulate, al oscilațiilor viitoare spre polul fără măreție al frigului. Și totuși, începutul promitea un dezgheț. O vagă tendință de înțelegere prin lucrările Conferințe pentru măsuri de încredere și securitate și pentru înțelegere de la Stockholm — primul forum general-european consacrat unei probleme atât de grave ca dimensiunea militară a neînțelegerii continentului. Previzibilă și ea în sensul că a început conform unui calendar prestabilit, reamintea din capitala Suediei s-a dovedit o utilă și necesară prezență diplomatică într-o lume marcată de absența așteptată (întreruperea negocierilor sovieto-americane de la Geneva, de pildă, fusese anunțată abia cu două luni în urmă). A fost o ocazie (ne referim la debutul ei) de cuvinte calde, frumoase, la adresa păcii, a destinderii, a cooperării și, desigur, a dialogului. De ce, atunci, tocmai dialogul a lipsit cel mai mult tot 1984? Și care să fie căile redescoperirii lui?

După Stockholm, interesul anului pe care îl încheiem a oscilat, dar fără variații majore, spre o zonă sau alta de conflict, spre timidele promisiuni de pace apărute în Liban („Libanul de neîncredere” cum spunea cineva, începe să devină, din nou, o țară „de locuit”) în America Centrală (dată nu cumva evenimente aflate în curs ne vor dezminți) spre redimensiunile din Golf și, poate, spre unele evoluții din Africa de sud. Dar, între timp, o atât de amenințare s-a profilat la orizont. Devenită tot mai mult o realitate concretă, palpabilă, nu o figură de stil, „bomba cu explozie întârziată” pe care o reprezintă subdezvoltarea s-a însoțit cu o altă bombă. În sensul analitic al termenului, refuzul Bo-vie de a plăti datoriile externe, ajunse la o sumă astronomică, la fel cu scadențele multor altor țări în curs de dezvoltare. Înedit fenomen era totuși, previzibil și-ar putea să fie prevestitor. Accentuând fără îndoială prezența unui nou front în geografia atât de variabilă a păcii și a războiului din zilele noastre. Un front tăcut, subteran, mai puțin spectaculos decât fronturile propriu-zise, dar a cărui realitate ramino tot altă de preocupantă a și germeni distrucții îndreptate spre alte planete.

1984 — imprevizibilul tău previzibil — înseamnă începutul unei mobilizări generale pe fronturile vizibile ale foametei și ale mizeriei.

Fie că anul se schimbă desigur, chiar dacă evenimentele curg într-o albie prestabilită. Mai ales a doua jumătate a lui 1984 părea să aducă unele semne, foarte timide, de bunăvoință, după consumarea a destule petarde din arsenalul propagandistic. Pledoarii în favoarea înțelegerei și cooperării, într-unii sovieto-americane de la Washington, necesare e promisiuni post-electorale a președintelui Reagan nu mai erau doar necesare, ci și stringente. Dar cometa grăbită a lui 1984 nu asădă prea mult noastre în această privință. Pe cerul victoriei așteptat prezențiale devine trecut nu e o prezență suficient de încurajatoare. Și, de aceea, poate 1984 a fost, încă o dată, un an previzibil.

Imprevizibil totuși a fost 1984 prin câteva accidente mai deosebite prin dispariția neașteptată a unor lideri politici prin apariția altora noi, dar mai ales prin tragica moarte a Indrei Gandhi.

Din țara în care s-a născut Alexandru cel Mare, cu însăși mare otomanism istoric s-a văzut și se vede cu deosebire prin prisma nonviolentei. Și, totuși — ce curios! — totmai violență a curmat viața lui Mahatma Gandhi și acum a ordii Gandhi. E un paradox, fără îndoială, dar nu singurul și nici cel mai caracteristic. Într-o lume în continuă restructurare...

Tranziția îndrăzăvănă a conștientului nostru e alegerea americană (previziunea și e prin prisma războiului consumat de urne) și cu premiza electorală din Nicaragua sînd născută. În rest, o desfășurare camă monotonă, exceptînd poate totma tensiune respărtate între S.U.A. și Nicaragua după sîcînturile naționale din cere două țări. Dovada cără că America Centrală va rămîni și în continuare, un puternic revelator de criză o prezintă pedorită pe harta polarizării lor internaționale? Posibil. Dar în aceași timp și, ocazie de a pune în evidență o realitate pe care, ca și alte perioade sîmăre din trecut, dar cumva într-o măsură mai mare ca ele 1984 noi a redevat o factor, sentimentul acut că fenomenele internaționale sporesc în amploare în complexitate și că acțiunile schițate nu sînt pe măsura lor. Că a b a tensiunii trebuie părăsită și că este necesar să fie căutată o alternativă. Dar una profundă, rațională, sensibil și solid îndepărtată de actualizare polarizării de contradicții Est-Vest, Nord-Sud sau chiar Vest-Vest. În juru cărora gravitează multe probleme contemporane. Între cere patru puncte cardinale ale Pămîntului sînt posibili, cu alte cuvinte mai mult decît doctre doctre politici și metrice după. Sînt posibili poli diverși în constituirea păcii și a opțiunilor independente.

P.S. O știre de ultimă oră sosită în chiar momentul intrării sub tipar a almanahului nostru arată că anul pe care îl cheiem oferă niște importante resurse de schimbare. Acordul sovieto-american privind vitezele convorbirii și negocierii de dezarmare a fost un eveniment îndelung așteptat și de a care se așteaptă foarte mult.

I. Madoff

Impactul eurorachetelor

Perishing II — rachetă cu două trepte și viteză supersonică. Lungime — 10 m. Rază de acțiune — 1800 km. Lanțarea — de pe platforme mobile. Încărcătura nu țeară — echivalentă cu 250 kilotone TNT. Această înșesmă de 15 ori mai, mult decât bomba de la Hiroshima (17 kilotone), care a distrus 200000 de persoane, este de aproximativ 2 ori mai mare decât cea care a început războiul atomic pe țara noastră în 1945. Este o armă de război de mare putere, care poate fi lansată de la o platformă mobilă și care are o rază de acțiune de aproximativ 1800 km. Este un exemplu de armă de război de mare putere.

Costul este redus de cca 80% faţă de alte aparate
de scris cu laser pe bază de LED. Are dimensiuni
5,6 m înălţime, 45 cm lăţime, 2,4 m în lungime
de pe platforme mobile. Necesită 220V c.a.
la 50 Hz, 300 W. Consumul de energie este de 300 W
la pornirea şi de 100 W în stare de funcţionare.
În ceea ce priveşte funcţiile, în care, întrucât posedă
un microprocesor şi memorie electronică
în care stăpâneşte toate datele proprii, poate
face, în timp de 10 secunde, 100 de copii
la o dată, cu o calitate de 100% şi la o viteză
de 1000 de copii pe minut.

**TNT Poate atinge până în 15 minute Costul
unui exemplar — 1 milion dolari SUA**

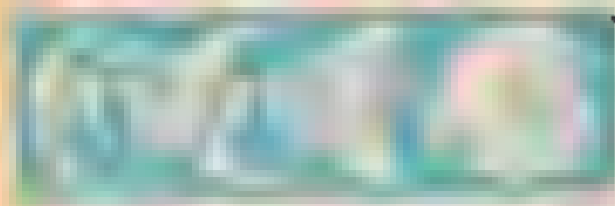
Atia „Perșing II”, cît și „Crușe” sînt construite în așa fel încît, datorită mobilității: rampe or de a se evita să se evite lovirea la so

Rampare sovralte. Sui 500 mt. ampasse
de aomenes, pe rampa mobile. Dotate cu 3
cortine care cea din spate e de p. acido m. d.

ată, spre a spune astfel, principalii „protagoniști” ai unei crize îndelungate, persistente, intrată în vocabularul politic al acestor ani sub denu-

[illegible]

Dar, să amănăm ova even poate 14
 noiembrie 1983 a zădărnici de la Greenham
 Common, din Marea Britanie, sosesc primele 16
 rachete de croazieră „Cruise” 22 noiembrie
 vine în fruntea invaziei german, favorabilă ampla-
 sării în zona de război. În ziua de 20
 noiembrie se agreea încheierea de a
 negocierii. A se putea încheia în
 secolul al 21-lea. A se putea încheia în
 noilor arme 24 noiembrie la baza militară vest
 germană Moringen. În ziua de 25
 noiembrie la baza militară de război
 în 25 noiembrie de a zădărnici de
 partid și de stat sovietic. Iuri Andropov transmite
 de agent la TASS și în anunțate cele patru hotă-
 riri adoptate de Uniunea Sovietică datorită
 evoluțiilor survenite pe plan militar occidental.

cross eră („Cruise”), repartizate după cum s-a arătat.

Graba cu care s-a trecut la instalarea noulor arme la inaugurarea unui nou și periculos ciclu al înarmărilor nucleare atestă o dată mai mult, profunde contradicții ale actualui ordin mondial, germeii de tensiune, confruntare și nelăcredere ascunși în structurile unui „echilibru” bazat, în esență, pe factori de forță și de descurajare. Mai mult, evoluțiile la care ne referim confirmă, după aprecierea unanimă a experților, procesul de „modernizare” la care a început să fie supus potențialul distructiv acumulat pe Terra în acest moment în care cîmăreașii cu toate destule probleme de altă natură, „Eurorachetele”, în mod evident, nu s’au descurtat de cel mai direct al unei crize acute, structurale, cu efecte sporioase economice, politice și morale care devin tot mai apăsătoare.

Pentru Europa, amplasarea noulor arme trăiește, după cum s-a arătat nu o dată o perspectivă extrem de neliniștitoare rezervată popoarelor continentului. Amintim proces de perfecționare a potențialului distructiv acumulat pe Terra care cauzează deosebită îngrijorare tocmai continentul nostru și ar urma potrivit unor estimări preliminare, să se întindă pe durata unui deceniu. Aceasta înseamnă cum este se poate observa, împotriva căreia Europa într-o competiție mărtașă cu războiul global ca posibil „punct de pornire și țintă” de operațiuni ale unui eventual război nuclear. A putea să fie limitate consecințele asemenea confruntări (tentative tot mai absurde, agitate de sateliti tehnologici înregistrați de cursa înarmării nucleare la perimetru de operațiuni de pe care a pornit Evul nu avertizează expert). Dar un atare calcul, indiferent de complicațiile posibile, echivalează, în fapt, cu o veritabilă sabie a lui Damocles atîrnată deasupra popoarelor europene, împicînd, în mod nemăsurat, perspectiva distrugerii continentului, a civilizației sale. Și aceasta — mai trebuie spus — constituie resortul unic și elențial al „morsei” prin care s’ar putea de noua spiră a competiției militare, al chemărilor la calm și la rațiune, la soluționarea pașnică a problemelor apărute.

Factor deosebit de activ al luptei pentru pace și dezarmare, România s-a atras atenția, din capul locului, asupra gravului pericol al amplasării noulor rachete asupra necesității renunțării la ele și a retragerii și distrugerii celor existente. În acest context ea s-a pronunțat pentru tratative reale constructive între U.R.S.S. și S.U.A., de natură să ducă la un acord corespunzător, la adoptarea de măsuri efective de dezarmare și în primul rînd de dezarmare nucleară, la apărarea Europei și a lumii de pericolul unei catastrofe atomice.

Din plăcere, apelurile și îndemnul la rațiune nu au fost ascultate. Așteptările pașnice ale popoarelor, exprimate la ample acțiuni de prezidențiale au primit o gros lovitură prin amplasarea noulor

Prezența nedorită pe continentul european: prima baterie de rachete „Pershing II” a devenit operațională la o unitate din R.G. în ziua nașterii revoluției lui 1984

arme, prin măsurile de răspuns adoptate. Și, în consecință, 1984 a purtat un pasiv extraordinar de împovășitor de la 1983 față de necesitatea de mare lucru, decât spre eșec, la depășirea lui. Acordul sovieto-american privind noile convorbiri și negocieri de dezarmare a constituit, prin această primă, un eveniment încredincios așteptat și care se putea oferi importante premise de schimbare. Exigențele păcii, ale opririi periculoase competiției între țările actuale și trecerii la dezarmare în primul rînd la cea nucleară, se alină de asemenea în fața Conferinței de la Geneva și a Conferinței general-europene de la Stockholm forum urmărind cu deosebit interes, cu dorința trecerii la negocieri substanțiale, aprofundate, la măsurile concrete necesare.

Evoluția din domeniul înarmărilor, ca și alte probleme prezente, confirmă realismul și justetea aprecierii partidului și statului nostru, a președintelui Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia situația internațională se menține deosebit de gravă. Trăim, din păcate, într-o lume încălcată de pericole și de amenințări atente, de absență nedorită la masa negocierilor și în care deziderate vitale bine fundamentate, nu au devenit realitate.

Impactul eurorachetelor a contstat să se resimțim pe planul relațiilor bilaterale U.R.S.S. — S.U.A., prin principalele puteri nucleare, cărora le revine o mare responsabilitate pentru apărarea păcii. În atmosfera creștă de evoluția de la sfîrșitul anului trecut, miniștrii de externe ai celor două țări s-au întâlnit, în luna anuarie, în marginea reuniunii de la Stockholm, dar concluziile nu au fost pe măsura așteptărilor. Speranțele încheierii unor negocieri la Viena, inclusiv în problema prevenirii militarizării spațiului cosmic, nu s-au concretizat.

Ceea ce s-a numit „explozia antinucleară” a adăpostit acțiunile de protest ale popoarelor împotriva armelor nucleare, împotriva „rachetelor” a raționalului competiții militare globale — a devenit o componentă de bază a mișcărilor umanității, impunând ceea ce determinăm ca probleme vitale ale zilei noastre.

...ele. Evo ului mai substanțiale pășuri să aducă în cele luni ale anului, odată cu întâlnirile Ronald Reagan — A. A. Gromiko și George Shultz — A. A. Gromiko, de la Washington, prietene de participarea ministrului de externe sovietic la cea de-a 39-a sesiune a Adunării Generale a O. N. U. Totuși, consemnând un anumit „progres” în înțelegerea pozițiilor reciproce declarate a părților la un loc unor evoluții și clarificări ulterioare. Bine primit pentru tonul moderat, pentru predoarea făcută în favoarea îmbunătățirii relațiilor sovieto-americane, a fost interviul acordat de K. U. Gornenko, nou lider sovietic, în luna octombrie, ziarului „Washington Post”. „Dacă cele spuse de precedință (era vorba de o serie de afirmații anterioare ale șefului Executivului american — n. n.) cu privire la disponibilitatea la tratative nu reprezintă doar o măscare tactică, dorim să declar — sublinia conducătorul partidului și statului sovietic — că în lumea Sovietică nu va rămâne datorare. Noi am fost întotdeauna gata pentru tratative serioase și constructive și nu o dată, am făcut declarații în acest sens.

Anunțul privind întâlnirea A. A. Gromiko — G. Shultz, din 7—8 ianuarie, și noile negocieri sovieto-americane confirmă existența unor reale premise de dialog constructiv, pentru depășirea gravului impas la care s-a ajuns.

Impactul eurorachetelor a fost, este și va fi, pe timp încă imposibil de evaluat, de natură concentrică, globală. Pericolul creat de noile arme este și el general, implicând o mobilizare deosebită pentru depășirea lui. Sau, cum spunea liderul laburist britanic, Neil Kinnock, relevând necesitatea ca marile puteri să țină seama de interesele reale ale tuturor popoarelor: „Înteleg bine că eu de șah, dar, acum, taba de șah sîntem noi”. Cu alte cuvinte, prin caracteristicile lor tehnico-tactice și prin conceptele strategice care stau la

baza de asigurări lor, noile arme amenință, în mod direct, înșteț popoarelor, a tuturor statelor europene. Motivația unică și profundă încă a dată, a celor mai necesare „coșturi” din momentul de față, costul a rațiunii, a glasurilor și apelor lor pentru pace, mărește rezistența a popoarelor europene în consens cu ele cu aspirațiile exp. nate României și alte state militoză, în continuare, cu toată energia, pentru reșurarea și desfășurarea corespunzătoare a negocierilor U. R. S. S. — S. U. A. pentru implicarea sporită a stateelor continentului în special a celor din Tratatul de la Varșovia și din NATO, în eforturile pentru rezurarea unui acord corespunzător, pentru eliminarea oricăror arme nucleare din Europa. Ampasarea noilor arme nu este nu poate fi acceptată ca o realitate. O dovadă, între altele, pe lângă acțiunile de pace amintite, hotărîrea O. n. d. e. s. din luna aprilie, de a amîna adoptarea unei decizii finale cu privire la instalarea celor 48 de rachete „Cruise” ca-l revine inform „dubie” deciziei NATO din decembrie 1979, pînă în iarna anului viitor, ca și ex. lăruie manifestare, o vreme, în Belgia. Altfel mod de a pune că o mare răspundere pentru soarta păcii și securității popoarelor revine stateelor care au acceptat amplasarea pe teritoriile lor a noilor arme, împreună, acționînd unite, popoarele europene, forțele rezistente de preatundență pot și trebuie să înădure impactul nociv al eurorachetelor, pot determina noi și substanțiale măsuri pentru eliminarea pericolului nuclear, pentru consolidarea înșteț și securității lor. Dar despre aceasta, mai pe larg în următorul articol al grupului nostru.

I. M.

Că situația economico-financiară a țărilor în curs de dezvoltare a devenit critică a pleștit între altele și această copertă a săptămînalului american „Time”, referitoare la creșterea vertiginoză a datoriei țărilor latino-americane ca urmare a ratelor tot mai înalte ale dobînzilor practice de băncile din S. U. A.

Europa — între securitate și insecuritate

A spasarea eurosceta ar fi creat precu päre
terioare si în egături cu unele reschări majore
de popoarelor europene ale voñei de dialog
si conlucrare manifestata pe cont.nent. Se päre
fără adevăr că uc în a Conferința pentru securi
tate si cooperare în Europa si semnarea Actu ui
final, departe de a duce la încetinirea ritmului sau
la automulțumire, vor deschide ca sa un proces
dinamic de securitate europeană care să ofere
tuturor state or participante garanția dezvoltării

bera independentă a acordat de orice acțiune de apărare a forțelor sale de securitate a forțelor în sensul tensiunii Actului de armă și constituie de fapt, începutul unui real proces de securitate în Europa, care el se dezvoltă necontenit, și fie profundat și extins, inclusiv prin adoptarea unor măsuri ferme, concrete, de dezarmare — condiție vitală a păcii, concurenței și stabilității.

Cît de justificată era o asemenea viziune, cît de lucide și îndreptățite au fost avertismențele lansate încă la Helsinki, pînduările în favoarea unor măsuri grabnice de dezarmare, în primul rînd nucleară, ca o componentă de bază a securității europene și mondiale, aveau să dovedească, însă evoluțiile ulterioare, complicațiile și, contravenește așteptărilor, noile înarmări. O mențiune a militarizării securității europene — cuprinsă doar la marginea generală în A. 4 — a tulburat imediat unele măsuri limitate de sporire a încrederii între statele semnatare — a devenit, am putea spune, mărionetă a evoluțiilor de pe continent și prilej de adevărate manifestări și preocupări populare, de afirmare a unor opțiuni ferme și categorice. Și, în mod sigur, datorită și noulor evenimente, datorită imensului pericol profilat a orizont, prelungită reuniunea general-europeană de la Madrid (11 noiembrie 1980 — 9 septembrie 1983, ale cărei principale momente, cu excepția etapelor finale, sînt consemnate în Almanahul „Lumea” din 1982) a cuprins, ca o temă prioritară și bi-anului său, hotărîrea convocării, în două faze a Conferinței, pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa (C.D.E.). Hotărîre salvată la vremea respectivă, ca un reper uminos și, ca o promisiune într-o situație internațională tensionată, ca o dovadă de nouă și temerară reavăntare a voinței politice, a caracterului util, de neînlucuit, al unor negocieri serioase și aprofundate, putîndu-se în sfîrșit realiza conștientizarea de atît de largă de interese proprii, specifice ale fiecărui stat și față de interesele generale.

inaugurată la 17 ianuarie 1984, în capitala Suediei, la nivel de miniştri de externe, C D E reprezintă, indiscutabil, un moment important în istoria continentului, o deschidere necesară spre problemele de fond ale păcii şi securităţii tuturor participanţilor. Primul forum general-european asupra unei probleme atât de greve ca dezarmarea, reunirea de la Stockholm se înscrie, în mod evident, într-o tradiţie sigură a procesului de declarare a principiilor care vor guverna o nouă ordine europeană, în care, fără a se subordona la interesele unilaterale sau multilaterale

În ambianța creată de trecerea la amplasarea rachetelor americane cu rază medie de acțiune în unele țări europene în vedea de întreruperii negocierilor dintre cele două părți și de consecințele acestor acțiuni de limitare a Sărilor de la Moscova, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., Andrei Gromiko (aflat din stînga), și secretarul de stat al Departamentului de Afaceri Externe al Statelor Unite, Alexander Haig, au avut o discuție la Washington în 18 ianuarie, cu ocazia deschiderii Conferinței general-europene pentru măsuri de încredere și securitate și pentru diminuarea întinderii în zona de conflict, venind la discuții prin intermediul ambasadorilor ambelor țări. În urma discuțiilor s-a convenit să se pregădească un program de lucru în vederea realizării în momentul de față foarte mult se așteaptă de la întâlnirea pe care cei doi țefi de diplomați o vor avea, la Washington, în zilele de 7 și 8 martie 1991 astfel anunțarea hotărîrii URSS și SUA de a începe noi negocieri, noi tratative, în scopul realizării de înțelegări reciproce acceptabile asupra înțelesului complex de probleme referitoare la armamentele nucleare și chimice.

de dezarmare, ar urma, în principiu, pe bazele democratice specifice negocierilor multilaterale dintre cele 35 de state participante la C.S.C.E., să aducă o contribuție certă la apărarea Europei, la izbăvirea ei de pericolul armelor nucleare și convenționale, la salvagardarea liniștii și opereu constructive a popoarelor sale. Mai mult în actuale conjunctură politică internațională, caracterizată de crize și tensiuni, incusiv de evoluțiile menționate, ea ar putea contribui, într-o măsură însemnată la menținerea punții și a contactelor, la restabilirea încrederii serioase datorită a reluarea cursului spre destindere și colaborare pe arena mondială. Ar fi, aceasta, un aport serios la pacea internațională, o nouă dovadă a influenței pozitive pe care procesul eu a europene poate contine să o exercite în sfere tot mai largi a evoluțiilor planetare.

Una dintre puținele raze de lumină care se apreciază într-o situație în general una atât de complicată de ansamblul evoluțiilor din ultimii ani de stăg năraș dăruind o așezare unor politici de convocarea conferinței de la Stockholm constă în faptul că, înșiși, un revelator important a posibilităților de dialog și de concurență între state, dar și al caracterului prezent al situației militare de pe continent. Resort principal al unei ample mobilizări populare, al unei impresii de un timp în maselor, criza aurorachetelor a readus în față conștiința națională a popoarelor europene marea pericol care apăsă asupra continentului, perspectiva reală că tot mai Europa să devină punct de pornire și principal „teatru de operațiune” într-un eventual conflict nuclear. Faptul se datorează, pe de o parte, caracterului extrem de nociv al noulor arme, performanțelor lor tehnico-destructive, dar și concepțiilor strategice care stau la baza amplasării lor în unele state europene, adică tendinței de acreditare a tezelor despre posibilitatea unui război „imediat” în această regiune a lumii sau chiar a posibilității „city to city” unei confruntări atomice. Or, prezența sa or două blocuri militare opuse în Europa, lor prevenindu-le marea majoritate a cheltuielilor militare globale și, practic, evitând totalitatea armamentului nuclear existent în lume, creează, în mod cert, perspectiva distrugerii continentului, a civilizației sale. Cum s-ar putea contempla în linie o asemenea eventualitate? Și cum s-ar putea întreprinde o rețea se urtate europene pe muniții de arme ridicate în această parte a lumii?

Cituiți de puțin abstractă sau a istorie, dimensiunea mult mai constituită însăși baza indispensabilă a securității pe continent, condiție sine qua non. Participanți activi a întregu proces al securității europene, la clarificarea lui conceptuale și la adoptarea deciziilor practice, România a anticipat, prin preocupările și propunerile ei specifice, câteva dintre cele mai importante probleme care se pun în momentul de față. Înscrisă și în documentul de lucru prezentat la Stockholm, constituind obiectul unor inițiative constante de-a lungul anilor, propunerea ei privind transformarea de terenilor într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, a înțelegerii și colaborării, psită de arma nucleară, de baze militare și de trupe străine se numără, de pildă, printre primele idei de acest gen din lume și capătă, în contextul actual, o rezonanță deosebită. Într-adevăr în condițiile create de agravarea situației militare din Europa și a conjuncturii politice mondiale, în ansamblu, una din modalitățile de sporire a securității, de trecere la înfăptuirea dezarmării, o reprezintă instituirea de zone denuclearizate, adoptarea unor măsuri ferme de renunțare la arme atomice în diferite părți ale lumii. Or, sub acest aspect, conferința de la Stockholm nu a rămas un act

Au continuat, pe parcursul anului, și negocierile chino-sovietice pentru soluționarea unor probleme de interes reciproc

(colat în acțiunile și eforturile România alături de ale altor state, de a da perspectivă clare de pace continentului. Aproape concomitent cu debutul lucrărilor din capitala suedeză, elchi țări balcanice — Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România și Turcia — au participat, la Atena, la o conferință de experți în două faze (16-18 august și, respectiv, 13-18 februarie), consacrată dezvoltării colaborării dintre ele, trecerii la transformarea spațiului sud-est european într-o zonă de pace și colaborare, lipsită de arma nucleară. Faptul atestă tendințele pozitive ce se dezvoltă în această parte a Europei, întărirea conlucrării bilaterale și multilaterale, marcând inițierea unui dialog politic, global inclusiv pe teme de securitate, dialog ce ar urma să-și găsească în viitor noi concretizări, noi împliniri. Este doar unul dintre aspectele prezentei conferințe europene din 1984. Una dintre modalitățile specifice formării susținute de România prin care statele regiunii pot contribui la înfăptuirea marilor obiective ale securității colective — înălturarea pericolelor care apăsă asupra popoarelor și, desigur, este demn de relevat că asemenea preocupări există și în alte zone ale Europei, ele devenind o componentă de bază a strategiei mișcărilor pentru pace a ampilor acțiuni pentru salvarea continentului.

În concluzie, se poate spune că anul pe care îl încheiem a stat sub impactul aurorachetelor, dar și al conștiinței crescânde a marilor riscuri pe care le comportă armele nucleare. Chiar dacă amplasarea aurorachetelor și perfecționarea sistemelor destructive continuă, în pofida voinței generale a popoarelor, a devenit clar și indiscutabil, mai mult că or cînd în trecut, că nu această este calea rațională. Drumul rațiunii — și, deci, al securității europene, cum o atestă protestele de prețutindenți — trece prin măsuri ferme de dezarmare, sub un control internațional eficient, pentru garantarea liniștii și păcii popoarelor. „A fi sau a nu fi” — erou shakespearian nu s-a aflat în fața unei alternative mai copleșitoare.

I. M.

America Centrală — „tranșee ale războiului“, „tranșee ale păcii“

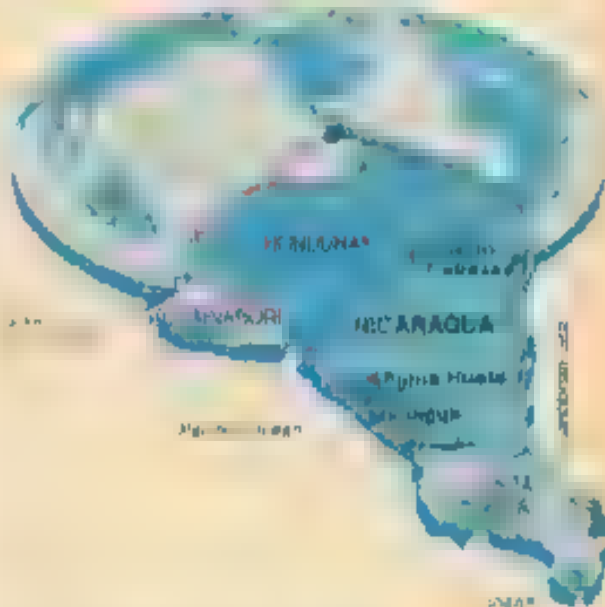
Poate că mai mult decât oricând în 1984, evenimentele din America Centrală au rețențiat atenția publică de pe continentul american, dar și în întreaga lume. Originea lor? Încercarea de a se explica prin tensiunea în relațiile Est-Vest nu poate acoperi adevărata esență a ceea ce s-a generat în spațiul economic și social din regiune. Căsimarea a exploatarea colonială mizerică națională înega state socialiste, pe care populațiile Americii Centrale refuză să-o mai tolereze, amestecul strălucitor al interesei imperianțe strategice pe care o S.U.A. o acordă acestei zone considerate „curtea din spate a Americii“.

Nu ne propunem să facem o analiză aprofundată a cauzelor, semnificațiilor și perspectivelor evenimentelor care au avut loc în anul 1984. Șa poate vorb de o a metrie a desfășurării lor: pe de o parte, escalada confruntărilor militare în Salvador, la granița dintre Nicaragua și Costa Rica, în ciuda unei întreruperi temporare a ostilităților; pe de altă parte, negocierile de pace care s-au desfășurat în Amman, Iordania, în 1984, asistate de S.U.A. În ciuda acestor evenimente, în America Centrală s-a continuat să funcționeze un sistem de forță și contraforță generat de două sisteme de putere, rivalizând între ele. Pe de altă parte, negocierile de pace care s-au desfășurat în Amman, Iordania, în 1984, asistate de S.U.A. În ciuda acestor evenimente, în America Centrală s-a continuat să funcționeze un sistem de forță și contraforță generat de două sisteme de putere, rivalizând între ele.

Pe lângă tendința de escaladare a războiului, există și tendința de negociere de pace. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În Nicaragua, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

Voi și pericolul punctelor de război pe harta planului. Într-un anumit timp, în America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

reș de stat, comuniste și anti-comuniste, guvernate de revoluționari în anul 1974. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

Hondurasul — țară săracă într-o regiune împovărată de război, este o țară cu o populație de aproximativ 2 milioane de locuitori. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri. În America Centrală, negocierile de pace sunt în desfășurare în mai multe locuri.

O serie de schimbări s-au produs, de asemenea, în Guatemala — țara cea mai populată din zonă. Cu aproape trei ani în urmă, forțele insurgente au început într-o fază avansată în campania lor împotriva guvernelor conservatoare din țară, dominate de militari. A fost, însă, decisă o brută și campanie împotriva insurgenților care a costat viața a mil de țărani. Alți mii s-au refugiat în regiunile de sud și în Mexic — sporind astfel, posibil, tensiunea înconjurătoare la frontiera mexicanoguatemaleză. Guvernul militar al generalului Oscar Humberto Mejía a organizat, în iunie 1984, o șeyer pentru Adunarea Constituțională și a promis că, după elaborarea Constituției — probabil în 1985 — se va reveni la un regim civil.

Pe plan regional, eforturile persistente de soluționare negociată a tuturor problemelor cu care sînt confruntate țările din America Centrală — concentrat în cadrul „Grupului de la Contadora”, format din reprezentanții Mexicului, Columbiei, Venezuelei și Panamăi. Eforturile diplomatice depuse în cadrul „Grupului de la Contadora” s-au concretizat în elaborarea unui „Tratat de pace și cooperare în America Centrală”, document care propune tuturor interesate o serie de măsuri: pe plan intern, în vederea „reconcilierii naționale” și a serie de premise ale restabilirii păcii în regiune; pe căreia consilierilor militari străini, încetarea manevrelor militare și a cursei înarmărilor în zonă, abținerea de la orice sprijin față de grupări ce urmăresc destabilizarea unor guverne, crearea unor mecanisme de supraveghere a aplicării acordului.

În cadrul unui curent, în general favorabil proiectului de acord, se deslășuiește nuanțări de pozitive ale

„Amestecuri la Honduras”

statelor din regiune. În Nicaragua a declarat că este gata să „semneze imediat și în orice mod” înțelegerea de pace în principiu de acord cu spiritul documentului, Hondurasul, de asemenea, și Costa Rica și, într-o măsură mai mică, Guatemala au formulat o serie de observații la proiectul de tratat.

Acum, în cadrul „Grupului de la Contadora”, se examinează observațiile guvernelor celor patru țări pe baza cărora urmează să fie definitivat proiectul textului de tratat.

Din desfășurarea evenimentelor se impune concluzia necesității încheierii unui asemenea tratat, că, deși deosebit de important, nu este responsabil să nu trebuie să ducă la amânarea semnării documentului — ceea ce ar însemna, în fapt, încercarea de subminare a înțelesului „Grupului de la Contadora” și, implicit, o amânare a trecerii definitive din „trăgătoarele războiului” în cea a „păcii”. Doar majoritatea popoarelor din zonă, alături de întreg

A. Z.

Libanul pe drumul sinuos al normalității

1984 înseamnă, de fapt, intrarea în al zecelea an de crăci libaneză și, conform unor date estimative ale agenților străini, de presă se consideră că în cel nouă al de război civil și de ocupație străină din ultimii ani — ceea ce a costat viața din populația țării a fost urâtă — au rămas încă pagube materiale se ridică la zeci de miliarde de dolari.

Un teritoriu fărâmițat

Și, deși nu reușim încă să vedem clar drumul pașii — înfloritor — se prezintă, la începutul anului 1984, complet divizat de prezența multor străine ori ale multor diverselor fracțiuni politice.

În sud, era ocupat de 19 luni de armata siriană care nu s-a retras nicăieri până astăzi, deși se discută pe această temă între „ban și șarab” angajați în discuții, spre sfîrșitul anului, negocieri cu caracter militar. Tot în sud erau din 1978 și se află și în prezent, circa 6000 de militari din trupele ONU. În nord, în zona de graniță între Liban și Siria, Beirut este controlată de milițiile druze ale Partidului Socialist. Milițiile grupării politice comuniste „Amal” a musulmanilor și, în domeniul periferic, sudică a capitalei, iar armata libaneză are controlul asupra restului Beirutului și împrejurimilor sale sudice. O secundă, din septembrie 1982, cu 550 de militari americani, francezi, italieni și britanici din „Forța multinațională” care dețineau punctele cheie din zona aeroportului internațional și din partea vestică a orașului „Forțele libaneze” mil-

La Beirut, o sedință a guvernului de unitate națională condusă de președintele Amin Gemayel. Al patrulea din stînga - premierul Rachid Karame

te unificate ale dreptei creștine, controlau stolarul de la nord de Beirut pînă aproape de Tripoli, oraș deținut de mișcările aște grupări politice, a musulmanilor suniți. În timp ce Bekas dintre muntele Liban și Antiliban erau staționați aproximativ 30.000 de militari srieni și, totuși în ciuda acestor întăririi, cele trei mișcări de locuitori n-au renunțat la nutrește speranța normală zării vieții politice printr-o reconciliere națională și speranța

banex. Pentru impunerea lor se impunea să acționeze în două direcții fundamentale: a) creșterea dialogului politic, în vederea realizării unei soluții negociate; b) asigurarea securității și a libertății de mișcare. Într-o situație foarte contradictorie, speranța alternând cu deznădejde, pe o parte de calm cu cele de crăză ascuțită glasul armelor cu cel al negocierilor.

"O linie de demarcație" reînviată

"Linie de demarcație" - care, în timpul războiului civil din 1975-1976 a împărțit Beirutul în două părți adverse de-a lungul unor buvarde ca separă, pe o distanță de circa 8 km, zona portului maritim de cea a aeroportului internațional a fost o instrucție eliminată în toamna anului 1982, cînd armata banexă, sprijinită de cele aproape 300 mii de militari ai "forței multinaționale", preluase controlul asupra întregii capitale libaneze. Această

situație, ce părea la un moment dat ca definitivă a fost radical schimbată, într-o singură zi de februarie, cînd mișcările musulmanilor și srii, ajutate de grupări aliate au reușit să ocure în zona portului vestică a Beirutului reînviind "o linie de demarcație", vechea "linie de demarcație", transformată, rapid într-o adevărată linie de front, ceea ce a dus la deteriorarea ci matului, și așa destul de încordată.

"Forța multinațională" nu și-a îndeplinit misiunea

Desfășurarea evenimentelor a dus la o agravare a situației, ceea ce avea să determine, între altele, retragerea efectivelor "forței multinaționale" la începutul anului 1984 după 16 luni de așezare lor în Liban. Începutul a fost cu o singură brigadă. La urmat celălalt an, apoi au fost evacuate cele americane și franceze.

Crystalizarea unei soluții

La sfîrșitul ultimei luni, după o întîlnire "mare" la președinția Amin Gemayel, a fost pînă la Rachid Karame anunțată alcătuirea, sub președinția sa, a unei "comisiuni" care să găsească o soluție de demnitate - "în interesul național" - și să se consulte cu alți membri ai "comisiunii" care include în componența sa pe liderii principalilor

La 18 luni după sosirea ei la Beirut scrie agenția "France Presse": "Forța multinațională" - "FM" - și-a încheiat retragerea fără să-și fi îndeplinit misiunea sa. În indiferența generală a populației, dacă nu cu o anumită dezamăgire. Primul venit (la 24 septembrie 1982) din cele patru contingente ale "FM" - american, francez, italian, englez - , cel francez a fost și ultimul care a plecat de pe pămîntul libanez. În 18 luni de prezență, "FM" a pierdut, la Beirut 353 de oameni - 264 americani, 88 francezi și un italian. Alți 309 - 134 americani, 112 francezi și 62 italieni - au fost răniți în cursul atacurilor sau bombardamentelor.

Cînd a fost trimisă la Beirut pentru o durată nedeterminată "FM" avea dubiul mandat de a proteja populația civilă după masacrarea din taberele Sabra și Chatila și de a sprijini statul libanez în restabilirea ordinii public.

Este de remarcat că 18 luni mai tîrziu, primul dublu obiectiv n-a fost realizat. Prezența "FM" n-a împiedicat nici o dată o acțiune teroristă din Liban în care conținea pe un număr de 30 de oameni și pe un număr de 100 de copii. Atentate multinaționale au rănit și francezi și americani.

În sfîrșitul conflictului nu a apărut pe teren, forțele antag-

oniste libaneze, problema de fond pe care o ridică prezența "FM" - influența americană în Liban. "FM" - nu ezită să scrie unele zori străine. Disputa declanșată ulterior a pus la încercare limitele angajamentului american în Liban, armata americană fiind adusă la dimensiunea unei părți în conflictul libanez. La 26 februarie, contingentele britanic, italian și american au încheiat operațiunile de pîiere din Beirut. Cînd ultimul soldat francez a părăsit, la 31 martie, solul capitalei libaneze nu și-a regăsit pacea civilă.

(După agenția "France Presse")

curențe politice libaneze. Prezentind programul guvernului de unitate națională, premierul Rachid Karamé a subliniat patru puncte esențiale ale activității viitoare: eliberarea teritoriului libanez aflat sub ocupație israeliană, consolidarea securității și stabilității, rezolvarea unor probleme sociale, economice și de reconstrucție, adoptarea unor reforme constituționale și, în ultim rând, elaborarea unui nou proiect de Constituție.

La ordinea zilei — normalizarea

Mai mult ca niciodată, la Beirut, și, desigur, în întregul Liban, se revine, astăzi, cu insistență, asupra unui singur cuvânt — normalizare. Dar cu atâtea implicații majore, după nouă ani de război, normalizarea nu este facilă și nu se poate realiza de la sine, ea trebuind să fie rezultatul unor numeroși factori a căror acțiune este necesară.

Amintim de nouă factori. Beirut a suferit de la începutul războiului de aces între care din păcate orașului, prima semă de normalizare — creșterea prin demolară baricadelor și reparea reparării imobilelor din zona vechiului centru al capitalei, devenit punctul cel mai fierbinte de-a lungul războiului civil, plus o serie de măsuri pre-

Aspect din cursul evadării militarilor americani din forțele multinaționale, după 386 de zile de când contingenta S. A. se afla în captivitatea libaneză

conizate de guvernul de unitate națională, pentru reluarea activităților economice și administrative — au avut darul să aducă în mod firesc o atmosferă de optimism, de speranță în revenirea la atmosfera de pace, atât de mult dorită după aproape zece ani de conflict. Situația rămâne însă foarte complicată și determină observatorii să se întrebe dacă momentul actual marchează, pare, sfârșitul războiului civil sau un simplu armisticiu.

A. Z.

Africa australă. Anacronisme și perspective

Se obișnuiește să se spună celor ce n-au pielea albă „populație de culoare”, dar și albul este, de asemenea, o culoare. Este, evident, non-sensul unuia dintre moștenirile epocii coloniale. În acest sens, fiind odosul sistem colonial a fost pus în afara legii și destrămat din temelii, în Africa de Sud termenul „populație de culoare” a devenit considerabil. Denumirile peorative ca „hothot”, „kaffir”, „coolie”, date, în trecut, de negri și indieni, au cedat, progresiv, locul unor termeni considerați mai puțin negativi: „asiatic”, „coloured”, „bantă”. Mai târziu, toate „populațiile de culoare” au fost grupate sub vocabula de „ne-albi” ori „ne-europeni”, față de care s-a aplicat politica de apartheid.

Scos, în zilele noastre, în afara legilor umane, condamnat, fără echivoc, de dreptul internațional contemporan, apartheid-ul — această anacronică politică de segregare rasială, practică de guvernul Africii de Sud — rămâne, încă, o rușinoasă realitate în vremurile noastre.

Unele dintre dramele care au loc în „curtea din spate” a apartheidului — bantustane dezmoștenite,

„black-townships” (destinate pentru negri), tabere suprapopulate în „urban black” (periferia orașelor albe) —, ignorând condamnarea de către organizațiile internaționale și opina publică mondială, regimul sud-african continuă, cu perseverență, construcția edificiului său de discriminare rasială. Draconicul sistem de injustițe umane a fost înăprtit prin noi dispoziții constituționale, cărora se încearcă, inutil, să li se dea — cu lăsa ironie! — tonul democratic.

Unul dintre scopurile faimoase ale planului român de dezvoltare economică este de a transforma în „urban black” regiunile din jurul orașelor. Dacă pe lângă aceste regiuni se construiesc și tabere pentru negri, se va crea o populație de „urban black” de aproximativ 20 de milioane de oameni. Dacă pe lângă aceste regiuni se construiesc și tabere pentru negri, se va crea o populație de „urban black” de aproximativ 20 de milioane de oameni. Dacă pe lângă aceste regiuni se construiesc și tabere pentru negri, se va crea o populație de „urban black” de aproximativ 20 de milioane de oameni. Dacă pe lângă aceste regiuni se construiesc și tabere pentru negri, se va crea o populație de „urban black” de aproximativ 20 de milioane de oameni.

arătat receptiv la asemenea propuneri. Spre sfârșitul anului 1974, J. Vorster sugera vecinilor săi „norma zero” relativ și angajarea de discuții asupra viitorului regiunii. Dar și acest exercițiu politic s-a arătat repede limitat. Puțin mai târziu, perspectiva victoriei Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei (MPLA) — care, firește, avea consecințe asupra poziției Africii de Sud în zonă, a determinat regimul de la Pretoria să trimită trupele sale în sudul angolez pentru a sprijini mișcarea condusă de Savimbi — UNITA —, care îi era fidel. Angajamentul său s-a soldat cu un eșec total, iar, pe plan intern, guvernul se găsea confruntat cu propunerea unei mișcări de amploarea celei din Soweto, din 1976.

Izolare sa diplomatică și creșterea mișcării contestatelor interne au făcut ca, pentru regimul sud-african, să înceapă o fază de incertitudini și de ezitări, ceea ce îl obligă să expună soluțiile propuse de Occident. Preocupat să prelungească inițiativa politică în regiune după destrămarea imperiului portughez, fostul secretar de stat american, Henry Kissinger, a propus, în 1976, lui J. Vorster o schimbare tocmeală în schimbul unei prestații sud-africane asupra lui J. Smith de a găsi o soluție politică în fosta Rhodesia. Statele Unite se abțin să exercite presiuni directe în alte două probleme mai esențiale pentru Africa de Sud — Namibia și problema apartheid-ului.

Indira Gandhi, în 1980, împreună cu Rajiv Gandhi, care i-a urmat în postul de premier

Proclamarea independenței Republicii Zimbabwei a arătat regimului sud-african că nici o reglementare internă onabilă nu i-ar putea „imuniza” împotriva victoriei poporului namibian condus de SWAPO. Fără a ști, se pare, la conștientizarea că numai o anumită „politică regională” i-ar putea pune la adăpost față de presiunile interne și a o vedea că și atunci ar putea „ecua” ecuația existanței regimului zimbabwean în Namibia. Eroarea este evidentă. Noile dezvoltări din Africa australă demonstrează falsitatea unor asemenea ipoteze. În absența unei reglementări definitive a problemei namibiene și a nașterii nărilor inumane politice de apartheid, regimul rasist de la Pretoria va rămâne, în continuare, confruntat cu dificultățile ce-l fac să oscileze astăzi, pentru supraviețuirea sa, între o atitudine de singurătate reprimată internă și una de căutare a unui „modus vivendi” cu vecinii.

Atunci, însă, cît căutăm, în plan extern, sînt numai de circumstanță și nu izvorăsc dintr-o înțelegere a transformărilor revoluționare și progresiste din zonă și din lume, nu se poate vorbi de o schimbare care să permită evoluții cu adevărat pozitive și conviețuirea pașnică a popoarelor din regiune. Atunci cît poporul namibian nu i se va permite să-și dobîndească independența și nu va fi abolită anacronica politică de apartheid, nu poate fi pace în Africa australă, iar încercările de supraviețuire ale regimului sud-african, prin prisma, sînt sortite eșecului. O demonstrează istoria Africii, o reafirmă ultima evoluție din zonă. Voința de libertate și independență a unui popor nu poate fi înfrîntă sîntea lui de dreptate socială — niciodată stînsă.

A. Z.

Las incendiat la apele Golfului. După ani de confruntări de durată materiale și umane, războiul Iran-Irak, ca și numeroase alte conflicte actuale, continuă să se afle sub imperativul unei soluții negociate.

„Un document istoric” și semnificațiile lui

Începută în octombrie 1982 (după vizita Chinei a premierului Margaret Thatcher), cea mai strict secretă și pe fondul unui profund dezacord inițial negocierile chino-britanice în problema Hong Kongului — desfășurate în două faze pe parcursul a 22 de runde — s-au spălat cu parafora, la 26 septembrie 1984 a Declarației comune privind restabilirea suveranității R.P. Chineze asupra acestui teritoriu, la 1 iulie 1997. Relevând importanța încheierii, cu succes a celor 14 luni de tratative, Zhou Nan, adjunct al ministrului chinez al afacerilor externe declara după parafora documentului: „În spiritul prieteniei cooperării și înțelegerii reciproce, cele două guverne ale noastre au ajuns, în cele din urmă, la un acord satisfăcător după converbinți diplomatice și răbdătoare. Acesta este un eveniment major care merită să fie sărbătorit.”

În Declarația comună chino-britanică paraforată la 26 septembrie a.c., se stipulează că Hong Kongul va deveni, de la 1 iulie 1997, o „regiune administrativă specială”, care se va afla sub autoritatea directă a guvernului central al R.P. Chineze și se va bucura de o largă autonomie, cu excepția problemelor de politică externă și de apărare, ale căror responsabilități vor reveni guvernului central. Regiunea se va bucura de puteri executive, legislative și juridice. Legislația actuală va rămâne în principiu neschimbată. Sistemul socio-economic al Hong Kongului, precum și modul său de viață vor rămâne nemodificate pentru o perioadă de 50 de ani. Totodată, declarația relevă că, la data intrării în vigoare a acordului, va fi înființat un grup mixt de reprezentanți chino-britanici, care va asigura condițiile necesare pentru transferul suveranității Hong Kongului și va urmări punerea în aplicare a prevederilor tratatului.

Pentru R.P. Chineze, declarația paraforată va duce la eliminarea dominației străine asupra

teritoriului al său, după o perioadă care vaiza, în 1997, peste 150 de ani de prezență britanică. Pentru Marea Britanie, intrarea în vigoare a dispozițiilor acordului marca lichidarea definitivă a Imperiului britanic din Asia. Pentru Hong Kong, va însemna punerea în aplicare, pentru o perioadă de 50 de ani, a principiului proclamat „o țară două sisteme”.

La parafora, conducătorul delegației britanice la tratat, sir Richard Evans, ambasadorul Marii Britanii în R.P. Chineze aprecind declarația drept „un document istoric” sublinia că „negocierile pașnice reprezintă cea mai bună cale pentru rezolvarea problemelor iduate de istorie în urma sa”. Soluționarea problemei Hong Kongului, declara premierul chinez Zhao Ziyang, „nu constituie doar un pas urias pe calea reunificării naționale, ci reprezintă, totodată, o experiență nouă în soluționarea pașnică a problemelor dintre țările iduate de istorie.”

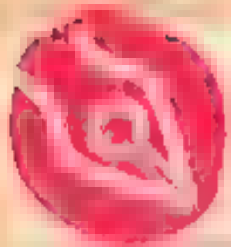
Parafora declarației a avut, în general, ecour favorabile, atât în regiune, cât și pe plan internațional. La Bangkok, oficialii din țările iduate au denumit acordul chino-britanic „un semn ce prevestește pacea și stabilitatea în Asia”, iar ziarul japonez „Asahi Shimbun” îl aprecia ca pe un act pozitiv și semnificativ în „rezolvarea pașnică a problemelor litigioase”. La rândul său secretarul general al ONU, Javier Perez de Cuellar a considerat încheierea acordului dintre Marea Britanie și China drept un exemplu de „gfindă înțeleaptă și creatoare”, din partea guvernelor celor două țări, în negocierea unei „probleme foarte delicate și complexe”.

Dincolo de conținutul acordului și consecințele aplicării sale, se verifică încă o dată un adevăr pentru care România și președintele său mizează activ și constant, atunci cînd se dă dovadă de rațion și de înțelegere cînd se negociază cu răbdare și perseverență, se găsesc, în mod sigur, soluții reciproc acceptabile printr-o spinoasă ar fi problema în discuție.

A Z

ambasadorul britanic
— la stînga), și
— alături de el —
— adjunctul
R.P. Chineze, Zhou
(în dreapta) parafora.

Dintr-un posibil „Jurnal siberian“

În păstrează, de obicei, doar cele din locuri prin care m-a purtat meseria de reporter. Le-am destinat citirea răscur din bibliotecă unde erau în ordine aproximativă, cernându-le fol decațate de hirtie, benzi de magnetofon. Și mărturisesc că uneori răscolindu-mă pentru a mă apropia de amintiri, dau peste lucruri pe care din diverse motive nu le-am încredințat tiparului. Într-una din după-amiezile acestei veri, aflând că la Târgul Internațional de la București va expune — în cadrul Pavilionului URSS — o republică sovietică socialistă autonomă pe care am avut prilejul să o vizitez în urmă cu doi ani, respectiv Iakutia, m-am pus pe răscolit fotografii făcute în primul rând apoi notțe înregistrările. Cite dragi magici din Iakutsk. Nemuriri de pe fluviul Lena cite dragi aduceri-aminte. Despre unele întâmplări am scris, la timpul potrivit, în revistă și în ziar (amintiri ale), pe altele le-am scris doar cu grăi

izolată în vederea altor lucruri, a unui „Jurnal siberian“ de călătorie, o intenție iscată de o serie de împrejurări, undeva pe drum.

Fuind o decizie nouă pe firul unor trasee străbătute, am dat peste o înregistrare făcută la Iakutsk a unei convorbiri cu Academicianul Vasiliy Vasilievich Erova Muncitor. Socotesc proiectele Prezidiului Filialei Iakutsk a Secțiunii Siberiene a Academiei de Științe a URSS. Redau în întregime această convorbire nu doar pentru promisiunea că mai ales pentru reevaluarea apărării asupra dezvoltării științei în zona pămintului de veghe. Înghesată știință ce este chemată aici în Iakutsk să îndeplinească un rol de seamă în elucidarea problemelor Nordului și formarea tehnologiei de prospectare, investiții și extracție a zăcămintelor utile și valorificare a resurselor biologice în condiții climatice deosebit de aspre. Să întorcem, deci, o pagină dintr-un posibil „Jurnal siberian“.

Nikolai Vasilevich Erova, prezidiul Filialei Iakutsk a Secțiunii Siberiene a Academiei de Științe a URSS. Sînt un exemplar destul de rar...

un combinate siderurgic de acolo am migrat în industria petrolului și gazelor — acest lucru s-a întâmplat în anul 1933 — începutul anului 1934 — dar de atunci nu m-am mai despărțit de petrol și gaze. Am lucrat în producție, la o întreprindere petrolieră, pe terenul nr. 1. Căpșura încă era absolut răbătătoare nu exista nici cinematograful, nu dăstram cam în fața următorilor prindeam doi scorpeni, îi introduceam într-un borcan de sticlă și pe ambele vase înghețator. Am participat la război — am rămas până la sfîșitul lui. Apoi am ajuns din nou în producție. Am lucrat în următoarele încercări pe scuturile care dădea de la Moscova la Minsk apoi brigada de șoc în care fmei făceam serviciul a fost dirijată spre Vilnius, a urmat Prusia de est, am participat la asaltul Danzigului apoi până la Elba unde ne-am întors cu armele noastre. Am fost de gardă la Berlin dar nu am participat la asaltul orașului. Noroc am rămas în nord. Mergem spre Stettin. Apoi am lucrat din nou în producție. În Iakutsk am venit ca șef al Direcției geologice în anul 1953. Din anul 1955 am intrat în pensie. Mă ocup cu știința și în prezent. Cam așa a fost pe scurt.

Reporterul: Cu ce vă ocupați, însă, în prezent?

Academicianul: Pe un plan mare sînt preocupat de petrol și gaze. Pe al doilea sînt preocupat de mecanica și fizica terestră și în ultimul am rămas pasionat pentru o direcție nouă a științei dar nu știu ce va ieși din aceasta. Este vorba de mecanica mare.

Reporterul: Știți, nu prea dau seama de sfera înțelesului de nouă știință.

Academicianul: În viața terestră se produc procese care din punct de vedere al naturii obișnuite nu sînt gîsesc explicații. În asemenea cazuri ne vine la îndemînă să ne gândim la transformarea energiei noastre energetice.

Reporterul: Mă aștept să știți unul dintre principalele descriptoare a gazei. Nu vă referiți la aceasta?

Academicianul: În ziua cînd mi s-a pus întrebarea, mi s-a putut spune că este vorba de un tip nou de combustibil.

Reporterul: Văd de fapt o viață nouă de viață dumnezeiească vrea să vă spună și să vă spună că gazele sînt.

Academicianul: Da, nu este o piață contrară apărării. Este gazul și poate data 1950. Un fapt însă este periculosă a fi făcută în anul 40. Atunci din cauza

și am avut nepăzirea a pe
grafic sînt prezentate în
a gazul obișnuit, petrolul
bitumurile, cărbunele. Materialul
să a albic de este hidratul de gaz
în continuare este petrolul, apoi
bitumul, apoi cărbunele. După
m vedeți, rezervele de gaz-
drat depășesc rezervele mondiale
de celelalte tipuri de combustibili.
Este greu să redăm proporțiile
pentru că dacă ar fi să respectăm
scara, volumul gazelor trebuie
să se dea de departe dincolo de cadrul
a estui, să zicem pînă la Alfai
Incl pe Pămînt foamea energetică
și deficitul de materii prime ch mic
ca dacă ținem seama de descoperi-
rea hidratului se îndepărtează
cu vreo două-trei sute de ani,
chiar dacă sîntem prudenți în
aprecieri. În prezent, de această
problemă sînt intens preocupati
amercanii. Spre deosebire de
noi și nu spun nimic cu toate
că au început să exploateze pri-
male zăcămintele de gaz drat. Noi
e pînă la zăcămintele. Mesajul
de gaz hidrat, ca o rezervă
cu gaze dratului Norilsk. Acolo se
folosește această substanță abili-
tă. De altfel, într-un volum
de un metru cub de gaz drat
sînt cuprinși 200 metri cubi de
gaz metan. Uneori mai cuprînde
și etan dar în principiu avem de a
face cu gaz metan.

Reporterul: În legătură cu dez-
voltarea științei în Iakutia.

Academicianul: Înainte de Marea
Revoluția Socialistă din Octom-
brie în Iakutia nu existau cercetări
științifice sistematice. Locu-
le au fost vizitate de unele expedi-
ții științifice, inclusiv de marea
științifică expediție a lui Ber ng
are a parcurs căminul de nord
(dar după cazaci) și a descoperit
nucleul Comandorului. Acest lu-
cru s-a încheiat în anul 1923.
Au mai fost expediții și în secolul
XIX dintre care cea mai mare
a fost spre m, locul secolului
treacut. Ea a fost condusă de aca-
ademicianul Middendorf. Ea a de-
scoperit o muncă vastă. Spre sfîrșitul
secolului al XIX-lea au mai fost
cinci expediții, egale în general
de studierea țărilor Oceanului
Înghețat de Nord. Din una din
arste expediții a făcut parte și
cunoscutul geolog Tol care a și
murit pe m, baguri siberiene.
Studierea planului Iakutiei și a
particularităților ei a început
după Revoluția din Octombrie și,
practic, din anul 1925 cînd, la
cererea guvernului din Iakutia
în anul 1922 a fost creată Repu-

Știința accelerează prospectarea și exploatarea zăcămintelor Si-
beriei. În jur grădii este o înălțime a cărbunelui în zona
muntelui, din bazinul sud-est.

blică Autonomă Iakută), Academia
de științe a trimis aici o mare
comisie pentru studierea Iaku-
ției, care a lucrat cinci ani,
creînd unele nuclee științifice de
tipul stațiilor și punctelor de
observații, pe baza cărora s-au
dezvoltat numeroase institute de
cercetări în domeniul cercetării
lor științifice, o muncă însemnată
a fost desfășurată de Direcția
Generală a Căii Maritime de Nord
care a creat aici stații pentru
cercetarea ghețurilor, a înființat
un serviciu meteorologic și alte
obiective.

Primer Institut de cercetări
științifice — cel bacteriologic-ve-
terinar a fost organizat în Iakutia
în anul 1927. După aceasta, au
fost organizate alte instituții știin-
țifice. Prima din domeniul uman-
istic — Institutul de limbă și
cultură — a fost înființat în anul
1935. În anul 1936, cadrele di-
dactice de la Institutul pedagogic
din Iakutia au început să studieze
pentru prima oară razele cosmice.
Col oamenii de știință de la noi
au primit în 1932 pentru aceste
cercetări Premiul Lenin.

În anul 1947, majoritatea acor
institute științifice dispersate
au fost reunite într-o bază a
Academiei de științe a URSS,
care în anul 1949 și-a schimbat
numele în Filiala din Iakutia a
Academiei de științe a URSS.

După cum știți, în anul 1957
a fost creată Secțiunea siberiană
a Academiei de științe a URSS
în care a intrat și Filiala din
Iakutia a Academiei care exista

din anul 1949. Cînd a intrat în
Secțiunea siberiană, filiala era o
mică centrală, mai bine zis o
mică centru științific. Din filială
faceau parte doar două institute
— Institutul de limbă și literatură
și Institutul de biologie, orga-
nizat în anul 1952. Au existat și o
serie de servicii. Pe stin-
cadru filialei lucrau în total
386 de persoane. După ce am
intrat în Secțiunea siberiană insti-
tute de cercetări științifice din
Iakutia s-au dezvoltat în ritm mai
accelerat. În prezent, filiala are
în componența sa un număr de
6 institute și o serie de servicii
care trebuie să devină în curînd
3 institute. Astfel, pe baza
secolului economic, în viitorul
aprobat va fi înființat Institutul
de economie a Nordului. Serviciul
nostru de matematică aplicată
și de tehnică de calcul, de așezare,
crește treptat și peste cîțva
ani va ajunge a rangul de institut.
În prezent la noi lucrează 3.000 de
oameni vreau să spun că în toate
a se încheiat și încheie. Pentru
o filială aștă de nordică este un
număr mare de oameni.
Reporterul: Cu ce se ocupă acești
oameni?

Academicianul: Toate filialele Aca-
demiei de științe într-o anumită
măsură, constituie acum verigă
unde cresc institute sau alte mari
unități științifice. Sarcinile lor sînt
definite de două direcții și
mă refer nu numai la Filiala din
Iakutia, ci la toate filialele. Este
vorba de dezvoltarea forțelor de
producție din ținutul său repu-

și că unde se află o asemenea filă și în al doilea rând, de rezolvarea unor sarcini fundamentale, idică a unor probleme științifice fundamentale care se împeteșc întotdeauna cu problemele concrete deoarece pe baza oricărei teorii se nasc întotdeauna probleme aplicat va care duc uneori la descoperiri practice uoitoare.

Și acum cu ce ne ocupăm noi concret

În domeniul geologiei noi studiem structura scoarței terestre a lakutiei care ocupă 3 100 000 de kilometri pătrați. Studiind această structură geologică, noi stabilim marile zone geologice, depresiunile năramontane, stabilim condițiile în care au crescut și s-au dezvoltat munții și formele în care au evoluat în ultimele două miliarde de ani. Acest lucru este foarte important, întrucât unor anumite structuri ale scoarței terestre, cum ar fi de pildă platourile, sau anumitor munți le sînt proprii anumite bogăți minerale. În munți, de exemplu, nimeni nu va căuta diamante, deoarece diamantele se găsesc numai pe platouri. Sau cromu și nichelul se găsesc de asemenea, pe platouri. Structurile montane au și ale particularitățile lor. De pildă cristalul de munte sau piezocvartul nu va fi căutat de nimeni în platouri, ci în formațiunile muntoase. Dar există bogăți minerale care se găsesc și în platforme, și în munți. În cîntecul nostru se spune că aurul se extrage din munți. Dar acest lucru este oarecum inexact. Întrucât aurul se găsește tot atît de bine și în platforme și în munți. Prin urmare, cunoașterea condițiilor apariției și evoluției diferitelor formațiuni muntoase ne permite să stabilim raioanele unde putem să spunem căutăm: aici cutare mineral, sau dîncolo — altul.

Alte sarcini, tot atît de importante ale geologilor: starea scoarței terestre și stabilitatea ei adică studiul seismicității. Acest lucru este de-a lungul în mod nemijlocit de viața oricărei meleagurilor noastre, de construcțiile case, tale. Și aceste probleme au o mare valoare teoretică și, în mod inevitabil, o mare valoare aplicativă, tehnică.

Unul studiul, mînuitor este supus și pămîntul veșnic înghețat. De fapt el nu este veșnic, ci de mai mulți ani. Oricît vi s-ar părea de

curios, acest pămînt înghețat de mai mulți ani sau, cum se obișnuiește să se spună acest pămînt „veșnic înghețat”, a apărut aici considerabil mai tîrziu decît în Europa. În acel moment cînd ghetarii trecînd prin întreaga Europă, prin Spania și Franța se deplasau peste Canalul Mînei și se îndreptau spre Asia, Europa era înghețată. Înghețul a venit și în urmă cu aproximativ 300 000 sau 350 000 de ani. În Europa, înghețul a venit în urmă cu aproximativ 800 000 de ani. Există patru etape ale înghețului în Europa. Între noi există o dispută dacă în lakutia există două etape ale înghețului sau numai una singură, faptu că înghețul a venit aici mai tîrziu este un fapt dovedit și unanim recunoscut.

Există o mare serie de probleme nerezolvate legate de hidrogeologie care au o legătură directă cu problemele petrologice și geologice. Este foarte important în aceste zile să se afle cea mai mare parte a Taurilor. Menționăm și în aceste zile de desoprire multă de zăcămintele cu valoare economică.

Noi studiem, de asemenea și spațiul circumterestru și Universul. Alegerea lakutiei pentru o asemenea activitate nu este întâmplătoare. Știți desigur că Polul se află relativ aproape de noi. Îngă Pol se adună toate și cîmpurile magnetice, și vîntul solar se îndreaptă într-acolo, este mai intensă interacțiunea dintre cîmpul magnetic propriu al Pămîntului și cîmpurile magnetice ale Soarelui. Tot aici la noi și condițiile de observație caracterice sînt mai convenabile. Cu toate că dumneavoastră ați venit pe ploaie, noi cel de aici stăm și ne mînuim. Eu de pildă, împotrec la cea de a 30-a vară dar nu-mi amintesc și nu am văzut o dată iunie atît de ploioasă. În lakutia cantitatea de precipitații în zona centrală unde ne aflăm este aproximativ aceeași ca în deșertul Karakum. Dar acest lucru este pur și simplu excepțional. Dumneavoastră desigur, mă veți întreba de ce dracu vorbiți de Karakum, cînd aici este o taiga atît de bogată. Reporterul: Nu-am gîndit în acest termen.

Academicianul: Nu aceasta conține. Problema se pune însă în

felul următor, în Karakum cantitatea de precipitații este aproximativ egală cu cea de aici, adică 180—190 mm pe an, dar în Karakum apa se fîltrează prin nisip, precipitațiile respective fiind apoi redescoperite în subteran, la adîncimi de 200—300 de metri, iar uneori chiar și mai adînc. La noi însă aceste precipitații nu dispar nicînd. La adîncimea de 15 metri în cel mai bun caz la 2 metri adîncime, precipitațiile sînt stopate de bîndajul pămîntului veșnic înghețat care nu poate fi străpuns. Vom să aflăm despre aceste particularități ale straturilor superioare a scoarței terestre ce are rădăcini foarte adînci, fie întîrre lateral, la mîci adîncime. Știe foarte bine de unde să-și soarbă apa. De aceea și apare paradoxul despre care am vorbi.

Aș dori să extind explicațiile. Căldura în care discutăm se află pe un teren coborât cu apă. Aici chiar sub noi a fost cîndva o mare lacună, pămîntul este umed și raportul pămînt-apă este de aproximativ 50 la sută. La noi, asta se numește miștină. Pe scurt într-un asemenea teren omul nu poate sta nici în picioare dar nici nu poate înota. Am construit căldura anume aici pentru că mîlul este cimentat. Apoi a înghețat și constituie o bază bună pentru fundament dar numai cu condiția să nu ne apucăm să încălzim locul. Reporterul: Înțeleg că pentru lakutsk înghețul a profitabil.

Academicianul: Dacă nu ar exista pămîntul veșnic înghețat, zona lakutakului ar fi fost una dintre cele mai îngrozitoare de pe planeta noastră. Un deșert înghețat și asta tot. Nu ar fi existat practic vegetație iar tabloul ar fi pur și simplu îngrozitor.

Ce înseamnă oare pămîntul veșnic înghețat? Este al un prieten sau un dușman? Personal înclin să-l consider prieten dar desigur în condițiile specifice locale. Reporterul: Aș dori să pot înțeleg nou, să zic așa de pe ghetă veșnică de aici, spre Cosmos. Academicianul: Cînd vorbim noi, cum spunem mai înainte studiul spațiului circumterestru: cîmpurile magnetice, interacțiunea cîmpurilor de radiație, și particulele cu energii foarte mari.

Știți desigur cu cele mai performante mașini create de om se pot obține energii de ordinul 1

10¹⁴ electronvolti și. Dintre ele fac parte cea cu fascicule electronice la Novosibirsk, sincrotronele de tipul celor de la Dubna sau din America. Dar toate nu obțin decât 10¹⁴ electronvolti. Noi, însă, capăt particule cu energia de 10¹⁶ electronvolti, adică de 10 milioane de ori mai puternice decât cele obținute prin eforturile oamenilor. Particulele cu asemenea energie parvin la noi din adâncurile Universului și Soarele generează particule de ordinul 10¹², sau cel mult 10¹⁴ electronvolti. Aceste deschid în fața noastră posibilități de a ne forma o imagine despre asemenea procese pe care nu sîntem capabili să le reproducem noi și, pînă și de a obține informații din adîncul Universului.

Și studierea Soarelui oferă multe lucruri interesante. Datele de care dispun în prezent cosmofizicienii noștri ne permit să afirmăm că act vîlătos Soarele este legat în mod concret de bunăstarea noastră și de trecerea noastră în noi înșiși.

Reporterul: Acum o altă problemă. O derivăție a magistralei de la Baikal-Amur se îndreaptă spre complexul industrial sud-est.

Academicianul. Da. Pentru noi cădea seră să se rezolvă două sarcini. Prima înseamnă existența unei artere de transport spre zonele de extracție și exploatare ale acestor săruri minerale. Dintre aceste zăcăminte fac parte cele de minerale de fier din A dan și cărbunii coccificabili. Pe planeta noastră există două regiuni unde mîneru de fier și cărbunii coccificabili necesari pentru producerea fontelor și aliajelor. Primul loc este Asia și Lorena. Loc în mare măsură exploatat deja de oameni. Rezervele sînt în mare măsură epuizate, și al doilea loc este tacișia de sud, unde de abia începe valorificarea acestor rezerve complexe. A doua importanță a proiectului drum între-o regiune nouă este rolul său de pionierat, care este greu de prevăzut de la bun început. Apar oamenii, apar și noi zăcăminte de minerale utile. Apare o cale de transport ieftină, apare și posibilitatea extragerii acestor minerale ut. care nu erau convenabile să fi exploatate în trecut. **Reporterul:** Am înțeles, special în urmă o întrebare refer

Detaliu de magistrața feroviară Baikal-Amur se îndreaptă spre complexul industrial din sud-est.

toare la Institutul problemelor fizico-tehnice ale Nordului.

Academicianul: Este unul din marile noastre institute. El se ocupă în primul rînd de crearea de mijloace tehnice, de materiale și de procese tehnologice pentru condițiile nordului. Dumnezeu-știe, desigur că unele materiale și din păcate ele sînt numărate în funcție de temperatură și așa se comportă uneori cu totul neașteptat chiar în alte cazuri comportamentul lor poate fi prevăzut, dar totuși se comportă așa. Să luăm ca exemplu o marcă cunoscută de oțel. El este folosit pe scară largă în toate țările europene. Este foarte ieftin, nu este greu de fabricat pentru că se produce în cuptoare Martin și numai de aceea are o mare încredere în nord. El este foarte ieftin și este inimitabil. Se sparge ca sticla. Același lucru se întîmplă și cu cauciucul. De aceea apare necesitatea de a se crea mijloace tehnice speciale pentru condițiile nordului. Noi ne ocupăm de această problemă. Noi știm că o tehnică nouă trebuie întâi concepută, apoi proiectată și apoi produsă în serie și că pentru aceasta sînt necesari ani și ani. Tocmai de aceea noi lucrăm mult și la adaptarea tehnicii de serie, adică a mașinilor rutiere și altora astfel încît capacitățile lor de lucru și fiabilitatea lor în condițiile nordului să fie mai ridicate. Producția de cauciuc în genera-

nu merg în condițiile nordului și noi le înlocuim aici cu produse din polimeri. Pregătim aici compoziții speciale, adică amestecuri de polimeri și de aditivi metalici. Adică noi creăm pentru Nord și mașini noi, dar și materiale noi. Există greutăți mari și în tehnologia producției.

De exemplu, ne-am cheltuit mult timp cu topirea pămîntului vesnic înghețat în zonele de extracție a aurului. Pentru că o mașină să poată să sapă pămîntul înghețat este necesar ca ea să fie foarte complexă. Se înțelege că, apoi pentru spațiul nisipului aurifer este necesar ca acest nisip să fie la început decongelat pentru că argila și nisipul să poată fi separate de aur. Astfel se procedează în întreaga lume. Noi am pornit însă pe altă cale. Acum noi ne gîndim cum să luăm aceste mașini și să le folosim pentru a extrage aur. Mecanismul procedurii este foarte complex. Știți desigur că așa-numita apă legată care formează pelicule pe suprafețele porilor, îngheață în timpul iernii și așa se poate extrage aurul. Și așa ar fi să continuăm să rămînem sub formă de apă. Cînd noi facem ca această apă legată să treacă în stare solidă prin înghețarea fiecare picătură de apă căzută are efectul exploziei unei mici bombe, pentru că particulele deshidratate de argilă se unesc instantaneu cu această apă. Dar mai există și alte cazuri cînd trebuie rezolvate din nou

astumite probleme, ținând seama de specificul nordului.

Lucrări foarte interesante se execută pentru sonde. Problema are un aspect global. Știu că atunci când forăm o sondă adică atunci când pătrundem cu sapa în adâncul scoarței terestre, noroiu de foraj circulă între țevii și pereții sondei, scotând la suprafață roca măcinată de sapa dar în același timp, ei protează asupra pereților sondei și astupă fisurile, sau mai bine-zis căile de infiltrație, căi prin intermediu cărora, ulterior, petrolul sau gazele trec dintr-o sondă în altă sondă. Noi am rezolvat un dispozitiv care ne permite să ștergem acest for care nu ne trebuie. Este o treabă foarte importantă. Toate acestea se referă la activitatea Institutului de probleme fizico-tehnice ale nordului. O serie de alte probleme specifice nordului se rezolvă de asemenea, în cadrul aceluiași institut. Mai avem un institut minier al nordului. Problema principală de care se ocupă

institutul este valorificarea zăcămintelor în condițiile nordului, pentru extragerea complexă a mineralelor utile. Aceasta înțelegem că atunci când începem să sădăm sau să minăm, noi nu trebuie să ne mișcăm a extracția numai a unui sau a doi componente, ci să extragem întreaga gamă de minerale utile care se găsesc în zăcămintul respectiv. Această direcție este urmată pe plan global, dar la noi ea este mai complexă din cauza unor condiții specifice legate de existența solului vegetal înghețat. De exemplu, în minele dumneavoastră, problema combaterii prafului, adică problema creării unor condiții optime pentru omu care lucrează în mină, stă bine pusă la punct. La dumneavoastră se lucrează în general cu apă pulverizată, apoi se cuie particulele în stare de suspensie și în felul acesta se purifică atmosfera din mină. La noi, în condițiile unei temperaturi de minus 12 grade

în mină nu putem lucra cu apă pulverizată și de aceea sîntem nevoiți să prospectăm noi căi pentru a obține dacă nu confort atunci cel puțin niște condiții cât de cât acceptabile pentru atmosfera din mine. Această lucrare se referă și la proiectarea minieră pentru că ele toate sînt calculate pentru funcționarea în condițiile unei temperaturi de pînă la minus 35 sau minus 40 de grade. Noi însă sîntem nevoiți să lucrăm și în condiții cînd temperatura ajunge la minus 55 de grade. De aceea este necesar ca și uleiul și lubrifiantul utilizat pentru acest utilaj să ofere destulă siguranță.

Reporterul: Vă rog să-mi permițiți, în numele cititorilor revistei „Lumea”, să vă mulțumesc pentru amabilitate.

Academicianul: Păcerea a fost de partea mea. Aș dorî la rîndul meu, să le transmit căle mele cordale urări de bine.

Vasile Crîpu

REPORTAJ
DE GLOB

R. P. Bulgaria Sofia — tradiție și modernitate

În Sofia nu există stradă sau bulevard de unde să nu poată fi zărită imensă cupoile de granit

a Vitosa, masivul la poalele căruia capitala Bulgariei își desfășoară ca pe un evantai cartierele

Extinzându-mă pe diverse hărți și machete, ce se face în prezent pe plan edificitar, care sînt direcțiile dezvoltării urbane și ce a orășului, Gheorghe Labov, director de departament în cadrul municipalității și unul dintre principalii arhitecți, ce conferă capitalei bulgare noua înfățișare mi-a arătat, la un moment dat, pe geamul marelui. De acolo, de la un punct vedea totuși, în amfiteatru, chiar după încheierea convorbirilor, patru telefoane și un cașecensiu să fie „la îndemînă” aproape indiferent de locul în care te afli sau de ora a carei lei o astfel de decizie.

Într-adevăr, de pe Vitosa privești cea oferită de noile construcții este impresionantă. Edificiile noi, flancate de bulevarde largi, cu trafic intens ocupă practic, cam două treimi din oraș. Ceațălă treime, respectiv centrul istoric este formată din construcții pasate pe treburile concentrice, multe reprezentînd veritabile monumente de arhitectură veche. Odată, însă cu dezvoltarea orașului, s-a vădit că datorită configurației tereniului, depresiune alungită înconjurată de munți — Sofia nu va putea să creeze în sistem de cercuire concentrică. A început să se construiască unde s-a găsit loc liber între masivul din preajmă

întreprinderi din ramura industriei alimentare, ca și multe organizații specializate în servicii și comerț alcătuiesc un tablou sugestiv al dezvoltării economice a Orșekului contemporan. El n-ar fi, însă, complet dacă nu am avea în vedere atenția sporită acordată în ultimii ani unei vechi tradiții — agriculturii — combinată cu agroindustrială de aici dispunând de 60.000 de hectare

teren arabil numărându-se printre cele mai mari din țugorăv. În 1975 la Orșek a fost înființată o universitate, fiindu-i astfel întregit profilul de centru cultural. Aproximativ 2000 de studenți urmează, anual, cursurile a șapte facultăți, cei mai mulți dintre ei pregătindu-se să-și aducă o contribuție de înaltă calificare la dezvoltarea, în continuare, a economiei orașului lor drag

R.D. Germana

Neotomorfoselo

Schwerinului

La Schwerin în zădar vei căuta în peisajul urban stic, silueta aceluia cunoscut monument de arhitectură pe care-l reprezintă, în orașele germane, sediul primăriei. Aici, tradiționalul Rathaus lipsește și după cum aveam să aflăm, este singurul caz de acest fel din Republica Democrată Germană. Istoria orașului explică absența Rathausului. Prinț von Mecklenburg care s-a stabilit în secolul al 13-lea resedea aici. În centrul acestei importante zone agricole din nordul țării, și, mai târziu, suveranilor feudali au împiedicat timp de aproape opt secole afirmarea în vreun fel a conștiinței civice. Castelul somptuos, cu luxuase ospănade, și Domul din mediata sa vecinătate, considerat a fi cea mai veche clădire din Schwerin, simbolizează — după cum îmi spuneau gazdăle — acele forțe din

trecut care s-au opus, cu neîntrecută obstinație, încercărilor de construire a unei primării deosebite de a nu se fi stabilită dominația tiranică exercitată asupra miștilor și spiritului locuitorilor. Împotrivirea s-a manifestat, la fel de înverșunată în fața afirmării oricărui element de progres, Schwerinului, ca și întreaga zonă mecklenburgheză, construiind, până în urmă cu câteva decenii, o amenajare referită pentru noțiunea europeană de subdezvoltare. Cu atât mai evidentă devenea, pentru vizitatorii avizați, transformări petrecute în anii construcției socialiste pe care le măsoară. A fost schimbată practic, structura întregii regiuni Schwerin și de-a rândul, dintr-o zonă agrară, una agro-industrială. Eforturile au fost mari, nu de puține ori satisfacția succesorilor a fost împiedicată cu

amărârea unei neîmpliniri de a nu se fi tendința de a nu se fi condusă. Partidul Unit din Germania Democrată

Schwerinul este înscris astăzi printre pe coordonatele progresului. Fabrica de cabluri electrice uzină de plasticare a maselor plastice și cea de prelucrare a nutrețurilor combinate au fost printre primele ridicate aici după reconstrucția postbelică ale prăfuirii vocația nouă a orașului — cea industrială. Au fost dezvoltate treptat, industria a mercurului, cea a materialelor de construcție. Industria construcției de mașini grele și cea electrotehnică. Uzinele „Klement Gottwald” au fost transformate dintr-o fabrică veche într-o mare și modernă în reproducere a unei listă producătoare de mașini pentru construcția navelor. La începutul anilor 70 a apărut complexul Schwerin-Süd amplasat pe o suprafață de circa 200 de hectare. Acesta cuprinzând șase întreprinderi nu numai că este deosebit de înregul profilul industriei al localității, ca și al regiunii, care se poate mândri astăzi că furnizează toate mașinile dintr-o bună parte a Republicii Democratice Germane, aproape toate navele fluviale de agrement, 87 la sută din producția de furaj, 41 la sută din cea de ventile hidraulice, 32 la sută din cablurile electrice de forță. Un asemenea birou reprezintă, deopotrivă, cheia către importanțele sarcinilor trasate de documentele celui de-al X-lea Congres al Partidului Socialist Unit din Germania colectivă de oameni ai muncii în industria Schwerinului vor fi exemplar îndeplinite.

Schwerinul cunoaște transformări radicale și din punct de vedere urbanistic, orașul îmbogățindu-și zătrele edificat cu numeroase noie cartiere cu o arhitectură modernă. Școlile de băieți și fete au apărut în zona denumită Grosser Draesch — care va adăposti la mijlocul actualului deceniu, circa 600.000 de locuitori, în Schwerin ankor, ca și în partea de vest a orașului. Este edificat, de altfel, pentru această activitate susținută, că în ultimii trei decenii, numărul locuitorilor Schwerinului s-a dublat, ajungând în prezent la circa 115.000.

Grupaj realizat de
C. Vasile

... întâlnire,

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The First Part of the Document" and "The Second Part of the Document".

2. The second part of the document is a list of names and titles, including "The Third Part of the Document" and "The Fourth Part of the Document".

3. The third part of the document is a list of names and titles, including "The Fifth Part of the Document" and "The Sixth Part of the Document".

4. The fourth part of the document is a list of names and titles, including "The Seventh Part of the Document" and "The Eighth Part of the Document".

5. The fifth part of the document is a list of names and titles, including "The Ninth Part of the Document" and "The Tenth Part of the Document".

6. The sixth part of the document is a list of names and titles, including "The Eleventh Part of the Document" and "The Twelfth Part of the Document".

7. The seventh part of the document is a list of names and titles, including "The Thirteenth Part of the Document" and "The Fourteenth Part of the Document".

8. The eighth part of the document is a list of names and titles, including "The Fifteenth Part of the Document" and "The Sixteenth Part of the Document".

9. The ninth part of the document is a list of names and titles, including "The Seventeenth Part of the Document" and "The Eighteenth Part of the Document".

10. The tenth part of the document is a list of names and titles, including "The Nineteenth Part of the Document" and "The Twentieth Part of the Document".

atmosfera pozitivă a dezbaterilor — este vorba doar de o conferință a securității și cooperării — tot ce care intră în câmpul de lucru se treacă printr-un „filtru” și milar ce or de pe aeroporturile internaționale. În timp ce servetele și gențile diplomatice sunt examinate cu ajutorul razei X iar această procedură trebuie urmată de absolut fiecare dată, indiferent de cine și se intră în câmpul de pe curcul unei singure zile.

9 septembrie ora 11.00 Momentul solemn al

înădătorium. Primul a cîvîntul conform procedurii statonice în cadrul C S C E, șeful delegației țării gazdă ambasadorul Javer Ruderer. El prezintă în umina documentului final adoptat la Beograd, mandatul ce revine acțiunii întîrîr și anume stabilirea ordinii de zi și a modalităților de organizare a reuniunii generale următoare să înceapă la 14 noiembrie mare atenție cuprinsă pe ne de nouu șef a diplomației spanole Jos Perez Llorca „Actuala situație din Europa și din lume reclamă ca întîlnirea pregătitoare să se desfășoare sub semnul înătelor ex-

popoarelor europene ca pot fi concretizate dorințele lor de pace. Nu o pace în orice mod, nu o pace cu orice preț ci o pace bazată pe libertate întemeiată pe cooperare. Tocmai de este necesar ca procesul inaugurat prin

tinuât și dezvoltat inclusiv prin reuniunii de la Madrid

Primele trei zile ale întîlnirii pregătitoare sînt

zilele dezbaterilor generale. Fiecare din cele 35 de state participante își prezintă poziția de principiu în legătură cu obiectivele întîlnirii, cu importanța sa pentru buna pregătire și desfășurare apropiată a reuniunii generale-europene. Cu deosebită înțelegere este ascultat punctul de vedere al României, a prezidîntului Nicolae Ceaușescu în legătură cu problemele securității europene pe care îl prezintă șeful delegației noastre, ambasadorul Ion Dăcu. „Noi reuniune paneuropeană trebuie să se înscrie ca o etapă pozitivă, ca un factor important în acțiunea de oprire și diminuare a înărdării internaționale, de continuare a politicii de destindere, colaborare și pace, de respect al independenței naționale, ca o contribuție de seamă la îmbunătățirea climatului general. Cîl privește ordinea de zi a reuniunii, această trebuie să fie astfel elaborată încît să permită examinarea ansamblului problemei orizontale dintre statele participante, cuprinderea de noi măsuri privind edificarea securității și dezvoltarea cooperării în Europa precum și stabilirea unor întîlniri europene viitoare. În celelalte priveste, guvernul român își exprimă convingerea că întîlnirea noastră se va echita altmădă, curînd posibil de așezarea încredințată și asigurarea cea mai bună pregătire a reuniunii propriuzise”

La propunerea delegației lichtensteinoize este adoptată prin consens ordinea de zi a întîlnirii pregătitoare. Deci un prim pas pozitiv a fost făcut. Să sperăm că va fi de bun augur. Oricum,

ascultîndu-se pe reprezentanții celor 35 de state nu poți să nu constă domnia că în cadrul întîlnirii să se creeze o atmosferă de lucru constructiv. Să se instaureze un dialog deschis și singur pot asigura condițiile pentru o pregătire temeinică a reuniunii. Auz nu o dată repetîndu-se în decursul celor două zile de delegații că întîlnirea pregătitoare are un caracter tehnic, că ea trebuie să se concentreze a probleme de procedură și să nu abordeze probleme de fond, care reprezintă obiectul principal al reuniunii. Ma mult de cît alt, numeroși delegații amintesc că este necesar să se folosească experiența pozitivă existentă făcînd referiri la documentul întîlnirii pregătitoare de la Beograd așa-numită „Cartă ga bene”, rod al comuniș și al negocierilor atîduală care au luat parte toate statele participante. Maniera cea mai eficientă de lucru ar consisă după părerea noastră arată șeful delegației norvegiene, adoptarea mutatis mutandis a „Cartei ga bene” cu ce e mai timp de modificări pozitive, în timp ce reprezentanții unor state socialiste deși împărtășesc în general acest punct de vedere, sînt totuși de părere că trebuie să se evitate o serie de experiențe negative de la reuniunea din Beograd.

Pentru negocierile și adunarea „Cartei ga bene” rare așlucit ordinea de zi, scheina de organizare, calendarul și alte modalități de organizare a reuniunii de la Beograd, a fost nevoie de șapte săptămîni. Era vorba însă de o operă de mare complexitate deoarece nu exista nici un fel de precedent. De cît timp va fi oare nevoie a Madrid? Opt mîști între care și șeful delegației daneze, vorbesc de trei săptămîni. Alți delegații vorbesc de cincisăptămîni. Într-un interviu acordat zăruului „El País”, adjunctul delegației americane Spencer Oliver își exprimă părerea că la Madrid va fi nevoie de mai mult timp decît la Beograd. Cu a te cuvîntul opinie sînt destule de împărțite. Sîntem orocșar spune, abia la început și este greu acum facem previziuni în legătură cu evoluția viitoare a lucrărilor. Nu pot să nu rețin însă observațiile agîrute în „El País” sub semnătura directorului zăruului în prezintă începutul întîlnirii „Reuniunea de la Madrid poate să fie derivă pentru supraînălțarea C S C E. Dacă Paștu Congreselor se va transforma într-un tribunal cum a fost Beogradul reuniunea poate să ducă la un eșec. Madridul poate înăscrie ca un moment decisiv în procesul de destindere pe contînent”

Preludiu la „bătălia” continuității

Nici nu ne dăm seama cum trece timpul. De a deschis dărea întîlnirii pregătitoare s-au șlucit deja trei săptămîni. Din auzitorium ne-am mutat în sala ovală de la parter. Este mai întîrî și, în afară de orpatru ocure rezervate fiecărei delegații în jurul mesei de lucru are spațiu destul pentru

legat a mai numeroase. Trebuie să recunoaştem însă că schimbarea locului negocierilor nu

le optim şi or care sperau că întâlnirea pregătită încheia în cel mult trei săptămâni şi împuţin. După trei săptămâni, uerter a încă a început.

Chestia a fost spartă de ţara gazdă. La 16 septembrie a prezentat un document proiect de lucru cuprinzând în spiritul „Camei libere” ordinea de zi, schema de organizare a şedinţei şi alte modalităţi de organizare ale eralei europene de a Madrid Sal

Textele arată că prin pălul morii al acestuia este că există într-adevăr, aşa cum era de aşteptat, mental a suscitat vii discuţii. Nu puţin de delegaţii ale unor state neutre şi nealiniate, mici şi m, etc., printre care şi cea a ţării noastre au aporuit că documentul spaniol conţine o bună bază de lucru pentru îndeplinirea obiectivelor care se află în faţa întâlnirii pregătitoare. Pentru aceasta este necesar însă să se dea dovadă de flexibilitate

o coeziune cu bună credinţă. Delegaţiile unor ţări sudice au manifestat însă rezerve faţă de proiectul spaniol, arătând că a nu ţine seama de observaţiile făcute de o serie de state, şi mai ales de experienţele negative de la Beograd. Într-o întâlnire cu reprezentanţii presei, delegaţia cehoslovacă a făcut cunoscut că nu poate accepta proiectul spaniol în forma sa actuală.

„Sintem mulţum şi că pentru moment surse a produs apă curentă”. În aceste cuvinte a notat zecelul delegaţiei spaniole dezbaterile pe marginea proiectului de document. La încheierea acestor dezbateri, a doua zi a fost lansată o nouă iniţiativă. Un proiect de document al Ungariei. Ma puţin amănunţos şi imitat doar a ordinea de zi a

primă regretul faţă de caracterul limitat al celor de a doua propuneri şi faţă de deea treceri la redactarea documentului final, pas cu pas, şi nu în între-

ntruneşte consensul tuturor celor 35 de state participante. Iar consensul, cu părţile lui bune sau uncori mai puţin bune, reprezintă, se ştie, una din regulile de bază ale C S C E.

Şi astfel, în cea de a treia săptămână a întâlnirii încep să apară primele fructe concrete. Se adoptă preambulul documentului final, şi primele două puncte ale ordinii de zi, care sînt asemănătoare cu cele ale reuniunii de la Beograd. Dey din surmulţarea convenită în cadrul preambulului reiese că fiecare din cele 35 de state va putea alege nivelul propriu de participare la reuniunea general-europeană. Numeroase delegaţii, între care cele ale

cupru şi R. mănec, sînt de părere că viitoarea reuniune trebuie să se desfăşoare la nivel de miniştri de externe, ceea ce ar spori eficienţa dezbaterilor şi ar mări gradul de angajare şi responsabilitate în susţinerea măsurilor. Un alt punct asupra căruia

cade de acord este structura organizaţională a reuniunii. La fel ca la Beograd, pînă la va fi organu-

principal al conferinţei. Alături de ea vor funcţiona cinci organe de lucru subdiere, corespunzătoare capitolelor din Actul final.

O extraordinară de viitoare suscită un amendament propus de lugos avia. Prin el se cere ca în documentul de încheiere a întâlnirii pregătitoare să figureze ca punct distinct stau cea date şi locul viitoarei reuniuni generale europene. La capătul dezbaterilor, care s-au prelungit pe parcursul unei întregi zile şi la care au participat 23 de delegaţii, mi-am notat în carnetul de însemnări „12 septembrie — o zi memorabilă în cadrul întâlnirii pregătitoare”. Nu aveam de unde să ştiu atunci că întâlnirea pregătitoare, ca şi cea principală vor cunoaşte zile cu mult mai memorabile decât cea din ultima decadă a celui septembrie 1980. Oricum, aprinsa dezbateri la care am asistat şi care s-a încheiat prin adoptarea amendamentului evident că a dată mai mult rol şi importanţă deosebită pe care majoritatea stateor participante la conferinţă îi acordă procesului început la Helsinki. „Sintem cu toţii de părere că arăta reprezentantul R.F.G. — că procesul înfăptuiri securităţii

cooperării în Europa este departe de a se fi încheiat, că este în interesul nostru al păstrării conţinutului că acesta să fie continuat”. „Căutăm unitatea procesului — sublinia şi reprezentantul Belgiei — ne este scumpă tuturor. Cum am putea oare să punem capăt acestui proces, atîta timp cît obiectivele pe care ni le-am propus să le realizăm nu au fost îndeplinite!”

Reprezentanţii a diferite state, între care E. veta, Portugalia, Luxemburg, Grecia, Polonia au evidenţiat în intervenţiile lor că angajamentul privind conţinutul lucrărilor cuprins în documentul semnat la Helsinki de conducătorii celor 35 de state participante constituie elementul viu şi esenţial al Actului final, cel care permite înregistrarea de progrese, stabilirea de noi măsuri avînd drept scop transformarea în fapt a deciziilor convenite. În acelaşi spirit, reprezentantul ţării noastre declara la rîndul său: „Dacă există ceva în Actul final şi în celelalte documente adoptate pînă acum în cadrul C S C E care nu poate fi pus sub semn îndoiel sau contestat, acesta este forma principială de conţinut al reuniunii generale europene. Organizarea de noi reuniuni generale europene pregătite în mod temeinic, reprezentativ şi elementul cheie al conţinutului procesului sînt în modă toate care permit conjugarea eforturilor tuturor stateor participante în direcţia intensificării colaborării lor pe multiple planuri, în toate mai diverse domenii şi pe o bază permanentă şi în primul rînd a unor măsuri de dezarmare militară şi dezarmare pe continent”.

Acest preludiv la „bătălie de conţinut”, cum a numit-o „E. Paş”, ne-a dus însă la înregistrarea de progrese de fond în lucrările întâlnirii pregătitoare. Conţinutul concret al ordinii de zi nu a putut fi adoptat pe baza unei propuneri avansate de

precum şi a documentului spaniol. A trecut apoi la discutarea schemei de organizare. Iară să se înregistrase însă progrese. În aceste condiţii apar primele apeluri la intensificarea ritmului lucrărilor. Într-o zi la manasterea unei

atitudine constructivă de acomodare reciprocă a pozițiilor. „Afîmul lătrărilor noastre — brădă reprezentanților Spaniei — trebuie să fie acea la care se așteaptă popoarele europene. Cu cît vom încheia mai repede activitatea noastră, cu atît guvernele tuturor statelor participante vor dispune de mai mult timp pentru a se pregăti cu seriozitate în vederea reuniunii principale”.

Odată cu trecerea timpului este tot mai evident că întîlnirea pregătitoare devine o temă tensionată înregistrată în viața internațională în primele jumătate de an, de încordări și pînă de dialog intervenite în relațiile sovieto-americane, ca urmare a evenimentelor din Afganistan. Cu cinci ani în urmă încheierea cu succes a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa de la Helsinki și semnarea la nivelul șefilor de stat guvernamental a Actului final s-a produs după cum este cunoscut în condițiile în care destinderea altor procese noastre cît și în lume se afla pe cîrmălele mai înalte din întreaga perioadă postbelică, în afora creată de finalizarea importantului eveniment, a cărei pregătire începuse la Dipoli în toamna anului 1972 și-a făcut loc lăzării destinată să fi fost deja considerată că ar fi devenit chiar reversibilă. S-a pierdut din vedere, vom sau poate mai puțin vom, ceea ce în repetate rînduri numeroase țări mici și mijlocii între care și România au evidențiat și anume faptul că semnarea Actului final nu însemnă încheierea unui drum, ci, dimpotrivă, ea a marcat doar începutul unui amplu și complex proces menit să ducă la întărirea securității și dezvoltarea cooperării pe continent, să asigure tuturor popoarelor continentului garanție pe deplină în mod liber și independent la asigurarea de orice amenințare cu forță, sau cu folosirea acestora.

Atenția statelor mici și mijlocii pentru asigurarea continuității procesului nu este deloc întîmplătoare, căci după istorica întîlnire a șefilor de stat și guvern de la Helsinki, care a dat altă speranță popoarelor europene, s-a făcut extrem de puțin, practic nimic esențial pentru apăsarea în viață a prevederilor Actului final, pentru a se pune din nou în discuție situația de pe continent. De fapt, s-a manifestat o atitudine de autolimitare și pasivitate de săbire a vigilenței în fața acțiunilor ostile păcii, securității și colaborării. Această stare de lucruri s-a reflectat și în modul în care s-a desfășurat reuniunea general-europeană din 1977 de la Beigrad. Confruntările ideologice, polemice sterile în încercările de amestec în alea a lor țări au deturnat atenția

sentințele ale păcii, destinderea politică, dezangajarea mișcare și dezarmării, ale întăririi securității pe continent. Rezultatele sale au fost cu totul nesatisfăcătoare, demonstrînd o dată mai mult fragilitatea procesului destinderii.

Un bilanț al ceea ce s-a realizat după Helsinki arată că pericolul militar în Europa în loc să scadă a crescut, cursa înarmărilor și, deosebit, a înarmărilor nucleare a cunoscut un prim salt. În ultima vreme treburile se făcuseră unor programe și mai primejdive de amplasare și dezvoltare a unor noi tipuri de rachete nucleare care

sînt atente asupra tuturor țărilor de pe continent s-a intensificat politica de dominație și a tot în treburile interne ale altor state de cîmpărire, cucerire sau reîmpărțire a zonelor de influență, au cunoscut o puternică ascuțire contradicțiile dintre state și grupuri de state și se versat soluționarea unor stări de încurcătură conflict în timp ce au apărut altele noi (un ultim exemplu războiul dintre Irak și Iran declanșat la puțin timp de la deschiderea verărilor întîlniri pregătitoare).

Odată în acest climat de încordare deosebită începutul pregătirii reuniunii de la Madrid nu putea decât să sperăm că dat fiind caracterul obiectiv tehnico al întîlnirii pregătitoare teniu existentă în relațiile internaționale să nu se

verărilor întîlniri pregătitoare a devenit rumormă nu se poate mai clar că simplele probleme tehnice îmbracă în viziunea unor state un pronunțat caracter politic, că în realitate se înfruntă concepții diferite în legătură cu modul de organizare a reuniunii general-europene. Și aici s-a datorită experienței negative de la Beigrad, a caracterului deosebit polemic al dezbaterilor și nu puținor încercări de a se aduce în discuție probleme fiind de ordinul internă a unei sau altora și nu în ultimul rînd al înfruntărilor actuale dintre cele două blocuri mișcare care au îmbrăcat un caracter cum nu se poate mai ascutit. La începutul lunii octombrie în relațiile agen-

presei spaniole a început să apară tot mai des cuvîntul blocare. Nimeni nu și dă seama și cum este vorba de o situație trecătoare. Oricum, pînă la deschiderea reuniunii propriu-zise au mai rămas peste cînc săptămîni timp apreciat drept cît de suficient pentru soluționarea problemelor în suspensie. În celelalte dacă pentru aceasta există cu adevărat voința politică necesară.

„Un exemplu care merită admirație și respect”

Ne aflăm în ultima decadă a lunii octombrie. Aflăm de documentele deja existente pe masa de lucru a întîlnirii pregătitoare, în ultimele săptămîni au apărut altele noi. Între acestea două documente născute de Republica Democrată Germană și respectiv de Luxemburg și Portugalia avansează

veru al reuniunii. În același număr al discutiilor continuă cu ardoare altă din nouă cît și după amiază. Se înregistră nu puține contacte oficiale între reprezentanții marii majorități a statelor participante. Orice progres întîlnire înăz să apară întîlnirea pregătitoare continuă să fie blocată. „De peste săptămîni — remarcă într-un comentariu cotidian — „Yes — se lucrează fără să se ajungă la un acord. Propunerile și sugestii se

ne, părți sînt considerate de egală parte noare
reale și sau ca ficționale ca fiind întru totul decep-

O primă rază de lumină apare la 23 octombrie
la careu întîlniri se conturează un acord de prin-
cipiu în legătură cu durata reuniunii propriu-
zise, care ar urma să fie de circa 12 săptămîni.
Acestă perioadă de timp va fi împărțită în două
etape distincte pînă la 19 decembrie, cînd

se vor începe a doua de la sfîrșitul lucrărilor anuale
și pînă în prima jumătate a lunii martie. Din
vîrile de pozitive ale diferitelor delegații, ca și din
documentele existente pe masa de lucru a întîl-
nirii, pregătitoare rezultă că timpul întregi reu-
nirii va fi împărțit între sarcinile principale ale
acesteia: evaluarea modului de aplicare a preve-
derilor Actului final de la Helsinki, examinarea
noilor propuneri menite să ducă la întărirea secu-
rității europene și la dezvoltarea pe mîna pie-
plătirea a cîtorvîruri dintre statele participante și
în sfîrșit, redactarea documentului final al reuniunii.

Prima rază de lumină este trecătoare. Dacă statele
participante sînt de acord că obiectivele reuniunii
de la Madrid sînt cele indicate mai sus, nu puține

de stabilirea perioadei de timp care trebuie alocată
unui sau altui din respectivele obiective
și acest lucru se poate constata cel mai bine din
modul în care au fost concepute documentele
existente pe masa întîlnirii pregătitoare.

Preocupate de evitarea experienței negative
de la Belgrad și în general a confruntării, unele
state urmăresc limitarea la minimum a vorărilor

afectate celor două obiective principale ale aceste-
ia: evaluarea modului de aplicare a prevederilor Ac-
tului final și examinarea noilor propuneri. Concep-
ția promovată de un alt grup de state se află la
extrema opusă și pornește de la premisa că reu-
nirea din capitala Spaniei trebuie să acorde
atenția principală evaluării modului de aplica-
re Actului final și să se preocupe în
măsură de examinarea noilor propuneri. În decla-
rații făcute presei, delegații unor țări occidentale
vorbest în mod deschis de necesitatea unei peri-
ode de timp suficiente pentru discutarea unor probleme
legate de încălțarea drepturilor omului în U-
rș și alte țări socialiste.

Algerianii. Un
că trebuie să se creze condițiile ca pricină
reuniunii să se poată reveni
în cazuri, asupra evaluării aplica-
re Actului final.

În plus cum im-
pot da seama din lăur e de poz-
tive ale reprezentanților a nu puține state mici și
mijoci, neutre și nealiniate care s-

ceastă ultimă și a soliti-
de care depinde în realitate pregăt-
în condiții optime a reuniunii de la Madrid, nu
poate fi găsă în nici una din aceste două pozitii-
reale. „Întreaga organizare a forumului genera-
europen — ev dă reprezentanții iugoslaviei
trebuie subordonată scopului esențial al acos-
teia, care nu este altul decît obținerea de rezul-

tate concrete de progrese în transpunerea în
viață a un tot unitar a prevederilor Actului final
în dezvoltarea cooperării dintre statele cont nen-
tului în țăr reas unui sistem tran e de securitate
europeană”

Un punct de vedere dezvoltat pe arg de deli-
ta și a noastre „Ordinea de zi a reuniunii
trebuie să și organizarea acesteia trebuie în-
fel concepute — arăta șeful delegației române —
în fi să permită alit efectuarea unui schimb apro-
fundat de vederi în legătură cu modul de aplica-
re a

riilor și măsurilor menite să favorizeze cont nua-
rea procesului început a Helsinki. Prima parte a
reuniunii va trebui de urată evaluării a, căru
Actului final și noilor propuneri prezentate de propuneri
pentru ca acestea să poată fi ulter or analizate de
statele participante. Este desigur evident că
cea de a două etapă consacrată în principa-
rile aprofundate și negocierea propunerilor avan-
sate și conven pe această bază a măsurilor urmă-
rind intensificarea colaborării dintre statele par-
ticipante și întărirea securității, redactării docu-
mentului final. Fiecare dintre statele participante va
avanza noi propuneri sugestive și de a-
natură să contribuie la succesul reuniunii la înche-
ierea sa cu rezultate pozitive”

Delegațiile a diferite state, între care Sued
Elveția, Norvegia, Finlanda și Malta, preiau de le
și argumente prezentate de țara noastră, sublini-
ind că acestea sînt de natură să favorizeze den-
tificarea unei soluții rec-proc acceptabile. Remarc
și comentariu pe care agenția națională spaniolă
de presă EFE îl conținează pozitiv or promovate
de țara noastră în cadrul întîlnirii pregătitoare
și care a două zi este publicat în majoritatea coti-
dienelor din Madrid. „Urînd o tradiție începută
odată cu consultările pregătitoare de la Helsinki,
România se situează în rîndul protagoniștilor în
tîlnirii pregătitoare, manifestînd o atitudine cons-
tructivă, care se bucură de un larg sprijin din
partea majorității stateor participante. Exemplul
României este un exemplu care meri admirație
și respect”. Două țări nu o dată președintele proa-
titat re alina de la Palatul Congreselor „România
a ajutat la evitarea confruntării” sau „România
contribuit la însurarea din mpaș a ucrânilor”
denunțînd apoi constant și sincer al țării noastre,
mai ales în momentele de tensiune ale întîlnirii
pregătitoare, a reținere și moderație în flexibili-
tate a căutarea cu răbdare și tenacitate a solu-
țiilor.

„Am intrat în a opta săptămîină de la începerea
lucrărilor, dar pozițiile continuă să fie la fa de
îndepărtate ca la început. În cercurile din presă, ma-
intîlnirii pregătitoare este tot mai răspîndită
opinia că realizarea obiectivelor sale, pregătirea
terme-nică a reuniunii principale asigurarea succe-
sului acesteia nu vor fi posibile fără stabilirea unei
atmosfera de încredere rec-procă fără manifestar-
rea cără a voinei pozice din partea a absol-
tuturilor stateor participante. Așa se și exp că
apelurile tot mai prezente ale țării noastre, și

Sala de conferințe vădită din exterior

și din interior

altor țări mici și m. de la intensificarea ritmulu lucrărilor și efortul sustinut pentru depășirea impasului creat pentru încheierea cât mai rapidă a pregătirii reuniunii propriu-zise

Zile fierbinți la Palatul Congreselor

De câteva zile a.c. în sala ovală a început numărarea inversă. Până la 11 noiembrie data prevăzută pentru deschiderea oficiale a reuniunii, principala au mai rămas puțin ore. Nimeni nu poate spune dacă pregătirea acesteia va lua sfârșit până atunci, dacă forumul de la Madrid își va putea începe lucrările așa cum a fost stabilit încă de la reuniunea de la Beograd. În cadrul întâlnirii pregătitoare, binecunoscutul este totuși și nu se întrevăd decât semne de înclărmare.

„La Palatul Congreselor, remarca A.B.C. — dialogul surzilor continuă ceea ce s-a făcut pe muș, să se întrebe cu tot mai multă insistență care este adevăratul nivel de viață politică a celor două marșuri, de a continua politica de destindere”. Seară de seară, țiclu până aproape de miezul nopții delegații țărilor neutre și nealinate încearcă imposibilul. Într-o încăpere retrasă de a etajului II al palatului sînt consultate periodic delegațiile celor 14 țări participante. Se căută o cale prin care, deși lăsați una mare de acord acum, în cel de la 12 de seară. În urma acestor consultări, la 6 noiembrie Suedia prezintă un document de lucru complet conținînd ordinea de zi, schema de organizare calendarică și a te munda tăți de organizare a reuniunii de la Madrid. Un document care în vrea un compromis între ceea ce este de a pe miza întâlnirii. De la început se remarcă faptul că acesta precizează o repartizare echilibrată a timpului. Prima parte a reuniunii timp de șase săptămîni, până la vacanța de iarnă, ar urma să fie consacrată exclusiv lucrului final în

a doua în schimb de a sfârșitul lunii ianuarie și până la mijlocul lunii martie ar urma să fie consacrată noilor propuneri și redactării documentului final. Documentul conține ideea că reuniunea să se desfășoare la nivelul „reprezentanților de state” ceea ce nu exclude posibilitatea participării miniștrilor de externe. În sfârșit, este subliniat faptul că reuniunea din capitala Spaniei nu se va putea încheia fără stabilirea datei și locului următoarei reuniuni general-europene.

Cele alte opt țări neutre și nealinate apreciază pozitiv documentul suedez, considerîndu-l drept o bază constructivă pentru stabilirea unui acord politic între cele 35 de state participante în scopul creării condițiilor necesare începerii reuniunii propriu-zise la 11 noiembrie. La o întâlnire cu ziariștii, șeful delegației spaniole declară că propunerile suedeze constituie „ultima șansă” pentru perfectarea unui acord în vederea stabilirii agende de lucru a reuniunii. Intervenim din nou în dezbateri pentru a readuce punctul de vedere al țării noastre „încă din primul moment al în-

terului pregătitoare România a militat cu consecvență în vederea pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid avînd în acest scop dînd tot sugetu și propuneri de natură să permită degajarea unui compromis corespunzător intereselor tuturor statelor. Țara noastră a încurajat totodată eforturile celorlalte state dintr-o atitudine de favorizare rezonabilă a marelui lucru, rezolvarea problemelor afiate pe agenda întâlnirii subliniind în permanentă

partidă eficientă este cea a negocierilor concrete și că dintr-un acord general

scutit de impasul livă constructivă prezentată de Suedia și întem de părere că, în pol de eforturi făcute de ea și de conținut, poate să reprezinte o bună bază pentru rezolvarea problemelor în suspens, care care depind începerii și buna desfășurare a reuniunii propriu-zise.

Și totuși, deși până a sîrbie de oficială a reuniunii au mai rămas doar câteva zile pe miza de lucru a întâlnirii pregătitoare, conținutul său este încă în propuneri. Mai întîi un document comun al Ungariei, R.D.G. și Cehoslovaciei ar urma să

gere primăritatea de a participa la marile discuții asupra păcii mondiale și a decide asupra propriilor interese. Tocmai de aceea este necesar să încetăm bătăliile de cârmă și să punem la rețea puterea reuniunii și urmărirea acesteia să înceapă la termenul stabilit. Nu ne răzvrătim la altă Est și în Vest decât să suferim ca și mai mult în timpul războaielor care au fost în cele națiuni. Iar acest lucru nu trebuie să se mai repete."

La ora 17 și câteva minute începe o nouă sedință de întâlniri pregătitoare. Cu resursele bătăliei desigur în primele ore a se după amiezii pe teritoriul speranțe în se privește deschiderea la unii edică până la ora 24.00. "Încă acest lucru spune ceva", declară un diplomat al unei țări. Auzire ziarist or, în timp ce încă mai te minole până la sfârșitul zile de astăzi" și într-adevăr ziua a fost foarte lungă. Contactele și consultările s-au ținut până încheindu-se cu puțin înainte de miezul nopții.

Un compromis de ultimă oră, mai mult de ordinul a deschiderea lucrărilor reuniunii a fost inaugurată cu un sfert de oră înainte de miezul nopții. Data fixată.

Belgrad. Cu toate acestea, întâlnirea pregătitoare nu a ieșit din impas, toate problemele cunoscută urmind a fi rezolvate acum de reuniunea prin pală. Sedința de deschidere a durat doar cinci minute. Ministrul de externe spaniol a declarat doar deschisă reuniunea de fond și a anunțat că, după această sedință statele participante se vor întâlni în cadrul unui grup de lucru pentru a soluționa, paralel cu dezbaterile reuniunii principale, problemele în suspensie privind ordinea de zi și modalitățile de organizare a acesteia. Cu alte cuvinte întâlnirea pregătitoare continuă.

12 noiembrie. Sedința inaugurată începe la ora 12.30. Auditorium-ul este arhiplein. Sînt prezenți șefii de delegații a tuturor țărilor participante în marea lor majoritate miniștrii și afaceriilor externe, precum și peste opt sute de delegați. În lojiile destinate presei se află circa 700 de ziaristi și mijlocul de masă și marile agenții de presă și canalelor de televiziune și a unor corăbiene din țările europene, precum și de pe alte continente.

În semn de salut la cuvîntul primului ministru al țării gazdă, Adolfo Suárez, "Reuniunea noastră spune prin intermediul spaniol - are o importanță vitală și poate fi prin ea pusă la cale de desfășurare așa cum a fost prevăzut, ea constituie un mijloc valoros de dialog necesar pentru a aspira la reducerea nivelului conflictelor și în final la mărirea păcii. Succesul rezonabil al conferinței noastre - adaugă vorbitorul - rezidă în mod cert în conștiința că se înseamnă

o mîmă o gravă responsabilitate". Atrage atenția asupra prezent al șefului guvernului țării gazdă pentru deciziile deosebite for de vederi și de ultimă or în chestiunile procedurale în numele "nobilului proiect de coexistență, de progres și de pace" cărui li slujește reuniunea de la Madrid și cele ce vor urma. "Este adevărat că spre deosebire de celelalte etape ale procesului C S C este actuala reuniune are de în condiții interne onale mai dificile". "Totuși acum, în momentele de criză, trebuie să avem o conștiință mai acută a necesității dialogului, negocierii și acordului."

Potrivit tragerii la sorți primul care urcă la tribuna conferinței este reprezentantul Belgiei. Urmează apoi reprezentanții Olandei, Canadei, Irlandei, Elveției, Suediei și ai celorlalte țări participante. În dreptul numărului 22 pe lista de vorbitori figurează numele României. 14 noiembrie. Este cea de a treia și ultima zi a discursurilor inaugurale rostite de șefii celor 35 de delegații. Ora 12.30. Președintele sedinței anunță, are cuvîntul reprezentantul României. Peste întreaga sală se așterne linștea. De la tribuna înaltului for ministrul de externe al țării noastre, tovarășul Ștefan Andrei, sosit cu puțin ore înainte de la Oslo

român, prezintă în cuvinte clare, convingătoare poziția României. A președintelui Nicolae Ceaușescu în problemele securității europene, importanța deosebită pe care țara noastră o acordă reuniunii general-europene din capitala Spaniei.

"Ne aflăm într-un moment extrem de grav și tocmai de aceea în fața reuniunii noastre se pune cu cea mai mare acuitate necesitatea de a trece neîntărlit la acțiune pentru a determina o coborîre hotărîtoare în direcția politicii de pace, destindere, co-aborare și independență în Europa. Trebuie să abordăm problemele în mod realist și constructiv, evitînd polemicele și învinuirile reciproce, să înțelegem că securitatea europeană nu este și nu poate fi concepută ca un gest de bunăvoință a unuia sau altuia, ca un avantaj, acordat unuia sau altuia dintre noi. Ea este o necesitate vitală, imperioasă, de stringență urgentă pentru absolut toate statele continentului. Trebuie să

pînă nu este prina țării - pentru a opri evoluția periculoasă a situației de pe continent și a găsi, într-un spirit de depășire lăudată și înțelegere, măsurile concrete care să ducă la traduceră unitară în viață a prevederilor Articolului 1 - înviu printr-o ararearea nu climat de colaborare și securitate pe continent. În care fiecare popor să aibă garanția dezvoltării sale - baze la post de orice amenințare sau agresiune din afară."

Care sînt în concepția României obiectivele principale care trebuie să stea în centrul reuniunii de la Madrid? "Pe primul plan la reuniune - arată șeful delegației române - trebuie să se situeze acțiunile concrete îndreptate spre dezarmarea nucleară și dezarmare, fără de care nu pot fi concepute încrederea, pacea și securitatea atât în Europa cât și în întreaga lume. În acest sens forumul de la Madrid revine sarcina de a revizui convocarea unei conferințe consacrate întăririi încrederii, desțingării și dezarmării în Europa

ca parte esențială a procesului de edificare a securității europene. În viziunea României, o astfel de conferință ar trebui să dezbată — cu participarea pe bază de egalitate a tuturor statelor semnatare ale Actului final — aspectele mai slabe ale securității și să ajungă la înțelegeri concrete, începând cu măsurile de creștere a încrederii și stabilității de

Actuala reuniune este chemată, în același timp, să reafirme puternic și clar angajamentul tuturor statelor participante de a respecta neabătut atât în relațiile lor reciproce cât și în raporturile cu alte state — fără nici o deosebire de sistem social sau nivel de dezvoltare, apartenență sau reapartenență la alianțe militare — toate principiile consacrate în Actul final al C S C E. Este necesar să se facă totul pentru excluderea forței și amenințării cu forța din relațiile internaționale, pentru soluționarea numai și numai pe calea tratativelor a problemelor litigioase dintre state — în orice regiune a lumii și-ar fi a acestora — evitându-se cu desăvârșire calea militară, confruntările

suferințe tuturor popoarelor, creșterea grave pericole

nească întotdeauna și de fiecare dată de la respectarea independenței și suveranității fiecărui popor al dreptului său de a-și hotărî singur destinele, fără nici un amestec din afară, sub orice preț și în sub orice formă.

Este necesar, totodată să se ajungă la înțelegeri privind intensificarea colaborării și cooperării economice prin lichidarea oricăror bariere și îngrădiri artificiale, pentru trecerea la soluționarea cu forțe comune a unor probleme esențiale pentru popoarele europene în domeniul cooperării industriale, energiei, transporturilor, agriculturii, mediului înconjurător. De asemenea reuniunea trebuie să dea un nou impuls corespunzător, de între toate statele participante, contribuie la cunoașterea reciprocă a valorilor spirituale la întărirea încrederii, respectului și prieteniei între națiuni la educarea popoarelor și în special a tineretului generațiilor, în spiritul celor mai înalte idealuri umane.

Acordând o importanță deosebită problemelor umanitare, care preocupă popoarele continentului, România apreciază că forumul general-european trebuie să acorde atenție acestor probleme. În fața pericolelor de război care planează asupra popoarelor considerăm că trebuie să se facă totul pentru asigurarea dreptului fundamental al omului, al popoarelor, dreptul a păcii și la libertate fără și democrație. În același timp reuniunea trebuie să aibă o atitudine hotărâtă și să cheme la eradicarea tuturor manifestărilor de racisme, xenofobie, antisemitism și naționalism.

Un alt obiectiv de cea mai mare importanță a reuniunii de la Madrid — a cărei învingătoare este România — îl reprezintă fără îndoială asigurarea continuării căminului în mod organizat și sistematic a statelor semnatare ale Actului final în cadrul procesului început la Helsinki. — condiție esențială pentru soluționarea concretă a problemelor securității și colaborării în conformitate cu înțelesurile stabilite în capitolul final al Actului. Conținutul acestui proces urmează să se găsească rezoluția prin convenirea de reuniuni periodice ale reprezentanților statelor participante la C S C E, reuniuni de expert și alte reuniuni pentru a rezolva problemele, precum și convocarea unei noi conferințe pentru securitate și cooperare în Europa. În acest sens, sînt impuse, nu numai să reafirmăm în fața dumneavoastră, ny tar a pe care președintele Nicolae Ceaușescu a adresat-o oficial ca vizitarea reuniunii generale europene să aibă loc în capitala României, la București.

În timp ce în aud torum continuă dezbaterile generale ale reuniunii principale, în sala ovală din cadrul grupului de lucru se desfășoară într-un ritm nu mai puțin intens o mărare parte din ocurențele rezervate delegațiilor participante sînt ocupate de miniștrii de externe a respectivelor state care s-au implicat direct în soluționarea problemelor care nu s-au găsit rezolvarea în legătură cu ordinea de zi și modalitățile de organizare a reuniunii. Este tot mai vizibilă acțiunea concertată a țărilor neutre și neutralizate, a altor țări mici și mijlocii între care și România pentru deblocarea situației, pentru realizarea unui compromis unanim acceptabil. Un compromis care va fi realizat în cursul după-amiezii de vineri. De la blocarea consunilor Paatului Congreselor au trecut 92 de ore.

În aud torum ca și pe sînt a palatului diplomați și jurnaliști. În sfîrșit cu ușurare. Aceeași ușurare se resimte probabil și în capitalele majorității stateelor participante. După eforturi susținute desfășurarea normală a reuniunii a putut fi asigurată. Plenara își însușește prin consens soluțiile care s-au auzit în cadrul grupului de lucru. Și astfel se naște „Cartea mov” conținînd deciziile înținerii pregătitoare privind ordinea de zi, schema de organizare și calendarul reuniunii de la Madrid a statelor participante la C S C E.

Prin formulele pe care le conține și care sînt inspirate din Actul final „Cartea mov” asigură condiții normative de desfășurare reuniunii propriu-zise afectînd timpul necesar îndeplinirii obiectivelor aceluia. Ordinea de zi adoptată reflectă astfel hotărîrea țărilor participante de a nu se evin care a rezoluțiile obținute în aplicarea Actului final de la Helsinki. Cît și stabilității și pentru intensificarea relațiilor reciproce dintre țările participante, pentru întărirea securității și încredințării la cooperare pe continent. Țînd cont de observațiile făcute în cursul dezbaterilor de unele din statele participante printre altele a președintelui sesiunii s-a stabilit că există un acord general de a considera că ordinea de zi așa cum este mai înaltă conținutul două amănunte din

Un punct special de pe ordinea de zi este cel referitor la satisfacția de încredințare prezintă la se referă la mediațiile de conciliere a disputelor militare a statelor de C S C E și că este dă pă

nizat și sistematic a stateelor semnatare ale Actului final în cadrul procesului început la Helsinki. — condiție esențială pentru soluționarea concretă a problemelor securității și colaborării în conformitate cu înțelesurile stabilite în capitolul final al Actului. Conținutul acestui proces urmează să se găsească rezoluția prin convenirea de reuniuni periodice ale reprezentanților statelor participante la C S C E, reuniuni de expert și alte reuniuni pentru a rezolva problemele, precum și convocarea unei noi conferințe pentru securitate și cooperare în Europa. În acest sens, sînt impuse, nu numai să reafirmăm în fața dumneavoastră, ny tar a pe care președintele Nicolae Ceaușescu a adresat-o oficial ca vizitarea reuniunii generale europene să aibă loc în capitala României, la București.

În timp ce în aud torum continuă dezbaterile generale ale reuniunii principale, în sala ovală din cadrul grupului de lucru se desfășoară într-un ritm nu mai puțin intens o mărare parte din ocurențele rezervate delegațiilor participante sînt ocupate de miniștrii de externe a respectivelor state care s-au implicat direct în soluționarea problemelor care nu s-au găsit rezolvarea în legătură cu ordinea de zi și modalitățile de organizare a reuniunii. Este tot mai vizibilă acțiunea concertată a țărilor neutre și neutralizate, a altor țări mici și mijlocii între care și România pentru deblocarea situației, pentru realizarea unui compromis unanim acceptabil. Un compromis care va fi realizat în cursul după-amiezii de vineri. De la blocarea consunilor Paatului Congreselor au trecut 92 de ore.

În aud torum ca și pe sînt a palatului diplomați și jurnaliști. În sfîrșit cu ușurare. Aceeași ușurare se resimte probabil și în capitalele majorității stateelor participante. După eforturi susținute desfășurarea normală a reuniunii a putut fi asigurată. Plenara își însușește prin consens soluțiile care s-au auzit în cadrul grupului de lucru. Și astfel se naște „Cartea mov” conținînd deciziile înținerii pregătitoare privind ordinea de zi, schema de organizare și calendarul reuniunii de la Madrid a statelor participante la C S C E.

Prin formulele pe care le conține și care sînt inspirate din Actul final „Cartea mov” asigură condiții normative de desfășurare reuniunii propriu-zise afectînd timpul necesar îndeplinirii obiectivelor aceluia. Ordinea de zi adoptată reflectă astfel hotărîrea țărilor participante de a nu se evin care a rezoluțiile obținute în aplicarea Actului final de la Helsinki. Cît și stabilității și pentru intensificarea relațiilor reciproce dintre țările participante, pentru întărirea securității și încredințării la cooperare pe continent. Țînd cont de observațiile făcute în cursul dezbaterilor de unele din statele participante printre altele a președintelui sesiunii s-a stabilit că există un acord general de a considera că ordinea de zi așa cum este mai înaltă conținutul două amănunte din

Un punct special de pe ordinea de zi este cel referitor la satisfacția de încredințare prezintă la se referă la mediațiile de conciliere a disputelor militare a statelor de C S C E și că este dă pă

se ştie. În urma adoptării Actului final s-a concretizat în reuniunile periodice ale ştiinţelor participante în diferite reuniuni de expert etc. Pornind de la exigenţele manifestate de statele participante la aceste declaraţii a preşedintelui şedinţei se face cunoscut arondul general manifestat în cadrul

concrete referitoare la organizarea unor astfel de întâlniri să cuprindă, în acelaşi timp, fixarea datei şi locului viitoare reuniuni generale europene. Se revine foarte menţionat angajamentul ţărilor participante de a adopta la sfârşitul actualei reuniuni un document final care să conţină măcar trei puncte: o declaraţie pe linia dezvoltării raporturilor dintre statele continentului şi înţelegerii securităţii europene.

În ce priveşte modul de desfăşurare a reuniunii deciziile adoptate privind la prima etapă, care se încheie la 19 deembrie, se va desfăşura în şedinţe plenare şi în şedinţe ale celor cinci organe de lucru, ce se vor ocupa de probleme privind securitatea în Europa, cooperarea în domeniile economice, ştiinţei şi tehnicii şi mediului înconjurător, probleme referitoare la securitatea şi a

cooperarea în Mediterana, cooperarea în domeniul umanitar şi alte domenii; în sfârşit, „follow-up-ul” sau a felului spus că de asigurare a următorilor conferinţe. Se are în vedere, de asemenea, că înainte încheierii primei etape de negociere celor 35 de state participante să şi prezinte oficial propunerile şi concluziile de acţiune în viziune pe linia transpuneri în viaţă a prevederilor Artului final. A doua etapă a reuniunii va începe la 27 noiembrie anul viitor, dată indicativă de încheiere a lucrărilor fiind 5 martie. Aceasta în condiţiile în care până la această dată se va aştepta examinarea aprofundată a tuturor propunerilor şi se va aştepta la elaborarea şi adoptarea documentului final stabilind datele şi locul următoare reuniuni generale europene. Pentru ca aceste obiective să fie pe deplin realizate, reuniunea însăşi va fi aceeaşi şi va fixa data finală a încheierii lucrărilor ceea ce înseamnă că activitatea ei va continua să continue la nevoie şi dincolo de 5 martie 1985. Aşa cum se va vedea, această prevedere din „Carta mea” va fi foarte bună odată cu începerea reuniunii de la Madrid.

Radu Bogdan

Rest tuire

Cea mai mare parte a bunurilor confiscate ilegal în Beijing în timpul „revoluţiei culturale” (1966-1976) au fost restituite reîntâlnite din partea familiei victimei, omis de gărziile roşii. În numărul din 4 octombrie al cotidianului de limbă engleză „China Daily” Municipality din Beijing a anunţat bunurile şi a plătit indemnizaţii de compensaţie unui număr de 96.000 de familii din capitala R.P. Chineze adică

84 la sută din victimele gărziilor roşii — a declarat Bai Jiefu, consilier guvernamental. El a declarat că în total 114.000 familii au fost devalizate în anul un august 1988 şi încă în cursul din gărziile roşii au dat la „jafurile genetice”. Peste 2700 piese de mobilier şi 60 milioane obiecte au fost rambursate proprietarilor de drept şi le au fost plătite indemnizaţii în valoare de 22 milioane yuan pentru bunurile pierdute sau distruse — a precizat Bai Jiefu citat de „China Daily”. El a mai precizat că mii de persoane au început încă restituirea bunurilor, peste 79 milioane yuan reprezentând.

confiscate n-au fost deocamdată ca şi 15.000 mobile şi opere de artă diverse — a arătat el.

A subliniat el — este extrem de dificil să fie găsiţi toţi proprietarii de antichităţi aur, argint, cărţi şi alte obiecte „afule de gărziile roşii”, căci în general acest lucru este datorat faptului că

Drept

premiu R. Kim, unul din cei mai ardenti oponenţi fuşti de manipulaţiile genetice, a lansat o campanie împotriva guvernului american pe tema „o vacă are dreptul să rămână vacă”. R. Kim, autor al unor studii asupra apărării naturii

agriculturi, că face experimente vizând producerea de „super

astfel legile federale ce protejează animalele domestice. În urma acestor experimente, se speră că altele şi porcii, după ce li s-au administrat o doză umană de hormon de creştere, să şi dubleze talia şi volumul. Avantajul înţelegerii mecanismului de funcţionare a genelor precum şi furnizarea de carne mai ieftină în viitor cu doi ani, mai multe câmpuri unei gene umane cu hormon de creştere fuşteră injectată în embrioni de şoareci. Un, dintre ei au dat naştere la „şoareci-giganţi”, care, la rândul lor, au născut exemplare de aceeaşi dimensiuni.

după nemulțumiri la coroziune, fenomenul, ce duce, după cum se știe, la utura altor produse metalice contemporane. Pelicula de oxid ce se

formă pe suprafața metalică, în condiții de mediu răsărit, este mult mai rezistentă decât cea de oxid de fier. După cum se știe, nu există nici aurul. O altă calitate îl face, spre exemplu, demontabil de ușor în construcția de nave. Pe toată lumea se vede că el este

folosit în condițiile navigației în mările și oceanele, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

într-o măsură în care el este folosit în construcția de nave, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

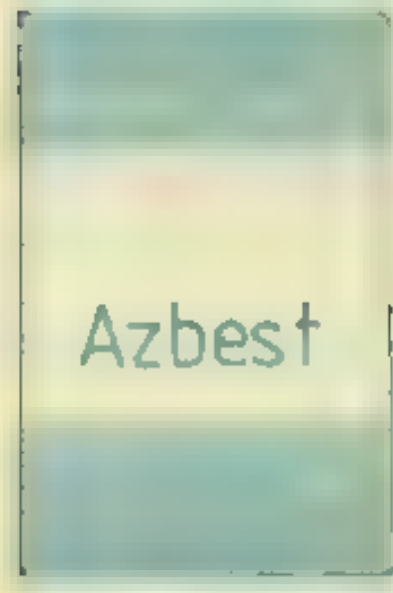
tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

în comparație cu multe alte materii prime care, fiind folosite de azbest în industrie nu sunt, la o primă privire, de natură să impresioneze. Totuși, în numeroase domenii, acest mineral „fibros” se vede că are o importanță

deosebită, deoarece azbestul derivat din

mineral este folosit în construcția de nave, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

tranzit, în condițiile de

obținere proporțional metal pe care dorim să îl obținem.

Al treilea, fiind foarte cu prioritate ca mijloc de decontare. Producerea sa pe cale industrială

se realizează rapid, mai întâi în industria textilă. Din 1864, el începe să fie utilizat în fabricarea superfosfaților, deci a îngrășămintelor chimice

(conținutul de acid sulfuric se ridică, în Europa,

Într-o doză normală, plantele nu au nevoie de doar de caldura apă și acid carbonic ci și de

azot, fosfor și potasiu, cu și de calciu și magneziu. A este substanțe altele cerute lute din aer

în afară de schimbarea rășinilor însă faptul că potasiu sau altă substanță nu au chiar compariți în creșterea plantelor

Potasiul deține primul loc pe lista necesar din

toate elementele care, direct sau indirect, contribuie la dezvoltarea și importanță vitală, fiind determinant în sinteza substanțelor organice. El are, de asemenea, o influență considerabilă asupra metabolismului

de reminerale care în prezent importanța potasiului pentru obținerea unor recolte sigure și bogate a arătat creșterea rapidă a utilizării sale în agricultură. Astfel, dacă la început al secolului nostru, cantitatea folosită pentru fertilizarea ogărilor se ridică, în lume, la 6 milioane tone (potasiul este folosit pentru fertilizarea în schimbarea nutritivă pură, respectiv de kalii), în prezent aceasta atinge circa 26 milioane tone.

Anul 1856 marchează lupta de putere a războiului potasiu. Alina în lupta de la Silesia și, în apropiere de Magdeburg, locațiunea

a cea produsă pentru a căi este necesar. Căderea sulfatului devine

a ciferelor menționate

Canada, R.F.G., A.rien de

se află în prezent în R.D. Germană s-au desprins cantități importante din această sub

tor de potasiu din lume. După 1945, 60 la

erău situate pe teritoriul a, fiind astăzi R.D. Germane

surse naturale, este și în îngrășămintele din acestea

proporții minime, fiind folosite ca minerale, fertilizatori etc. și, pe

agricultură și silvicultură. În majoritatea cazurilor, sărurile de potasiu sunt extrase în mine

arab și China. Îngrășămintele de potasiu obținute din săruri, conținutul de sare, marină, pentru industria potasiului este mai mare decât altele

de la

Ingolf S. A. și Franța Dupon, de asemenea, se află în apropierea Hana, Maroc, Britaniei, Spania, Congo, Thailanda

Rezervele mondiale de potasiu sunt estimate la circa 50 miliarde tone. Din acestea, o cantitate și Silvina. Se consideră că, în total, se drept bază de calcul a creșterii anuale a cererii de potasiu, rezervele de potasiu vor diminua puțin în anul 2000 cu circa 1 miliard tone, rămânând încă două miliarde

Dictionar realizat de Vasile Crișu

R. P. C.

24 de ore la Shenzhen

Shenzhen — vedere nocturnă asupra orașului

vineri 14 septembrie 1984. Pa-
raim — sînt însoțit de o colo-
nă de soldați.

sul Canton (Guangzhou) pentru a
vizita orașul Shenzhen.

Guangdong, intens și popula-
es încă e o țară 210 mil. kmp.
ca 60 milioane locuitori. Tre-
nu traversează urmînd intru-
ctiv cursul Fluviului Perelor —
cose culte vate după o geometrie
magice anume pentru a nu
roci nici o palmă de teren mic
șetări rurale, toate alcătui-
nd un peisaj al cărui contrast fa-
de puternic contrast între ver-

șetate în expansiune
intului care îl dă
angam pînă la sfîrșit
două ore și jumătate
sîntem, încă, la Shenzhen, oraș
situat la numai cîteva sute de
metri — în linie dreaptă — de un
alt teritoriu chinez pe care in-
terese străine l-au separat ven-
nic de patria-mamă cu burse
de frontieră — Hong Kong, She-
zhen — pînă acum cîteva ani o
modestă așezare de pescari
apt să aibă și 25.000 de locuitori

și a echibat într-un timp
record cartea de vizită. Acum
cînd, ani în urmă, un responsabil
local, nu existau case cu etaj, iar
aici — în oraș — o modernă pițel
franciză de magazine — era un
crescător de peste. Astăzi avem
70 de clădiri cu cel puțin 17 etaje,
cea mai înaltă numărînd 53 nu-
meroase altale găsindu-se în con-
strucție. Orașul numără acum
300.000 de locuitori, mare parte
constructori veniți din alte re-
giuni ale Chinei fiecare cu un rost
bine definit în marea angrenă
care valorifică efortul colectiv
de modernizare a acestei arie ter-
ritoriale, redusă ca dimensiune
în care Shenzhen se dovedește
a fi centrul vîlă. S-a constituit
aici, cu cîteva ani în urmă, o zonă
economică specială (Z.E.S.) 40 km
lungime pe 7 lățime, adică 327,5
kmp, de-a lungul a 27 de km de

frontieră cu Hong Kong. Este una din cele
patru existente în China, trei în
provincia Guangdong — Shenzhen,
Zhuhai și Shantou — și una, Xia-
men, în provincia învecinată
Fujian. Fiecare concepută ca o

„ferastră” spre lume, prin care
să se realizeze o schimbare

de mentalitate și de
conștientizare a
necesității unei

reformă economice pentru a fi apoi
drul programului „ce or patru

vizităm zona industrială Shekou
(Gura șarpelui) din vecinătatea
orașului Chang Yong Chun, ad

comentează, pe scurt și deoriscă
pe care o urmărim pe ecran timp
de aproape o jumătate de oră
și a început în 1979

doi ani fiind consacrat nivelării
teritoriului și amenajării

șiferte de unități industriale, în
rea zărilor cărora un rol important
au dat naștere li deși contractele
cu firme străine (peste 70 % sînt
din investiții provenite din Hong
Kong, dar și din Japonia, Norvegia,
S.U.A., Danemarca, Elveția). În
prezent — precizez interlocutorul
funcționează 34 de întreprinderi

sau de transport. Ramurile repre-
zentate, industriile grele (am nate,

mașini, aparatură ușoară (con-
sumabile, aparatură electronică,
electrice de menaj), electronică
color).

Rentabilitatea activității eco-
nomice este, aici, cuvîntul de
ordine, obiectivul obligatoriu pen-
tru fiecare întreprindere în parte.
Bucurîndu-se de o libertate de
între statul chinez și partenerii
străini în proporții egale cu pon-
derea participării fiecărei părți
la investiții.

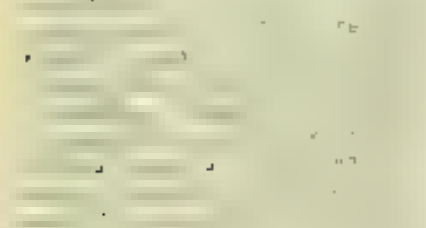
Compania electronică Huafa
unde aproape două ore sîntem as-
peșii directorului adjunct Zheng
Shi Qiu, este una din întreprin-

der a industriei „da vîră” din Shenzhen. Contractul cu un partener din Hong Kong a fost încheiat în 1981. În 1983 a fost înmănată construcția și utilizarea fabricii. În noembrie al acestui an marcînd începerea producției de televizoare color și piese.

În ceea ce privește, se pe piața internă (30 la sută), și la export. Întreprinderea deosebit de rentabilă se dovedește a fi și un loc avantajos pentru muncitorii chinezi de a-și însuși o înaltă calificare.

Transformările de la Shenzhen au produs mutații adînci și în viața unor oameni a căror înțelepciune nu are neapărat tangențe cu tehnologia de ultimă generație pătrund la Shenzhen pe care îi întâlnim într-un cochet cartier al orașului de astăzi, cu clădiri de 1-2 etaje, dotate cu tot confortul. Vu Hai Xian, secretarul comitetului de ocrotitori, line și precizează că pe lângă pescuit mulți dintre ei lucrează în cele patru fabrici (mase plastice, cosuri electrice, mobilă, covorașe din pietre semiprețioase). Că e 39 de familii.

„A fost o ospitalitate noastră care n-a mic deosebit față

ospitalitate

aspect care ne-a onorat în mod deosebit în luna ianuarie, o vizită și se fotografiază aici înălțimile chinezi, Mu Yao-bang și Deng Xiaoping. Veniți în vizită la Shenzhen.

Este așadar și ne retragem la elegantul hotel „Lacul de argint” din vecinătatea orașului, al înțeles realizare de ultimă oră în cîmp, la citava auto de metri.

În loc coama deșeurilor cuprinse de întuneric, marcînd o mare neîncredere a vizitatorilor, gran la dintre China și Hong Kong. La 80 în în aceeași lună septembrie 1984, avea să se semneze acordul chinez-britanic privind viitorul acestui

În cel de-al treilea deceniu a construcției societății socialiste. Cuba se află în pînă proces de dezvoltare și modernizare economică, cu constanță rezolvînd pe această cale, a consolidării cuceririlor revoluționare a

În cel de-al treilea deceniu a construcției societății socialiste. Cuba se află în pînă proces de dezvoltare și modernizare economică, cu constanță rezolvînd pe această cale, a consolidării cuceririlor revoluționare a

Speciații cubaneze, mează că 30 de asemenea unități energetice, cu o putere totală de 270 000 kW, vor furniza eco-

150 000 de tone a consumului de produse petroliere.

În paralel, se desfășoară un program rațional de economisire a energiei și de dezvoltare a noi surse energetice, între care nucleare, soare, a bogăziilor și biomasă. Au fost astfel, construite peste 2000 instalații de încălzire a apei pe baza energiei solare și 300 instalații de bogăzie. În cazul fabricii de zahăr de a

obținut din reziduuri a permis economisirea unei cantități de

Cuba

Investiții

pentru dezvoltare

Industria	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030																																																																																																																																		
Industria	100	105	110	115	120	125	130	135	140	145	150	155	160	165	170	175	180	185	190	195	200	205	210	215	220	225	230	235	240	245	250	255	260	265	270	275	280	285	290	295	300	305	310	315	320	325	330	335	340	345	350	355	360	365	370	375	380	385	390	395	400	405	410	415	420	425	430	435	440	445	450	455	460	465	470	475	480	485	490	495	500	505	510	515	520	525	530	535	540	545	550	555	560	565	570	575	580	585	590	595	600	605	610	615	620	625	630	635	640	645	650	655	660	665	670	675	680	685	690	695	700	705	710	715	720	725	730	735	740	745	750	755	760	765	770	775	780	785	790	795	800	805	810	815	820	825	830	835	840	845	850	855	860	865	870	875	880	885	890	895	900	905	910	915	920	925	930	935	940	945	950	955	960	965	970	975	980	985	990	995	1000

1965 a fost adoptat un program de modernizare pe termen lung cuprînzînd toate cele 161 de fabrici existente. Pînă în 1980 jumătate din instalații au fost înlocuite cu altele noi, mai productive iar anul viitor urmează să fie modernizate încă 20 la sută din utilaje. Cea mai modernă lor că de zahăr din Cuba va intra în funcțiune la mijlocul anului viitor. În provincia de Cuba Nouă unitate economică va avea o capacitate de producție zilnică de 720 de tone. În 1981 Cuba a exportat de astfel, prima fabrică de zahăr construită în țară. În această importanță ramură a economiei naționale lucrează, în prezent, peste 430 000 de persoane.

Industria nichelului, un alt principal produs de export al țării este legată de regiunea Moa din nord-estul Cubei, unde se află exploatarea în aer liber bogată în acest minereu Cuba ocupă. În prezent, locul care pe plan mondial între țările producătoare de nichel țese.

— se estimează la 19 milioane tone — plasîndu-se pe primul loc în lume unul din marile proiecte de investiții din actualul plan de dezvoltare a

Ilie Oțanu

unei 11 constituie
domeniul de la Pın
Prin intrarea sa completă în func-
țiune, prevăzută pentru finele
anului, producția de nichel
în prezent de circa 10 mii ton
anual se va dubla urmînd că
pînă la sfîrșitul actualului de-
ceeniu să se tripleze, odată cu
trăie la Camariocas

9.8 m suflă, în pofida existenței
unor dificultăți economice în
une și în lume scrie pe
„Prensa Latina”. Printre suc-
cesele importante din ultimul
an este citată dezvoltarea in-
dustriei extractive, a celei pre-
lucrătoare și a agriculturii. În
industria zahărului, de pildă, s-a
atins o producție de 8 milioane
tone lucrările din acest sector
sînt în cea mai mare parte meca-
nizate. A fost construită, în
scop o fabrică de combine
pentru recoltarea trestiei. La
noulă campanie de recoltare care
a început în noiembrie, sînt
folosite circa patru mii de ase-
menea combine astfel că mai
multe fabrici de zahăr, între
care „Brazil” și „Urbano Lora”
din provincia Camaguey și, res-
pectiv „Holguin”, vor primi numai
trestie recoltată cu mijloc me-
canizat. Pe de altă parte 44.000
de tractoare, peste 10.000 de
vagoane de cale ferată și, altele
în afară contribuie la lucrarea ra-
pidă în condiții economice, a
acestei materii prime către

De asemenea, porturile țării
sînt obiectul unor ample lucrări
de modernizare și dezvoltare
în sfera portului Havana prin

lui, se vor lărgi ca și de la
„Matanzas” și Mariel. În
1971 N. pe, din nord-estul țării

maritimă pentru exportul și
cămintelor de nichel din provin-
cia Holguin. În apropierea ora-
șului Matanzas se va con-
strui și o parte dintr-o mare
parte construirea unui din
principalele obiective economice

port din Cuba în rîdă cărui pot
acorda petrolieră de mare tiraj.
Portul va dispune de trei dane
pentru petroliere cu un deplaza-
ment pînă la 150.000 tone, pre-
cum și de o dană auxiliară pentru
nave mai mici. Totodată aici se
vor construi peste 20 de rezer-
voare petroliere cu un volum

constituie cel mai important ob-
iectiv

ucte petroliere vor lega noul

fiind cea mai mare din țară

Amplele lucrări începute la

portului internațional „ose Martí

teres național sumele alocate

la peste 330 milioane pesos și in-
ziarul „Granma”. Potrivit pro-
iectului de dezvoltare și moder-
nizare a aeroportului din vechi
aerogară internațională de
Havana vor fi păstrate părți din
pista actuală urmînd să fi con-
struită, în aceeași rază, noi piste
care să permită rularea ma-
multor aparate simultan și în
condiții de maximă siguranță.
Noile amenajări se vor extinde
pe o suprafață de 9 km p., din
care aproximativ 5 km p. vor
reveni clădirilor și instalațiilor
specifice unei asemenea porți
aeriene. În plus, pe aceeași plat-
formă va fi construită încă o
aerogară, ce va permite decola-
rea și aterizarea a 23 de avioane.
Numărul pasagerilor care vor
utiliza serviciul aeroportului este
estimat la aproximativ 2000 pe
oră adică de opt ori mai mult ca
în prezent.

Ansamblul lucrărilor se va
proiecta se construiește într-o mîr-
surie convîngătoare a eforturilor
poporului cubanez pentru con-
tinuă dezvoltare a țării. Fiecare
succes este o nouă contribuție
la edificarea unei economii avan-
sate, socialiste pe baza valorifi-
cării bogatelor resurse ale acas-
tui pămînt și mîinii creștătoare
a oamenilor ei.

Al Tudor

cara viaz britanică. Cert este că după plecarea la Perut, Karaci, Calea pe aeroportul din Singapore le-am întâmpinat nicio dificultate pentru ca pe aeroport să se aplice viza de intrare. Subot perul.

nașion indonезione se-a a-las la Baweng (Conte-pule

29 steaguri la Gedung Merdeka

la dimineața zilei de 18 aprilie, Bandungul se

de plantații de cauciuc și de plante de indigo — li

de indigo — li întreaga personalitatea. Această națiune turistică montană situată la muntele G de similitudine de Benator, cunoscută prin atenei de privilegiați Extremului Orient, a devenit, din acea dimineață, pentru șaptea oară, primul centru care a somnalizat apariția unui noi constituții a politice mondiale.

ionale și pentru independență conferință la care participaseră delegați din 27 de țări ale Asiei, Africii, și Americii Latine. Ex

branta de la Bandung s-a putut conștientiza numai în condiții istorice în care procesul revoluționarilor popoare se declanșase dar era amenințat atât de po-

mai mari își obținuseră independența

și Birmania (1948), Indonezia (1949)

lucase proclamata Republica Populare

cunoscut independența Vietnamului, a Laosului și Kampuchiei la Bandung, au participat toate cele 14 independențe ale Africii, Etiopia, Egipt, La-oria, Libia) Coasta de Aur — care avea să devină

Atențiunile înălțate la nivel de un delegatament de

la Raja Tamar, pe care au datelor armatei și numele Asia Africa

Privind sala în care s-au scris represiuni tanțu și ari și civilizații diferite, cu concepții politice, ideo-ec și religioase diverse te, oamenii de stat care în mare lor majoritate, nu se lasă ușa către nicio dată, iar unii dintre ei s-au aliat față în față, dar

și de alta a acțiuni baricade, dimensia momentului istoric apăsător la mărime naționa

și politice în care se găseau.

Și după Conferința la Bandung nu era prea tarca

ales a recent creșterii umane cu hidrogen, le dădeau o deosebită rezonanță. Erupt, atât de de pri-inele părea abstractă, se a-las clar pe măsura cu NATO se lăsa spre i-las în două blazuri

ok iminent" și, din

a ample "vizi" creșterii de înfrângerea colonial

ni francezi în Indochina, la scurt timp după Con-

Tratatului

Thailanda). „Viza tratatului" se extindea asupra

rație americană, Turcia și Irakul au semnat un

star, în care Mare Britannie aderat

1955,

O deosebită încredere prevalea în vor-mediată mai ales în strimțuarea Taiwan în-ntura Flota a-las amer cană. Și înor at atare au fost trim și la Taiwan pentru „tratative" cu

„CELE CINCI PRINCIPII"

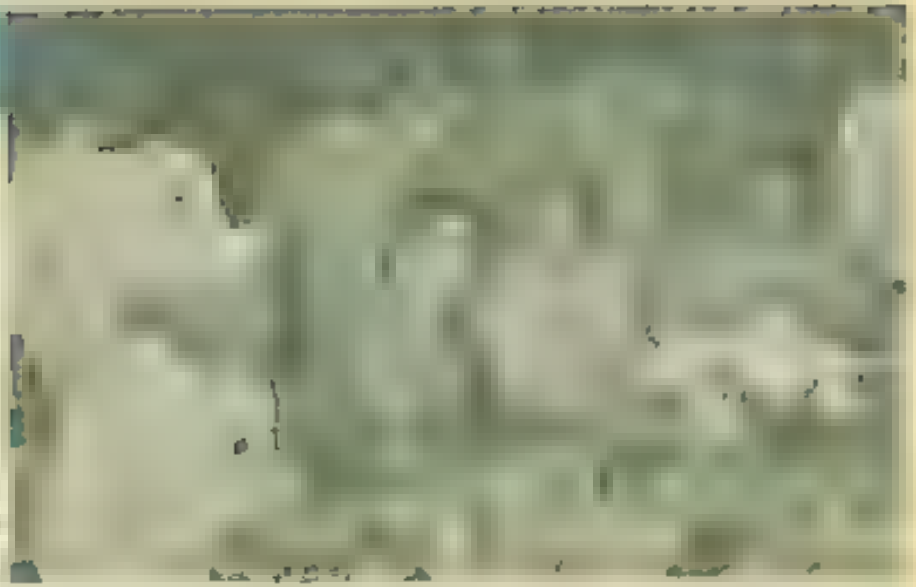
în „Declarația comună a primilor miniștri ai

nașion care au se spună „China și India au

găsim

miniștri se reafirmat aceste principii cerind

min" (Declarația, 29 iunie 1955). „Cele cinci prin-cipii" au fost reluate și în Declarația comună a primilor miniștri de R P' China și Birmania, dată publicității după câteva zile.

[illegible]

1. 10-11
 2. 12-13
 3. 14-15
 4. 16-17
 5. 18-19
 6. 20-21
 7. 22-23
 8. 24-25
 9. 26-27
 10. 28-29
 11. 30-31
 12. 32-33
 13. 34-35
 14. 36-37
 15. 38-39
 16. 40-41
 17. 42-43
 18. 44-45
 19. 46-47
 20. 48-49
 21. 50-51
 22. 52-53
 23. 54-55
 24. 56-57
 25. 58-59
 26. 60-61
 27. 62-63
 28. 64-65
 29. 66-67
 30. 68-69
 31. 70-71
 32. 72-73
 33. 74-75
 34. 76-77
 35. 78-79
 36. 80-81
 37. 82-83
 38. 84-85
 39. 86-87
 40. 88-89
 41. 90-91
 42. 92-93
 43. 94-95
 44. 96-97
 45. 98-99
 46. 100-101
 47. 102-103
 48. 104-105
 49. 106-107
 50. 108-109
 51. 110-111
 52. 112-113
 53. 114-115
 54. 116-117
 55. 118-119
 56. 120-121
 57. 122-123
 58. 124-125
 59. 126-127
 60. 128-129
 61. 130-131
 62. 132-133
 63. 134-135
 64. 136-137
 65. 138-139
 66. 140-141
 67. 142-143
 68. 144-145
 69. 146-147
 70. 148-149
 71. 150-151
 72. 152-153
 73. 154-155
 74. 156-157
 75. 158-159
 76. 160-161
 77. 162-163
 78. 164-165
 79. 166-167
 80. 168-169
 81. 170-171
 82. 172-173
 83. 174-175
 84. 176-177
 85. 178-179
 86. 180-181
 87. 182-183
 88. 184-185
 89. 186-187
 90. 188-189
 91. 190-191
 92. 192-193
 93. 194-195
 94. 196-197
 95. 198-199
 96. 200-201
 97. 202-203
 98. 204-205
 99. 206-207
 100. 208-209
 101. 210-211
 102. 212-213
 103. 214-215
 104. 216-217
 105. 218-219
 106. 220-221
 107. 222-223
 108. 224-225
 109. 226-227
 110. 228-229
 111. 230-231
 112. 232-233
 113. 234-235
 114. 236-237
 115. 238-239
 116. 240-241
 117. 242-243
 118. 244-245
 119. 246-247
 120. 248-249
 121. 250-251
 122. 252-253
 123. 254-255
 124. 256-257
 125. 258-259
 126. 260-261
 127. 262-263
 128. 264-265
 129. 266-267
 130. 268-269
 131. 270-271
 132. 272-273
 133. 274-275
 134. 276-277
 135. 278-279
 136. 280-281
 137. 282-283
 138. 284-285
 139. 286-287
 140. 288-289
 141. 290-291
 142. 292-293
 143. 294-295
 144. 296-297
 145. 298-299
 146. 300-301
 147. 302-303
 148. 304-305
 149. 306-307
 150. 308-309
 151. 310-311
 152. 312-313
 153. 314-315
 154. 316-317
 155. 318-319
 156. 320-321
 157. 322-323
 158. 324-325
 159. 326-327
 160. 328-329
 161. 330-331
 162. 332-333
 163. 334-335
 164. 336-337
 165. 338-339
 166. 340-341
 167. 342-343
 168. 344-345
 169. 346-347
 170. 348-349
 171. 350-351
 172. 352-353
 173. 354-355
 174. 356-357
 175. 358-359
 176. 360-361
 177. 362-363
 178. 364-365
 179. 366-367
 180. 368-369
 181. 370-371
 182. 372-373
 183. 374-375
 184. 376-377
 185. 378-379
 186. 380-381
 187. 382-383
 188. 384-385
 189. 386-387
 190. 388-389
 191. 390-391
 192. 392-393
 193. 394-395
 194. 396-397
 195. 398-399
 196. 400-401
 197. 402-403
 198. 404-405
 199. 406-407
 200. 408-409
 201. 410-411
 202. 412-413
 203. 414-415
 204. 416-417
 205. 418-419
 206. 420-421
 207. 422-423
 208. 424-425
 209. 426-427
 210. 428-429
 211. 430-431
 212. 432-433
 213. 434-435
 214. 436-437
 215. 438-439
 216. 440-441
 217. 442-443
 218. 444-445
 219. 446-447
 220. 448-449
 221. 450-451
 222. 452-453
 223. 454-455
 224. 456-457
 225. 458-459
 226. 460-461
 227. 462-463
 228. 464-465
 229. 466-467
 230. 468-469
 231. 470-471
 232. 472-473
 233. 474-475
 234. 476-477
 235. 478-479
 236. 480-481
 237. 482-483
 238. 484-485
 239. 486-487
 240. 488-489
 241. 490-491
 242. 492-493
 243. 494-495
 244. 496-497
 245. 498-499
 246. 500-501
 247. 502-503
 248. 504-505
 249. 506-507
 250. 508-509
 251. 510-511
 252. 512-513
 253.

for Conferences

70

impotriva colonialismului. Pentru a evita problemele care ar fi iscat dispute în urma presiunilor și influențelor din afara Conferinței, ceea ce s-a remarcat pe loc, delegația chineză s-a protestat propuneri privind restabilirea statutului legal al Chinei la Organizația Națiunilor Unite sau în problema internă a Taiwanului. Deși delegații multor țări prezente la Bandung sprijineau drepturile Republicii Populare Chineză, Zhou Enlai i-a mai invitat pe reprezentanții tuturor țărilor participante să viziteze China cînd vor dori: „Nei nu avem o cortină de bambus, dar unii răsplădese între noi un aeran de lum”. Cînd că marxistul britanic Vernon Bartlett a sintetizat perfect situația, cînd consideră că poziția adoptată de China „a venit-o cu ceilalți participanți”.

Ecoul a fost, oricum, imens. Dar mai importantă decît impresia produsă ziariștilor, era, desigur, pierderea unei echilibrări în „atmosfera politică” a Conferinței. Barometru începuse să se îndepărteze de la zona de furtună. Cortina putu să cadă, acum, de pe dezbaterile publice și să se caute formulele pentru realizarea unei platforme unanime acceptabile.

1. Respectarea drepturilor fundamentale ale omului și ale scopurilor și principiilor Cartei Națiunilor Unite.

2. Respectarea suveranității și independenței teritoriale a tuturor țărilor.

3. Recunoașterea egalității tuturor raselor și a egalității tuturor națiunilor mari și mici.

4. Abținerea de la intervenție și amestec în treburile interne ale altor țări.

5. Respectarea dreptului fiecărei țări la apărare individuală sau colectivă, în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite.

6. a) Abținerea de la folosirea aranjamentelor cu privire la apărarea colectivă în interese particulare ale vreunui din marile puteri.
b) Abținerea de către orice țară de la exercitarea de presiuni asupra altor țări.

7. Abținerea de la acte sau amenințări de agresiune sau de la folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau a independenței politice a oricărei țări.

8. Reglementarea tuturor litigiilor internaționale prin mijloace pașnice, cum sînt tratatele, concilierea, arbitrajul sau reglementarea juridică, precum și prin alte mijloace pașnice potrivit alegerii părților în cauză, în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite.

9. Sprijinirea intereselor reciproce și a colaborării.

10. Respectarea dreptății și a obligațiilor internaționale.

(Final Communiqué of the Asian-African Conference, in volumul Asia-Africa Speaks from Bandung, issued by the Ministry of Foreign Affairs, Republic of Indonesia, Djakarta, 1955, pp. 168-169.)

Primul ministru al Republicii Democrate Vietnam, Pham Van Dong

Sălii delegațiilor s-au întrunit într-o sedință cu uși închise, unde au definit următoarea agendă: cooperarea economică; cooperarea culturală; drepturile omului și autodeterminarea; problema popoarelor dependente; pacea mondială și cooperarea. Conferința urma să-și continue dezbaterile în Comitetul Economic și cel Cultural, ambele funcționînd nepublic. Dar, deși nu s-a instituit un Comitet politic, era limpede că sedințele neformale și închise ale șefilor de delegații aveau să decida cîvintul hotărîrilor. Singura decizie definitivă adoptată a fost: hotărîrile se iau numai în unanimitate.

„Marșul cel lung” începe...

„Lumea a țevit” nu exista încă în vocabularul politic curent, dar la Bandung, pentru prima oară, ea a căpătat conștiința de sine și de imensele ei posibilități. Pentru Leopold Sedar Senghor, care la obținerea independenței Senegalului va deveni, pentru vreme îndelungată, primul președinte, dar care în 1956 era deputat în Adunarea Națională Franceză, „nici un eveniment de la Renaștere n-a îmbrăcat importanța istorică a acestei dubaituri de tunet”. Conferința a însemnat, la scara planetei, căpătarea conștiinței demnității popoarelor de culoare, săracii lumii. A fost decizia complexului de inferioritate.

Pentru martorul neclar, pentru sîrîstul — „omul nostru de la fața locului” — după primele două zile ale convitărilor inaugurale, Conferința devenise, însă, „invisibilă”. Numitorul comun era căutat cu înfrigurare, în spatele ușilor închise, în cele două comitete, dar, mai ales, în reuniunile șefilor de delegații. Laconismul comunicărilor oficiale nu putea cuprinde lipsa de informații. Apăruse, în schimb, o infiltrație de evenimente: divergențele se manifestau. Conferința va capota. Că divergențe existau era clar, după cum neptile se contopiseră cu ailele, iar animația orăului nu cunoștea opriri. Zidul uman din jurul lui Gedung Merdeka continua să nu se destrame niciodată, deși deliberările se mutaseră într-o altă clădire. Dai Wang (donă culori), de la marginea Bandungului. Excesul de pesimism, alimentat de unele delegații, nu era compensat decît parțial de reținerea și chiar mutismul în public ale celor care se țină că acționază tînuc pentru a o

În adaptoarea sovietică șefilor de delegații la fața clădirii Gedung Merdeka, unde au avut loc sesiunile plenare

aduce la lăsan. Caruselul intercederilor era amestecat și constituia singurul indicu al dimensiunii efortului ce se întreprindea.

Un rol de prim plan îl avea primul ministru al Indiei, Jawaharlal Nehru. Era, atunci, la 66 de ani, primul cel mai în vârstă dintre participanții la Conferință, cu un mare prestigiu acordat de îndelungata-i carieră politică, înconunată, la obținerea independenței, de funcția de șef al guvernului. Era considerat, și pe bună dreptate, pârtașle spiritual a ceea ce, la vremea respectivă, se numea „neutralismul activ” sau „asiatic” care — fiind anticolonialist și antiracialist —, urmărind promovarea păcii și cooperării internaționale, refuza „alinarea” la conflictele dintre marile puteri sau la pactele militare. În primele două zile ale Conferinței, s-a abținut să facă declarații publice, excepțional resembrat protocolare, și nu a rostit o „cuvântare introductivă”. Sigura alocuțiune a fost fiind la Bandung s-a aflat de moartea lui Albert Einstein, intervenită în primele ore ale zilei de 18 aprilie: „Stet profund îndurerat... A murit cel mai mare savant al epocii noastre, care cânta numai adevărul și care nu știa ce înseamnă compromisul cu misiunea”. Pe atunci nu se știa încă de faptul că lui Einstein îi atrăgea atenția, în ultimele zile ale vieții, renunțarea iminentă a Conferinței de la Bandung și că îi trimisese un mesaj personal lui Nehru, pe care îl cunoscuse în 1949, mesaj în care își exprima satisfacția față de această inițiativă.

Ca și Zhou Enlai, Nehru era persoana cea mai urmărită de gazetari și fotoreporteri. Premierul indian, în tunică de culoare lăchisă, lungă până la genunchi, cu pantaloni albi strâși, de pînă groasă, purtând o bonetă tot albă desăpsea păseului înăcrunțit, avea o privire inteligentă și, mi se părea, sceptic-melancolică. Întreaga energie Nehru și-a desigurat-o la discuțiile cu șefii închise ale șefilor de delegații. Nu există procese verbale cunoscute ale acestor deliberări și nu s-au dat publicității teste oficiale asupra lor. Se spunea, însă, în sala telegrafului internațional unde se adunau ziariștii, că, după insistențele unui delegat de a se înscrie în documentele Conferinței o prevedere legitimând participarea la pactele militare, Nehru ar fi replicat la 23 aprilie: „La dracu blocurile”. Împreună cu primul ministru al Birmaniei, Nehru a pledat insistență „să trăim alături pașnic”. Tot el a caracterizat S.E.A.T.O. „o reacție furișă la Conferința de la Geneva”. I s-a atribuit declarația că

„niciare țară are dreptul să se apere, dar de ce prin pacte militare și nu prin coexistență pașnică?”

O influență pozitivă a dovedit la Bandung faptul că, în ajutul Conferinței, au avut loc discuții la Rangoon, între șefii guvernelor chinez, indiene, egiptene și birmane. În zilele Conferinței „cu ușile închise”, delegația chineză a întreprins un ample program de contacte.

O senzație indescriptibilă s-a produs în ajutul încheierii Conferinței. La seședinta prezidențială reunianți, primul ministru al Indonезiei, A. Sarroamidjojo, s-a întâlnit șefii delegațiilor Birmaniei, Ceylonului, Chinei, Indiei, Pakistanului, Filipinelor și Tailandei. S-a aflat că scopul discuției era examinarea modalităților de slăbire a tensiunii în Extremul Orient. Cu acest prilej, Zhou Enlai a făcut o declarație, care a fost apoi distribuită oficial: „Poporul chinez este prietenos față de poporul american. Poporul chinez nu dorește război cu Statele Unite ale Americii. Guvernul chinez este doritor să intre în negocieri cu guvernul Statelor Unite pentru a discuta problema relaxării tensiunii la Extremul Orient, în special problema relaxării tensiunii în zona Taiwanului”. În ultimii ani, m-am întrebat dacă aceasta s-a fost și primul pas în drumul lung care a dus, în 1972, la comunicatul chinez-american de la Shanghai...

Prima reacție, chiar la 23 aprilie 1955, a Departamentului de Stat a fost însă respingerea propunerii. La Bandung, această veste a stîrnit iritare și premierul Ceylonului a calificat-o drept „pripită”. La Londra, ministrul de externe, H. McMillan, a declarat că „guvernul britanic primește favorabil” declarația lui Zhou Enlai. După câteva zile, Dulles însuși, într-o manieră ieșită, a retractat prima poziție a Departamentului de Stat. Aceasta a făcut ziarul *New York Post* să scrie: „Secretarul de stat Dulles a recunoscut, la Conferința de presă din 26 aprilie, că reacția inițială a Departamentului de Stat la propunerea lui Zhou Enlai a fost greșită”. Urmleri practice imediate nu au survenit. Dulles, care a demisionat din motive de boală în ianuarie 1959, avea o viziune a lumii în alb și negru, era obsedat de „conspirația comunistă”. După cum avea în *Memoirile* sale diplomatul american Charles Bohlen, „el a dăruit relațiilor noastre cu țările în curs de dezvoltare prin epocișia sa la neutralism. El a supraengajat Statele Unite prin legătura de pacte regionale anticomuniste. El s-a înfricoșat pe aliații noștri prin discuțiile sale despre politica

pe marginea prăpastiei (războiului)... El a fost un secretar de stat puternic; dacă a fost și înțelept este îndoielnic".

... Au trebuit să treacă foarte mulți ani pentru ca din volumul unei istorii americane, apărut în 1983, să aibă un fapt pe care participanții l-au recepționat cu ignoranță. Datele autorului, Stephen Ambrose, se bazează pe derulările unei anchete a Congresului S.U.A. (Committee Church) privind activitatea Agenției Centrale de Informații (C.I.A.) și erau „sintetizate” astfel: „Un șef de stație (rezidență) din Asia răstăcită a trimis (în 1955) o telegramă Carterului general C.I.A., conținând o propoziție campanie de propagandă prin presă. Acetia l-a adăugat un plan în vederea asasinării omului numărul doi al Chinei comuniste, Zhou Enlai. Zhou participa la o conferință a lumii a treia la Bandung. Planul consta în plasarea, de către un agent indigen, a unei otrăvi nedetectabile în cupa de orez la banchetul final al Conferinței de la Bandung. Zhou urma să moară două zile după reîntoarcerea la Peking” (Beijing). Din furtună, acest proiect nu i s-a dat curs.

Primele organisme care, la Bandung, și-au încheiat lucrările au fost Comitetul Economic și Cultural. Conferința a ratificat ca participanții să depună „eforturi în vederea unei colaborări culturale mai strânse”. Pe plan economic, se preconiza: acordarea de ajutor tehnic reciproc în vederea dezvoltării producției proprii în fiecare țară, lărgirea volumului comerțului multilateral, acțiuni pentru stabilizarea prețurilor internaționale și a cederii de materii prime, organizarea de consultări preliminare ale tuturor participante în forumurile internaționale, în vederea promovării intereselor lor economice comune ș.a.m.d. Era un început modest, dar nu mai puțin un program. În Indonezia se putea vedea, la scară 1/1, ce însemna moștenirea colonială. Îmi aminteam o afirmație care circula în 1955: „Indonezia trăiește ca șoarecele la orărie. El viețuiește în mijlocul bogăției, însă nu ajunge la ea, iar apa care la fiecare dimineață se revărsă pe plantație îl înecă”. Viața dură și scurtă a oamenilor nu avea nimic comun cu impresiile unui romanșier călătorind în jurul lumii, care sublinia doar... magnificul peisaj. Dimensiunea problemelor ce confruntau această țară, care atunci avea 80.000.000 locuitori, era sugerată și de datele pe care ni le cita un profesor universitar: în 1945, din rîndul indonezienilor, existau mai puțin de o sută de ingineri, 280 de avocați, 450 medici și cinci lingviști.

Sabătă seara, 23 aprilie, după două îndelungi discuții, șefii de delegații, după ce au aprobat rapoartele economice și culturale, au decis să se înfruntă a doua zi pentru a finaliza comunicatul Conferinței.

Ultimaedină plenară, în vederea adoptării proiectului comunicatului final, a fost amân timer pentru duminică 24 aprilie orele 15.00. Ea a început după patru ore, vestind că, într-adevăr, „spiritul Bandungului” se născuse prin adoptarea în unanimitate a documentului. La București, datorită difuziei de fuz orar, era amiază: Cite ceamuri face telegrama? Pare curios, astăzi, dar aveau să mai treacă ani buni pînă la comunicările instantanee prin telex și abia la începutul deceniului următor

Panou consacrat Conferinței pe străzile Bandungului

nu-a putut stabili legătura prin cablu, chiar din Denpasar — insula Bali, pînă în capitala noastră, la 12.000 kilometri.

Pentru cei 2.000 de oaspeți ai Bandungului, delegați și ziariști, o experiență încă se încheia. Opt- sprezece țări au amplificat de la tribuna Conferinței ecoulul ei. „Noi, popoarele Asiei și Africii, am arătat că putem coopera și că pacea, pacea mai presus de orice, o dorim pentru popoarele noastre și pentru întreaga lume” (președintele Conferinței); „La această Conferință am venit cu mari speranțe și sînt fericit că plecăm cu speranțe și mai mari” (Algeria); „nu e nici un secret că, de multe ori, ne-am găsit în impas, dar moderată, răbdarea, perseverența și îndemnearea ne-au permis să găsim calea de ieșire și să ajungem la un teren comun și, în acest sens, Conferința a fost o demonstrație concretă de coexistență pașnică” (Birmania); „Înfrăptuirile (Conferinței) vor fi de mare folos în sarcina noastră comună de a ne opune colonialismului, de a apăra pacea și promova cooperarea prietenească între noi” (China); „nu există îndoială că s-a realizat, la conferința noastră, un succes remarcabil” (Egipt); „am venit aici ca reprezentanți ai destinului istoric și am făcut aici ceva istoric” (India); „istoria va readămi Conferința de la Bandung ca prima manifestare diplomatică a solidarității afro-asiatice” (Iran); „această conferință, în mod cert, ne-a lărgit orizontul internațional și a dat naștere la noi prieteni și simpatii și le-a întărit pe cele vechi” (Irak); „este un mare eveniment pentru pacea și securitatea lumii” (Libia); „faptul cel mai remarcabil este că, la pofida diversității de interese și a abecădărilor noastre specifice a problemelor mondiale și politice divergente, am fost în stare să ajungem la un acord unanime asupra unei declarații definind atitudinea noastră în problemele care reprezintă o sfidare pentru lumea de azi” (Pakistan); „am fost profund impresionat de încrederea sinceră a tuturor celor prezenți de a crea nu o durabilă organizație, ci o tradiție urmare și, cînd spun *tofi*, înțeleg pe toți” (Filipine); „acesta e numai un început și sînt sigur că pașii noștri următori vor fi mai siguri și mai fructuoși” (Sudan); „sîntem unanimi azi, dar trebuie să fim unanimi

și miline" (Nirva); „Conferința și-a îndepărtat cu succes deplin aropul și a adus de mare serviciu într-uniți amicitie" (Tureia); „prin schimburi de vederi, contacte, atitudine conciliatoare și bunăvoință, înțelegerea mutuală și prietenia dintre țările noastre au sporit" (Republica Democrată Vietnam).

Documentul adoptat — Comunicatul final al Conferinței Asiatico-Africane — cuprindea următoarele acțiuni: cooperarea economică; cooperarea culturală; drepturile omului și autodeterminarea; problema popoarelor dependente; alte probleme (rezolvarea pașnică a problemei Palestinei, sprijinirea poziției Indoneziei în legătură cu Irianul de vest, aliați sub controlul Olandei); promovarea păcii mondiale și cooperării; Declarație asupra promovării păcii mondiale și cooperării, care conținea și cele „șase principii".

Deși n-au fost încorporate în Comunicatul final, s-a considerat că laice hotărârile conferinței se încheie și alte două documente, unul referitor la discriminarea rasială, condamnatul apartheid și variantele sale „în diferite părți ale Africii", și altul privind studierea radioactivității răspândite în atmosferă și apele oceanelor (se înțelegeau Indian și Pacific) de experiențele cu arme nucleare și termoelectrice. În textul Declarației se spunea: „Problema păcii este legată de problema securității internaționale. În legătură cu aceasta, toate țările trebuie să colaboreze, mai ales prin intermediul Organizației Națiunilor Unite, la înfăptuirea reducerii înarmărilor și interzicerea armelor nucleare, sub un control internațional eficient. În felul acesta poate fi promovată pacea mondială și energia atomică folosită exclusiv în scopuri pașnice". Conferința a cerut „să se pună capăt rapid" colonialismului. O largă sensibilizare a avut-o încrederea în Comunicatul final a faptului că „pentru o cooperare efectivă în vederea păcii mondiale, participarea la Organizația Națiunilor Unite trebuie să fie universală". În consecință, Conferința „a chemat Consiliul de Securitate să sprijine admiterea tuturor acelor state care conform Cartei sunt calificate să devină membre". În acel moment, O.N.U. avea 60 de membri, ceea ce însemna că, de la constituire, înseră admise doar nouă state. „Războiul rece" bloca primirea de noi membri și, din 1950, nu a mai fost admis nici un stat. Decizia de la Bandung a fost printre factorii, desigur numeroși, care a influențat o primă breșă în imobilismul refuzării universalității O.N.U., produs la 14 decembrie 1955, când au fost primite în Organizația Națiunilor Unite 16 țări (Albania, Austria, Bulgaria, Camerun, Ceylon, Finlanda, Iordania, Irlanda, Italia, Laos, Libia, Nepal, Portugalia, România, Spania, Ungaria).

Gedung Merdeka era pustie în dimineața zilei de luni 26 aprilie. În sala telegrafului internațional, de unde am expediat ultima corespondență spre București, puținii slaviști în trecere le era înmănată insigna comemorativă a conferinței: pe fondul alb, contururile unui A galben și unui A negru, cifrele 18.455 și un C verde ca speranța învingătoare emblema municipalității din Bandung. Emblema părea să sugereze un vas.

Poporul nostru, cum se poate convinge oricine călătorește colecțiile de afare ale aceluși timp, a urmat îndaproape, cu simpatie, lucrările conferinței de la Bandung și s-a bucurat de succesul ei, guvernul român apreciind-o drept „un eveni-

ment care marchează, cu o nouă forță, posibilitățile de slăbire a încoercirii existente pe arena internațională".

Se spune că „memoria este literatura personală a fiecărui om". Desigur, raportat la istorie, trei decenii nu reprezintă nici măcar o fracțiune de secundă. Să ne uităm însă că, în 1955, nu existau nu numai transistorul și casetofonul sau programul de televiziune, aceste doar în foarte puține țări, dar și omul trăia în umbra unei noi arme, abia apărută, bomba cu hidrogen, deși rachetele intercontinentale încă mai erau la mapele secrete. Abia în 1955, U.R.S.S. și S.U.A. au amnat să-și încerce să lanseze sateliți artificiali și Pământului în curcul Anului Geofizic Internațional (1957—1958). A fost anul vechinului satk împotriva polioabilității, al publicării „Jurnalului Annei Frank", al „Americianului liniștit" de Graham Greene, când au cunoscut luminile câmpiei „Vederea de pe pod" de Arthur Miller și „În așteptarea lui Godot" de S. Beckett, iar o carte, al cărei titlu l-a depășit conținutul, purta semnătura lui L.Ebrenburg: „Dezechilul". La 15 mai, U.R.S.S., S.U.A., Marea Britanie și Franța au semnat, la Viena, Tratatul de Stat cu Austria, restabilind independența și suveranitatea acestei țări, iar după două luni, șefii guvernelor celor patru puteri s-au întâlnit la Geneva. Tot în vară, s-a deslășit prima Conferință internațională a științelor din domeniul fizicii nucleare, pentru a discuta folosirea pașnică a noii energii, dar, în toamnă, „războiul rece" a intrat, iarși, într-una din fazele lui acute.

Deși destinele umane sînt trecătoare, fără ele sechele istoriei nu au șansa. Au dispărut, în aceste trei decenii, marea majoritate a celor care au animat scena Bandungului. Unii, ca urmasii a schimbărilor produse în propriile țări, chiar înainte de a-și faceți existența fizică. Alții și-au continuat activitatea politică toată viața. Din 1964, nu mai este premierul J. Nehru, pe care în 1962 l-am auzit la Delhi transmitind „mesajul nostru de dragoste" poporului român. Nu mai e, din 1970, președintele Nasser. Nu mai e, din 1975, șeful delegației Arabiei Saudite, prințul Feisal, devenit, după Bandung, regele acestei țări. În 1978, a început să bată inima lui Zhou Enlai, omul care, și în cele mai dificile condiții, se epuiza muncind pentru cauza căreia i se dedicase, deși în ultimii doi ani al vieții a fost grav bolnav.

Zigzagurile istoriei au despărțit, ca persoane, pe unii dintre principalii protagoniști de la Bandung. Dar acțiunea comună întreprinsă atunci a rezistat încercărilor timpului, justificând aprecierea retrospectivă că, la Bandung, a început și „lungul marș" al omii nou curant la viața internațională.

Principiile adoptate au exercitat o influență a cărei vitalitate se menține. De asemenea, ideile de la Bandung au favorizat amănunțit, pe o altă basă și la scară internațională, a mișcării țărilor nealiniate. Cind, la orele două a.m. ale zilei de 2 septembrie 1961, de la locurile rezervate presei în amfiteatrul casei al Scurpului din Belgrad, urmamam încheierea primei Conferințe a 25 de țări, marcind actul oficial de naștere al mișcării de nealinieri, era cu neputință să nu mă gîndesc și la cădăcina viguroasă care se trăgea de la Bandung.

Eugen Preda